

Innst. 9 S

(2012–2013)

**Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen**

Prop. 1 S (2012–2013)

**Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på
statsbudsjettet for 2013 vedkommende Olje- og energidepartementet
og Miljøverndepartementet (rammeområdene 12 og 13)**

Beriktiget

Innhold

	Side
1 Rammeområde 12 – Olje og energi	5
1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 olje og energi	8
1.1.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets hovedprioriteringer	8
1.1.2 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	10
1.1.3 Høyres hovedprioriteringer	12
1.1.4 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	16
1.1.5 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12	17
1.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 12	21
Kap. 1800 Olje- og energidepartementet	21
Kap. 1810 Oljedirektoratet	22
Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat	24
Kap. 1825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	28
Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat	31
Kap. 4825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	31
Kap. 1830 Forskning	31
Kap. 1832 Internasjonalisering	32
Kap. 1833 CO ₂ -håndtering	33
Kap. 1870 Petoro AS	36
Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	37
Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	37
Kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen	37
2 Rammeområde 13 – Miljø	37
2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø	41
2.1.1 Innledning	41
2.1.2 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets hovedprioriteringer	41
2.1.3 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	42
2.1.4 Høyres hovedprioriteringer	43
2.1.5 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	46
2.1.6 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13	47
2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 13	53
Kap. 1400 Miljøverndepartementet	53
Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøovervåkning	54
Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak	54
Kap. 1426 Statens naturoppsyn	54
Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, DN	56
Kap. 1429 Riksantikvaren	61
Kap. 1432 Norsk kulturminnefond	63
Kap. 4432 Norsk kulturminnefond	64
Kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet, Klif	64
Kap. 1445 Miljøvennlig skipsfart	66
Kap. 1447 Miljøhensyn i offentlige innkjøp	66
Kap. 1448 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	66
Kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	67
Kap. 2465 Statens kartverk	67
Kap. 4465 Statens kartverk	68
Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt	68
Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond	68
Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	68
3 Forslag fra mindretall, rammeuavhengige forslag	68
4 Komiteens tilråding	69

Innst. 9 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2012–2013)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013 vedkom- mende Olje- og energidepartementet og Miljø- verndepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Til Stortinget

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen

på rammeområdene 12 Olje og energi og rammeområde 13 Miljø.

1. Rammeområde 12 – Olje og energi

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 12 i Prop. 1 S (2012–2013).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Olje- og energidepartementet</i>			
1800	Olje- og energidepartementet		208 921 000
	1 Driftsutgifter		160 376 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i>		36 845 000
	71 Tilskudd til Norsk Oljemuseum		10 700 000
	72 Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>		1 000 000
1810	Oljedirektoratet		446 600 000
	1 Driftsutgifter		239 500 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		203 100 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		4 000 000
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat		867 300 000
	1 Driftsutgifter		468 000 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		73 000 000
	22 Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72</i>		145 300 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		6 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	14 000 000
	70	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	9 000 000
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	32 000 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	120 000 000
1825		Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	1 038 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	22 500 000
	50	Overføring til Energifondet	1 016 000 000
1830		Forskning	768 950 000
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	28 000 000
	50	Norges forskningsråd	728 000 000
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	12 950 000
1832		Internasjonalisering	21 700 000
	70	Internasjonalisering, <i>kan overføres</i>	21 700 000
1833		CO₂-håndtering	3 300 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 165 000 000
	50	Overføring til fond for CLIMIT	80 800 000
	70	Administrasjon, Gassnova SF	93 000 000
	71	Forskningstjenester TCM DA, <i>kan overføres</i>	1 882 000 000
	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	73 000 000
	73	Tilskudd, CO ₂ -håndtering, internasjonalt, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	7 000 000
1870		Petoro AS	320 700 000
	70	Administrasjon	290 700 000
	71	Unitisering, <i>kan overføres</i>	30 000 000
<i>Statlig petroleumsvirksomhet</i>			
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	28 000 000 000
	30	Investeringer	28 000 000 000
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen	1 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 800 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2490		NVE Anlegg	2 000 000
	24	Driftsresultat:	0
	1	Driftsinntekter	-60 000 000
	2	Driftsutgifter	54 300 000
	3	Avskrivninger	4 900 000
	4	Renter av statens kapital	800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 000 000
Sum utgifter rammeområde 12			34 977 271 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
4800	Olje- og energidepartementet		2 752 000
	3 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet		1 502 000
	70 Garantiprovisjon, Gassco		1 250 000
4810	Oljedirektoratet		94 800 000
	1 Gebyrinntekter		14 700 000
	2 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet		69 400 000
	3 Refusjon av tilsynsutgifter		10 700 000
4820	Norges vassdrags- og energidirektorat		155 300 000
	1 Gebyrinntekter		65 500 000
	2 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet		73 000 000
	40 Flom- og skredforebygging		16 800 000
4825	Energiomlegging og utvikling av energi- og climateknologi		996 000 000
	85 Fondsavkastning		996 000 000
4829	Konsesjonsavgiftsfondet		149 000 000
	50 Overføring fra fondet		149 000 000
4833	CO₂-håndtering		1 352 800 000
	80 Renter, TCM DA		165 000 000
	85 Fondsavkastning		91 800 000
	86 Avdrag, TCM DA		1 096 000 000
<i>Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet</i>			
5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		157 400 000 000
	24 Driftsresultat:		129 000 000 000
	1 Driftsinntekter		192 700 000 000
	2 Driftsutgifter		-32 700 000 000
	3 Lete- og feltutviklingsutgifter		-2 600 000 000
	4 Avskrivninger		-22 000 000 000
	5 Renter av statens kapital		-6 400 000 000
	30 Avskrivninger		22 000 000 000
	80 Renter av statens kapital		6 400 000 000
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.</i>			
5490	NVE Anlegg		500 000
	1 Salg av utstyr mv.		500 000
Sum inntekter rammeområde 12			160 151 152 000
Netto rammeområde 12			-125 173 881 000

1.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 12 Olje og energi

Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 11. oktober 2012 fått tildelt kapitler under rammeområde 12 Olje og energi, jf. Innst. 1 S 2011. Ved Stortingets vedtak 27. november 2012 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til kr 125 174 881 000, jf. Innst. 2 S (2012–2013).

1.1.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets hovedprioriteringer

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Bendiks H. Arnesen, Irene Johansen, Torstein Rudihaugen, Tor-Arne Strøm og Eirin Sund, frå Sosialistisk Venstreparti, Lars Egeland, og frå Senterpartiet, leiaren Erling Sande, meiner vår hovudoppgåve i olje- og energipolitikken er å leggje til rette for ein heilskapleg og verdiskapande energipolitikk basert på langsiktig, effektiv og miljøvenleg utnytting av naturressursane. Noreg skal framleis vere ein miljøvenleg energinasjon og vere verdsléiande innanfor utvikling av miljøvenleg teknologi.

Fleirtalet deler målsettinga om at Noreg skal vere leiande i utviklinga av miljøvenleg energi. Ein stor del av vår verdiskaping og velferd er tufta på utnytting av våre naturgjevne energiressursar. Fleirtalet meiner det må først ein målretta politikk òg i framtida som legg til rette for utvikling i energisektoren, og er av den grunn tilfreds med regjeringa si breie energipolitiske satsing.

OLJE OG GASS

Fleirtalet vil peike på verdien av at petroleumsvirksemda i 2011 bidrog med 23 pst. av den totale verdiskapinga i Noreg. Regjeringas mål for petroleumsvirksemda er å sikre langsiktig forvaltning av og verdiskaping på norsk sokkel, innanfor tryggleiks-, klima- og miljømessige forsvarelege rammer. Fleirtalet vil understreke regjeringa si målsetjing om å utvinne ressursane på sokkelen på ein mest mogleg miljøvenleg måte. Norsk petroleumsvirksemd held ein høg standard med omsyn til miljø og klima.

Fleirtalet peikar på Meld. St. 28 (2010–2011) En næring for framtida – om petroleumsvirksemda. I Innst. 143 S (2011–2012) slutta Stortinget seg til regjeringas ambisjon om å leggje opp til ei parallell satsing på tre område: auka utvinning frå eksisterande felt og utbygging av drivverdige funn, fortsatt aktiv leiting i opna område, gjennomføring av opningsprosessane for Jan Mayen og dei nye områda av Barentshavet sør. Fleirtalet merkar seg at regjeringa følgjer opp meldinga også i årets budsjett.

Fleirtalet viser til at aktiviteten på norsk sokkel er høg og at nye funn tilseier også et høgt aktivitetsnivå i åra som kjem. I 2011 utgjorde investeringane på kontinentalsokkelen om lag 144 mrd. norske kroner. Det svarar til om lag 26 pst. av dei samla realinvesteringane i landet. Næringa bidreg til økt verdiskaping og sysselsetting over heile landet.

Fleirtalet peikar på at det i 2011 ble gjort fleire interessante funn på norsk sokkel. Skrugard-prospektet representerer eit gjennombrøt i Barentshavet, mens Sverdrup-funnet i Nordsjøen viser at det fortsatt er mogleg å finne store funn i mogne delar av norsk sokkel.

Fleirtalet vil peike på at Noreg skal vere eit føregangsland i utvikling av miljøvenleg teknologi innan olje- og gassindustrien. Tryggleiken på norsk sokkel skal vere norske styresmakters høgste prioritet.

FORNYBAR ENERGI OG ENERGIFORSYNING

Fleirtalet peikar på at regjeringa legg stor vekt på å sikre ei effektiv, robust og miljøvennleg energiforsyning i Noreg. Dette er bakgrunnen for at det gjennom heile regjeringsperioden har vore ei brei satsing på fornybar energi, energieffektivisering samt fortsatt styrka overføringsforbindelsar.

I nyare tid har vasskrafta i stor grad skaffa oss den elektrisiteten Noreg har nytta på fastlandet. Dei seinaste åra har vist oss at det framleis er behov for å sikre energiforsyninga. Fleirtalet meiner at meir av Noreg sine fornybare energiressursar bør takast i bruk og er difor tilfreds med at ordninga med grøne sertifikat kom i gang frå 2012. Fleirtalet meiner at fornybar energi må bli ei viktigare energikjelde i både samferdslesektoren og for å redusere utslipp frå industrien og petroleumsvirksemda. Samtidig vil større mengder energi kunne opne for ei større satsing for kraftkrevjande industri og nye kraftforedlende næringar. Som til dømes datalagring.

Fleirtalet er særst nøgd med at utbygginga av elektrisitet basert på fornyelege energi har auka betydeleg dei siste åra.

Fleirtalet peikar på at ei effektiv utnytting av energiressursane er avhengig av eit velfungerande elektrisitetsnett og viser til Meld. St. 14 (2011–2012) om Utbygging av strømnettet som legger til rette for dette. Fleirtalet er difor nøgd med at regjeringa legg stor vekt på å få gjennomført utbyggingar og utbetringar av overføringsforbindelsar. Fleirtalet merkar seg at Statnett sine investeringar i nettet har auka sterkt i dei seinare åra, og at det i 2011 utgjorde 2,4 mrd. kroner.

Fleirtalet merkar seg at det i perioden frå 2006–2011 har det vore gitt konsesjon til vind- og vasskraftverk med ei årleg produksjonskapasitet sva-

rande til omkring 8,5 Twh. Dette er ei betydeleg auke.

Fleirtalet har merka seg at auken i konsesjonshandsama saker må sjåast i samanheng med at regjeringa har lagt stor vekt på å styrke og effektivisere konsesjonshandsaminga av anlegg for produksjon og overføring av elektrisitet. Fleirtalet peikar på at det i Meld. St. 14 (2011–2012) Vi bygger Norge – om utbygging av strømmettet, er foreslått endringar i planlegging og konsesjonshandsaming av store kraftleidningar for å auke effektiviteten, styrke tidleg involvering av dei aktuelle partane, og tydeleggjere dei politiske vala.

Fleirtalet peikar òg på at regjeringas politikk har bidrege til å gjere kraftsystemet mindre sårbart overfor svingingane i kraftproduksjonen. Fleirtalet registrerar at situasjonen likevel kan bli krevjande i periodar med lavt tilsig.

Fleirtalet merkar seg at regjeringa framleis viser til behovet for større merksemd omkring kraftsituasjonen i enkelte område, både av omsyn til forsyningstryggleiken, og for å unngå store, langvarige prisskilnader. Regjeringa arbeider for ei meir robust kraftforsyning med auka produksjon, ei meir effektiv energibruk, og ein fortsett styrking av overføringsforbindelsane. Styrka overføringskapasitet er mange stader også ein føresetnad for utbygging av meir fornybar energi.

Flertallet er opptatt av å sikre forsyningssikkerheten i Norge, og derigjennom legge til rette for trygghet og forutsigbarhet i kraftforsyningen. En viktig del av dette arbeidet er å styrke kraftnett, og å sikre at vi har tilstrekkelig kapasitet for utveksling av kraft med våre naboland. I et vannkraftbasert system er vi avhengige av å kunne transportere elektrisk energi mellom ulike deler av landet, og å importere i tilfeller hvor det er lite vann i magasinene.

Flertallet er tilfreds med at regjeringen i Meld. St. 14 (2011–2012) om Utbygging av strømmettet legger føringene for hvordan den store utbyggingen av strømmettet i Norge som vi er inne i, skal skje. Det store behovet for investeringer er også reflektert i Statnetts nettutviklingsplan.

Flertallet understreker at når Statnett nå går inn i en periode med mange, store investeringer er kontakt og informasjonsflyt mellom Statnett og selskapets brukere på ulike nivåer avgjørende viktig. At Statnetts brukerråd, med tilhørende styrerepresentasjon, nå avvikles reflekterer en profesjonalisering av Statnett i møte med de store investeringene. Dette må ikke tolkes som at Statnett i mindre grad skal samhandle med sine brukere.

Flertallet imøteser at Statnett raskt får på plass en ny ordning for å ivareta kontakten med brukerne.

Flertallet forventer at Statnett vil finne gode måter å agere på slik at brukermedvirkning sikres. Statnett har brukere med meget ulike behov for involvering, og brukere med behov for involvering på varierende nivå i virksomheten. Flertallet understreker viktigheten av at Statnett finner arenaer for samhandling både med de brukerne som ønsker involvering på prosjektnivå, og de brukerne som måtte ha behov for involvering på system og analysenivå.

MILJØ- OG KLIMAOMSYN I ENERGIPOLITIKKEN

Fleirtalet viser til at Noreg skal vere i forkant når det gjeld bruk av ny teknologi som sikrar høg ressursutnytting og minst mogleg klimagass- og miljøutslepp. Kampen mot klimaendringar og utfordringane knytt til å dekke verda sin energitrong er viktige årsaker til at regjeringa satsar på fangst og lagring av CO₂. Fleirtalet peikar på at satsinga gjennom Enova og Energifondet er sentrale element i regjeringas miljø- og klimapolitikk. Fleirtalet er difor nøgd med at fondet vert auka med 10 mrd. kroner.

Fleirtalet peikar på at teknologisenteret på Mongstad (TCM) vart satt i drift i mai 2012, og at Gassnovas kartlegging av moglegheitsrommet for fullskala CO₂-handteringsprosjekt utover Mongstad er sett i gong. Fangst og lagring av CO₂ handlar ikkje berre om å få ned klimagassutsleppa i Noreg, men også om at Noreg skal bidra til å utvikle kommersiell teknologi, som fleire land kan bruke for å redusere sine utslepp mellom anna i samband med stadig aukande energiproduksjon.

FORNYBAR ENERGI, EFFEKTIV ENERGIBRUK OG CO₂-HANDTERING

Fleirtalet vil understreke at Noreg har eit stort potensial for fornyelege energikjelder som til dømes små-, mini- og mikrokraftverk, vind, bioenergi, sol- og bølgekraft. Fleirtalet vil peike på kor viktig fornyeleg energiproduksjon og energieffektivisering er for å nå våre klimapolitiske mål.

I perioden frå 2006–2011 vart det gitt støtte frå Energifondet til prosjekt med eit samla forventa energiresultat på 11,3 Twh.

Energiomlegging og energieffektivisering er òg sentrale verkemiddel for å redusere energiforsyninga si sårbarheit for variasjonane i nedbør og slik sikre betre balanse i energimarknaden. Fleirtalet har òg merka seg at meir effektiv energibruk og meir bruk av varme frå fornybare energikjelder er ein sentral del av regjeringa sin politikk. Det er òg store moglegheiter for ein meir effektiv energibruk i bygg, industri samt anna næringsverksemd. ENOVA sine støtteordningar og aktivitet bidreg til ein meir effektiv energibruk. Mange andre tiltak, som til dømes avgifter, standardar og merkeordningar, er og med på å byggje opp under arbeidet med energiomlegging.

Fleirtalet er svært nøgd med at ein felles sertifikatmarknad med Sverige for grøne elsertifikat er trådd i kraft frå 2012. Fleirtalet peiker på at marknaden vil gje eit løft for energiproduksjon basert på fornybare energikjelder. Fleirtalet vil likevel peike på det store potensialet som framleis er innan energieffektivisering i bygg og næringsliv, fornybar varme, samt at ei leiande rolle internasjonalt innan fornybar energi vil stille krav om målretta satsing på forskning, utvikling og demonstrasjon av ny teknologi.

VASSRESSURSAR, FLAUM OG SKRED

Fleirtalet peikar på at regjeringa har styrka arbeidet med å redusere risikoen for ulykker knytt til flaum, erosjon og skred, og foreslår å auke løyvingane med ytterlegare 54 mill. kroner til flaum- og skredførebygging i 2013.

TEKNOLOGIUTVIKLING

Fleirtalet syner til at mange av miljøutfordringane våre må løysast ved hjelp av betre teknologi og nye produksjonsmetodar. Det er òg naudsynt for å bidra til ein effektivt elsertifikatmarknad og i oppfølginga av fornybardirektivet. I petroleumssektoren bidrar forskning og utvikling til betre ressursutnytting og meir miljøvennleg og sikker teknologi. Fleirtalet er difor nøgd med at Olje- og energidepartementet har beslutta å opprette eit forskingssenter for økt utvinning. Senteret er ledd i oppfølginga av stortingsmelding om petroleumsvirksomheten som ble lagt fram i 2011.

Det ligg store eksportutsikter for Noreg innan miljøteknologi og petroleumsteknologi. Ny teknologi er heilt avgjerande for at vi skal kunne ta i bruk nye energikjelder utan store konsekvensar for miljøet, og fleirtalet meiner Noreg bør ha som mål å bli ein stor eksportør av teknologi og kompetanse også innan produksjon av fornyeleg energi. Denne eksporten bidrar til sikker og miljøvennleg produksjon av energi samtidig som det bidreg til sysselsetting og verdiskaping i Noreg.

Fleirtalet peikar på at departementet i 2012 fekk gjennomført ei evaluering av bruken av departementets forskingsmidlar til Noregs forskingsråd og Gassnova. Rapporten konkluderer med at løyvingane til FoU har bidrege positivt til å nå hovudmålet om auka, langsiktig verdiskaping og ei rasjonell, kostnadseffektiv og bærekraftig utnytting av dei norske energi- og petroleumssressursane.

Fleirtalet peikar på at departementet i løpet av 2013 vil opprette eit forskings- og kompetansesenter for petroleumsvirksomheita i nordområda og Arktis.

Fleirtalet visar til at forskingsinnsatsen innan miljøvennleg energiproduksjon og effektiv energibruk er vesentleg styrka dei seinare åra.

1.1.2 *Fremskrittspartiets hovedprioriteringer*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Oskar J. Grimstad og Henning Skumsvoll, viser til at Norge er rikt på energiresurser. Disse medlemmer mener Norge kan legge forholdene til rette slik at Norge bedre kan utnytte sine muligheter som energistormakt. En sterk olje- og energisektor vil skape grobunn for teknologiutvikling, høy verdiskaping og god levestandard. Dette bør komme landets innbyggere og næringsliv til gode gjennom sikker tilgang til energi til en fornuftig pris.

PETROLEUMSPOLITIKK/PETROLEUMSFORSKNING

Disse medlemmer konstaterer at petroleumsnæringen er svært viktig for norsk økonomi og velstand. Oljedirektoratets ressurser må prioriteres til konsekvensutredninger og ressursarbeid der ressurspotensialet er størst. Disse medlemmer mener tilgangen på prospektive arealer må sikres, og vern av arealer må unngås. Det skal imidlertid stilles strenge miljøkrav, tilpasset lokale forhold. Arealene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja må snarest konsekvensutredes.

Det er viktig å sikre rekruttering til næring samt stimulere teknologiutvikling.

Disse medlemmer mener staten bør ta et langt større ansvar for forskning og utvikling (FoU) innen petroleumsnæringen og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor bevilgningen til Norges Forskningsråd og deres petroleumsforskning foreslås styrket med 144,3 mill. kroner.

GASSRESSURSER

Disse medlemmer vil arbeide aktivt for at mer av gassressursene tas i bruk til innenlands verdiskaping, industriutvikling og nyskaping. Gassbaserte aluminiumsverk må tillates i Norge, hovedinfrastrukturen for gass bør være et myndighetsansvar, og det bør opprettes et selskap for å koordinere arbeidet og sikre investering i slik infrastruktur.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor det foreslås å styrke bevilgningene til infrastruktur for gass med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer støtter arbeidet med å utvikle teknologi for CO₂-rensing på Mongstad, men ønsker at midler til fullskala renseprosjekt skal tildeles basert på «anbudsprinsipper» i den forstand at behovet for subsidier minimeres og konkurransen økes.

FORSKNINGSSENTER FOR MILJØVENNLIG ENERGITEKNOLOGI (FME)

Disse medlemmer vil akselerere utviklingen av bedre og grønnere energiteknologier. Dette krever satsing både innen forskningsmiljøene, universitetene og realfag samt energibransjen generelt.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor det foreslås å styrke eksisterende og ett nytt FME-senter med 50 mill. kroner. Disse medlemmer foreslår at Haldenmiljøet får status som FME. De er et globalt anerkjent miljø innen sikkerhet og styringssystemer for kjernekraftverk. Reaktorkompetanse er viktig i en verden som kommer til å bygge mer kjernekraft.

Disse medlemmer viser også til sluttrapporten til Oslofjordfondet 2012 fra «Thorium Think Tank» som viser at energiinnholdet i thoriumressursene på Fensfeltet er trolig minst 10, muligens hundre ganger energiinnholdet i all olje og gass på norsk sokkel, inkludert utvunnet, reserver og antatt uoppdagede ressurser. Disse medlemmer mener dette viser at forskning på denne ressursen bør fortsette, og statlige forskningsprogrammer bør opprettes med formål å forske videre på denne enorme ressursen.

FORNYBAR ENERGI

Disse medlemmer vil styrke satsingen på fornybar energi. Potensialet er spesielt stort innen vannkraft. Ordningen med grønne sertifikater har gitt en betydelig stimulans til utbygging av ny produksjonskapasitet. Utover økonomisk stimulans, må det gis bedre politiske rammebetingelser til vannkraft-

satsingen. Det gjelder både stor vannkraft og småkraftverk.

Disse medlemmer forutsetter derfor at NVEs konsesjonskapasitet prioriterer de mest lønnsomme prosjektene først, og at konsesjonsprosessen forenkles. Disse medlemmer har flere ganger foreslått at lokale myndigheter kan håndtere mindre prosjektsøknader.

ENOVA

Enova ble opprettet for å stimulere fornybar energi og energieffektivisering. Førstnevnte ivaretas nå av grønne sertifikater, og det må reflekteres i Enovas budsjetter.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, hvor det foreslås å fjerne Enova-avgiften på nesten 750 mill. kroner som kompensasjon til forbrukerne etter innføring av grønne sertifikater.

Disse medlemmer foreslår der også å kutte 320 mill. kroner i Energifondet som Enova forvalter.

Disse medlemmer ønsker å stimulere til mest mulig fornuftig bruk av energi. Enova skal stimulere industrien til å gjøre kostnadseffektive ENØK-prosjekt, og dagens prosjekter skal videreføres.

Disse medlemmer vil gi skattefradrag for energi- og miljøtiltak i privatboliger med en teknologinøytral tilnærming, samtidig som støtten til energiomlegging i bedrifter og industrien videreføres. Fra 2013 bør Enovas husholdningsprogram omgjøres til en ordning med skattefradrag eller Hvite sertifikater.

Fremskrittspartiets alternative budsjett. Ramme 12: Energi

Kap.	Post	Navn	Endringer (i 1000 kr)
1800		Olje- og energidepartementet	-8 000
	1	Driftsutgifter	-8 000
1810		Oljedirektoratet	-12 000
	1	Driftsutgifter	-12 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	-60 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	-60 000
1825		Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	-250 000
	50	Overføring til Energifondet	-320 000
	74	Naturgass	+20 000
	75	Tilskudd til FME-sentre	+50 000
1830		Forskning	+144 300
	50	Norges forskningsråd	+144 300
1833		CO ₂ -håndtering	-1 165 000
	21	Spesielle driftsutgifter	-1 165 000

1.1.3 Høyres hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett foreslår en utgiftsramme på 35 132,271 mill. kroner på rammeområde 12, som er 155 mill. kroner mer enn det som følger av regjeringens forslag.

Disse medlemmer peker på at de viktigste utfordringene innen energiområdet er knyttet til å møte verdens økende energibehov samtidig som vi må redusere de globale klimagassutslippene. En annen viktig nasjonal oppgave er å utnytte våre rike energiressurser til fremtidsrettet og bærekraftig verdiskaping.

Disse medlemmer legger vekt på å føre en fremtidsrettet energipolitikk som gir en bærekraftig og sikker energiforsyning til akseptable priser. Videre vil disse medlemmer prioritere forskning og utvikling for økt verdiskaping og sysselsetting gjennom en offensiv utnyttelse av våre naturressurser og kompetanse.

GLOBALE PERSPEKTIVER

Disse medlemmer peker på at utnyttelsen av fossile energikilder i maskiner, transportmidler og til oppvarming, representerte et av de største gjennombrudd i menneskehetens historie. Få andre faktorer har bidratt mer til dagens velstand. Et moderne samfunn kan i dag ikke fungere uten en forutsigbar energiforsyning. Disse medlemmer viser til at verdens energibehov er økende, og at sikker tilgang til energi er en avgjørende forutsetning for fortsatt økonomisk vekst og velstandsutvikling i utviklingslandene – slik det har vært i vår del av verden. Sikker tilgang på energi til overkommelige priser kan endre folks liv og samfunnene som de lever i.

Disse medlemmer viser til at det fortsatt er mange mennesker i store deler av verden som ikke har en sikker tilgang på energi. Om lag 1,4 milliarder mennesker – mer enn 20 prosent av verdens befolkning – har fortsatt ikke tilgang til elektrisitet. 2,7 milliarder mennesker – om lag 40 prosent av verdens befolkning – er avhengig av tradisjonell forbrenning av ved og annen biomasse for matlaging. Tall fra Verdens helseorganisasjon (WHO) viser at 1,6 millioner mennesker dør hvert år som følge av lunge- og pus-tebesvær på grunn av dårlig inneklima forårsaket av innendørs matlaging over åpen ild. Antall for tidlige dødsfall som følge av bruk av tradisjonell biomasse i husholdningene, er høyere enn antall dødsfall fra både malaria, tuberkulose og HIV/AIDS. Disse medlemmer viser til at selv om fornybare energikilder kan og må spille en viktigere rolle i verdens energiforsyning, så slår det Internasjonale Energiby-rået (IEA) samtidig fast at de tradisjonelle fossile

energikilder som kull, olje og gass vil fortsatt være klart viktigste forsyningskilder.

Disse medlemmer peker på at Norge med våre rike naturressurser, både innen olje, gass og fornybar energi, har et særlig ansvar for å møte verdens økende energibehov.

ENERGI OG KLIMA

Disse medlemmer peker på at selv om evnen til å utnytte fossile energikilder har vært den viktigste faktoren til velstandsutviklingen siden den industrielle revolusjon, er i dag samtidig bruken av fossil energi den største utfordringen for menneskenes livsbetingelser i fremtiden. Bruk av fossil energi er den viktigste kilden til utslipp av klimagasser som kan føre til en farlig økning i jordens gjennomsnittstemperatur. Disse medlemmer tar de globale klimautfordringene på alvor. Skal vi unngå en økning i de globale klimagassutslippene, samtidig som utviklingsland og nyindustrialiserte land får dekket sine energibehov for å løfte sin befolkning ut av fattigdom, er det nødvendig med en kraftig satsing på fornybar energi, mer effektiv bruk av energi, samt CO₂-håndtering fra fossile energikilder. Disse medlemmer mener at klimautfordringen må møtes med tiltak både nasjonalt og internasjonalt. Samtidig vil disse medlemmer understreke at det er viktig å sette inn tiltak som gir mest mulig klimagevinst/best mulig resultater pr. investert krone.

Disse medlemmer viser til klimaforliket fra juni 2012 der det var enighet om å innføre et forbud mot fyring med fossil olje i husholdninger i 2020 og at dette forutsetter støtteordninger fra 2013 og øvrige virkemidler i en overgangsperiode. Disse medlemmer konstaterer at regjeringen i budsjettproposisjonen ikke har fulgt opp forpliktelsen i klimaforliket om innføring av støtteordninger for utfasing av fyring med fossil olje i husholdningene. Disse medlemmer foreslår derfor en ny bevilgning til utfasing av oppvarming med fossil olje i husholdningene.

CO₂-HÅNDTERING

Disse medlemmer peker på at de fossile energikildene olje, gass og kull vil være viktige energikilder også de kommende tiårene. I tillegg kommer utslipp fra prosesser i industrien. Det er derfor viktig å utvikle en kostnadseffektiv teknologi for fangst og lagring av CO₂.

Disse medlemmer peker på at dersom teknologi for fangst og lagring av CO₂ skal være et effektivt tiltak for å redusere utslipp av klimagasser, må kostnadene ved å bruke denne teknologien være konkurransedyktige i forhold til internasjonale priser på klimakvoter. Disse medlemmer peker på at en vellykket satsing vil kunne gjøre fangst og lagring

av CO₂ til et sentralt virkemiddel i klimapolitikken. Disse medlemmer viser til at i henhold til IEA vil fangst og lagring av CO₂ kunne bidra til 14–19 pst. av den nødvendige reduksjonen i CO₂-utslippene i verden.

Disse medlemmer viser til at med dagens teknologi overstiger renseskostnadene for CO₂ fra gasskraftverk klart tiltakskostnadene for å redusere CO₂-utslipp internasjonalt, slik disse fremkommer ved prisen for CO₂-utslipp i det europeiske kvotemarkedet. Det er derfor helt nødvendig å redusere kostnadene knyttet til fangst og deponering av CO₂ fra fossil kraftproduksjon. Disse medlemmer er derfor tilhengere av en fortsatt sterk offentlig satsing på forskning og utvikling av renseteknologi for kraftproduksjon fra fossile energikilder.

Disse medlemmer peker på at erfaringene fra prosjektplanlegging og utredningsarbeid i Norge og andre land viser at utvikling av CO₂-fangstteknologi er kostbart. Med tanke på de store, globale klimautfordringene mener disse medlemmer at Norge har et betydelig ansvar for å få på plass teknologi som kan bidra til å redusere klimagassutslipp og samtidig sikre tilgang på energi.

Disse medlemmer mener at forskning og utvikling av teknologi for fangst og lagring, samt bygging av testsenter og demonstrasjonsanlegg for slik teknologi, må ha som formål å bidra til å utvikle fremtidsrettede og effektive teknologier slik at CO₂-håndtering kan realiseres nasjonalt og internasjonalt. Dette handler etter disse medlemmers mening om mer enn å fange CO₂ fra gasskraftprosjekt i Norge for å møte våre nasjonale utslippskrav. Målsettingen må være å bidra til å utvikle teknologi slik at også andre land kan bruke denne effektivt som et virkemiddel til å redusere CO₂-utslipp. Disse medlemmer mener at fremdriftsplan og valg av teknologiske løsninger for CO₂-håndtering i Norge må legge denne målsettingen til grunn. Dette innebærer at Norges første fullskala fangstanlegg for CO₂ bør realiseres der det har størst læringsverdi og lavest kostnader.

Disse medlemmer peker i den forbindelse på planene om bygging av et nytt kullkraftverk med CO₂-fangst og lagring på Longyearbyen og planer om fangst og lagring av CO₂ fra industriutslipp i Grenland som aktuelle og interessante prosjekter.

Disse medlemmer vil styrke bevilgningene til det nasjonale forskningsprogrammet Climit som omfatter forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for fossilt basert kraftproduksjon med fangst og lagring av CO₂. Programmet dekker hele kjeden fra langsiktig, kompetanseoppbyggende grunnforskning til prosjekter som demonstrerer CO₂-håndteringsteknologier. Disse medlemmer

foreslår å styrke bevilgningene til Climit, samt å øke kapitalen i Fond for Climit.

FLOM- OG SKREDFOREBYGGING

Disse medlemmer viser til at flere deler av landet også i 2012 var utsatt for store flom- og skredulykker som følge av store nedbørmengder. Disse medlemmer peker på at klimaendringer vil medføre at vi etter all sannsynlighet vil oppleve mer nedbør og ekstremvær i årene fremover. Det er derfor viktig å etablere forebyggende tiltak mot flom og skred. Disse medlemmer mener at de mange og kostbare flom- og skredulykkene de siste årene viser at det er et behov for å styrke satsingen på flom- og skredforebygging, og foreslår økte bevilgningene til dette. Disse medlemmer peker på at vi aldri kan sikre oss hundre prosent mot fremtidige flom- og skredulykker, men en styrket satsing på forebyggende tiltak kan redusere skadene og minske omfanget av nye flommer og skred.

PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Disse medlemmer vil peke på olje- og gassvirksomhetens betydning for norsk økonomi og næringsliv, både finansielt og industrielt. Disse medlemmer vil understreke avhengigheten av fremtidige oljeinntekter i kommende offentlige budsjetter. Disse medlemmer vil her peke på at regjeringen i sine langtidsprogram også innberegner inntekter fra funn som ennå ikke er gjort. Et fortsatt høyt lete- og utvinningsnivå er derfor nødvendig for at regjeringen skal kunne innfri sine planer og løfter om økte utgifter over offentlige budsjetter og økende velferd her i landet.

Disse medlemmer mener at det er viktig med mangfold og konkurranse på sokkelen der flere uavhengige miljøer i lisensene kan utfordre hverandre med ulike faglige løsninger. Disse medlemmer peker på at fusjonen mellom Statoil og Hydro har medført at Statoil har blitt en meget dominerende aktør på norsk sokkel. Disse medlemmer mener mangfold og konkurranse på sokkelen er viktige prinsipper for en god utvikling i petroleumsnæringen. I dagens situasjon mener disse medlemmer at det er viktig å styrke Petoro slik at de kan holde et sterkt fokus på utviklingen i de ulike lisensene, ikke minst når det gjelder å sørge for en høyere utnyttelsesgrad i eksisterende felt. Disse medlemmer mener at det er viktig at Petoro har mulighet til å bygge opp nødvendig kompetanse for å være en aktiv deltager i de ulike lisensene. Disse medlemmer foreslår derfor å styrke Petoro utover regjeringens forslag. Disse medlemmer mener videre at Petoro i fremtiden bør finansieres direkte over kontantstrømmen fra sokkelen fremfor bevilgninger over statsbudsjettet. Dette vil kunne gi selskapet større

muskler og fleksibilitet i forhold til de viktige oppgaver Petoro har ansvar for. Disse medlemmer vil videre øke bevilgningene til Oljedirektoratet for å styrke deres arbeid for en bedre ressursutnyttelse på sokkelen. Disse medlemmer vil også styrke bevilgningene til internasjonalisering gjennom INTSOK og Petrad.

Disse medlemmer viser til at petroleumsnæringen er sentral i norsk økonomi og næringsliv, og er en viktig drivkraft i norsk teknologiutvikling. De unyttede petroleumsressursene på norsk sokkel ligger stadig vanskeligere tilgjengelig, og behovet for avanserte teknologiske løsninger blir stadig større for å kunne finne og utvinne petroleumsressursene på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte.

Disse medlemmer vil legge til rette for at norsk kontinentalsokkel forblir et attraktivt område for verdiskaping og investeringer for norske og utenlandske selskaper i petroleumssektoren. Disse medlemmer vil øke produksjonen ved å få mer olje og gass ut av hvert felt, og utvide olje- og gassaktivitetene til nye lovende områder. Skal man oppnå dette på en bærekraftig måte, er det nødvendig å satse offensivt på forskning og utvikling. Disse medlemmer viser til at under regjeringen Bondevik II ble de årlige bevilgningene over statsbudsjettet til petroleumsforskning økt fra 145 mill. kroner årlig i statsbudsjettet for 2001 til 412 mill. kroner i statsbudsjettet for 2006.

Disse medlemmer viser videre til at regjeringen Bondevik II hadde et uttalt ambisjonsnivå om å øke de årlige bevilgningene til petroleumsforskning til 600 mill. kroner årlig i løpet av denne stortingsperioden. Disse medlemmer mener at dette var et riktig ambisjonsnivå. Skal norsk olje- og gassindustri hevde seg i internasjonal konkurranse, er evnen til å ligge i forkant med ny teknologi og kunnskap helt vesentlig. Dette er også viktig for å sikre grunnlaget for at næringen skal være konkurransedyktig i et langsiktig perspektiv, etter at petroleumsproduksjonen på norsk kontinentalsokkel faller. Vi må bygge videre på det internasjonale fortrinn vi har innenfor denne sektoren. Økt forskningsinnsats vil gi muligheter for videre utvikling av et næringsmiljø med sterke internasjonale posisjoner og vekstpotensial.

Disse medlemmer har merket seg at Forskningsrådet i sin evaluering av PETROMAKS-programmet uttaler at programmet har vært en suksess med svært positive resultater og har utløst et meget tett samarbeid mellom universiteter, forskningsinstitutter, høyskoler og næringslivet. Disse medlemmene deler disse vurderingene, og mener at dette ytterligere understreker nytten og viktigheten av denne forskningen.

Disse medlemmer mener at som stor ressurs-eier, påhviler det staten et spesielt ansvar å sørge for

tilstrekkelig kompetanseutvikling, forskning og utvikling slik at vi kan få maksimalt ut av ressursene våre. Disse medlemmer mener at staten bør bidra med betydelige forskningsmidler til næringen, siden størstedelen av inntektene fra petroleumsvirksomheter tilfaller staten. Økt utvinningsgrad eller mer effektiv drift betyr særdeles mye for statens inntektsside, noe også staten må investere i for å fremme.

Disse medlemmer mener at det er en bred sammenheng mellom kompetansebygging, bevilgninger til forskning og utvikling, utviklingen av petroleumsnæringen og leverandørindustrien som våre fremste høyteknologiske kunnskapsindustrier, og størrelsen på dagens petroleumsfond. Størrelsen på petroleumsfondet i fremtiden avhenger av hvor gode vi er til å utnytte de gjenværende anslåtte 70 pst. av ressursene på sokkelen.

Disse medlemmer foreslår derfor økte bevilgninger til petroleumsforskning.

FORNYBAR ENERGI

Disse medlemmer peker på at nesten all norsk kraftforsyning er basert på fornybar vannkraft. Norge har i tillegg et stort ressursgrunnlag innen fornybar energi som fortsatt ikke er utnyttet. Det gjelder både innen vannkraft, vindkraft, bioenergi og teknologier som foreløpig er mer umodne. Disse medlemmer peker på at stilt overfor klimautfordringen og verdens økende energibehov, vil det være nødvendig å øke produksjonen av fornybar energi globalt sett. Satsing på ny fornybar energi har derfor også et industriutviklingsperspektiv. Disse medlemmer peker på at det er en rask teknologisk og industriell utvikling innenfor dette feltet som er viktig for Norge som energinasjon.

Disse medlemmer viser til at det i klimaforliket fra juni 2012 var enighet om å be regjeringen i de kommende statsbudsjett øke bevilgningene til FME-sentrene og at det opprettes et FME-senter for geotermisk energi. Disse medlemmer konstaterer at regjeringen heller ikke har fulgt opp dette punktet i klimaforliket. Disse medlemmer peker på at bevilgningene til FME-sentrene ikke er styrket i budsjettproposisjonen og at det heller ikke er foreslått å opprette et nytt FME-senter for geotermisk energi. Disse medlemmer foreslår derfor å styrke bevilgningen til FME-sentrene og opprette et nytt FME-senter for geotermisk energi i løpet av 2013.

OVERFØRINGSKAPASITET

Disse medlemmer peker på at dersom vi skal få utnyttet vårt potensial når det gjelder fornybar energi, vil det være nødvendig å styrke overføringskapasiteten for elektrisk kraft innenlands, samtidig som hensynet til sårbare naturområder ivaretas.

Disse medlemmer peker videre på at dersom våre fornybare energikilder skal bidra til bedre forsyningssikkerhet i våre europeiske naboland og til reduserte klimagassutslipp gjennom å erstatte konvensjonell kullkraft, er det nødvendig med en kraftig styrking av overføringskapasiteten mellom Norge og det øvrige Europa. Dette vil også være nødvendig for å ha et marked for det kraftoverskudd som blant annet følger av å innfri Stortingets målsettinger om økt produksjon av fornybar energi og energieffektivisering.

Disse medlemmer peker på at en flaskehals – både for utbygging av ny fornybar energi og en styrking av overføringsnettet – er lang behandlingstid for konsesjonssaker både i Norges vassdrags- og energidirektorat og av ankesaker i Olje- og energidepartementet. Disse medlemmer mener derfor at Olje- og energidepartementet innenfor sin budsjettpost må prioritere fortgang i behandling av ankesaker på konsesjonsvedtak.

Disse medlemmer vil peke på at etter avtalen med Sverige om et felles marked for elsertifikater, er Norge forpliktet til å finansiere en kraftproduksjon på 13,2 TWh uavhengig om produksjonen faktisk skjer i Norge eller Sverige. Dersom lang saksbehandlingstid for ny kraftproduksjon eller manglende nettkapasitet medfører at det ikke blir etablert tilstrekkelig ny produksjonskapasitet i Norge, vil elsertifikatmarkedet medføre at regjeringen vil kjøpe seg fri fra de norske fornybarforpliktelsene gjennom å finansiere kraftproduksjon i Sverige for norske strømkunders regning, siden vi uansett er forpliktet til å finansiere 13,2 TWh ny kraftproduksjon fra fornybare energikilder. Disse medlemmer peker på at det derfor er svært viktig at regjeringen legger forholdene til rette slik at ikke manglende kapasitet i kraftnettet eller lang saksbehandlingstid hos norske myndigheter gjør at det blir lavere produksjon av elektrisk kraft fra fornybare energikilder i Norge enn det markedsmessige forhold ellers tilsier.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Disse medlemmer peker på at den billigste og mest miljøvennlige energien er den som ikke brukes. Disse medlemmer viser til at det i Norge er et stort potensial for energieffektivisering innen alle sektorer.

Disse medlemmer viser til at EU i sin energi- og klimapakke har vedtatt både at 20 pst. av EUs samlede energiforbruk i 2020 skal komme fra fornybare energikilder og at energibruken skal effektiviseres med 20 pst. i forhold til «business as usual». Disse medlemmer peker på at energieffektivisering i bygninger vil gjøre det lettere å nå disse forpliktelsene, samt de forpliktelser vi vil bli pålagt i

kommende revidert utgave av EUs bygningsenergidirektiv.

Disse medlemmer peker på at innenfor energieffektivisering i privatboliger er det et uforløst potensial. Disse medlemmer viser til at private husholdninger utgjør 68 pst. av energiforbruket i Norges bygningsmasse. Derfor er det avgjørende at privatpersoner har klare incentiver til å investere i energieffektiviseringstiltak. Disse medlemmer viser til at 40 pst. av Norges netto innenlands stasjonære sluttforbruk av energi, 80 TWh, brukes til drift av bygninger og funksjonalitet for brukerne. En studie fra SINTEF Byggforsk fra 2009 viser at vi kan spare 12 TWh i bygg innen 2020. Dette tilsvarer årlig energiforbruk til 600 000 boliger. Disse medlemmer mener derfor at det bør settes i verk sterke tiltak for å realisere dette potensialet. Dette må omfatte ytterligere krav til tiltak som optimaliserer energiforvaltningen i alle nybygg.

Disse medlemmer peker videre på at siden bygningsmassen skiftes ut svært langsomt, kan vi ikke nå potensialet for energieffektivisering i bygningsmassen gjennom skjerpede energikrav til nye bygg og større rehabiliteringer alene. Vi må også utnytte potensialet for energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse. Det bør derfor også stimuleres til energieffektivisering i eksisterende boliger gjennom blant annet bruk av skatteincentiver, samt tilbud om gratis energisjekk.

Disse medlemmer mener at det er viktig med gode merkeordninger for bygg, ikke minst ved salg og utleie, slik at energieffektivitet i større grad kan gjenspeiles i salgspris eller leiepris. Disse medlemmer viser til at Stortinget vedtok å innføre en energimerkeordning for bygg gjennom endringer i energiloven våren 2009, jf. Ot.prp. nr. 24 (2008–2009). Denne energimerkeordningen kan også brukes til å stille krav til energibruk i nye bygninger. Spesielt bør offentlige byggeiere etter disse medlemmers mening gå foran. Disse må være klare forbilder for landets øvrige brukere.

Disse medlemmer mener at så vel energikrav som støtteordninger må være teknologinøytrale slik at man oppnår mest mulig energieffektivisering for hver investert krone. Disse medlemmer mener derfor at energikrav og støtteordninger må basere seg på krav til levert energi i bygningen.

Disse medlemmer peker på at elektrisitetsforbruk i Norge kommer fra ren og miljøvennlig vannkraft. Elektriske varmesystemer anvender etablert strømnnett, og krever ikke en parallell infrastruktur. Nye, fornybare energikilder vil i stor utstrekning kunne transporteres og anvendes med elektrisitet som energibærer. Elvarmen kan raskt og effektivt reguleres til rett temperatur, og medfører derfor et lavt behov for levert energi til bygget.

Disse medlemmer mener det er viktig med en bred tilnærming til energieffektivisering, og at en best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser oppnås gjennom en teknologinøytral støtteordning til energieffektiviseringstiltak.

Disse medlemmer viser til klimaforliket fra juni 2012, jf. Innst. 390 S (2011–2012), der regjeringen ble bedt om å komme tilbake med et mål for energieffektivisering i bygg i løpet av 2012. Disse medlemmer forventer på denne bakgrunn at regjeringen vil presentere for Stortinget et konkret, kvantifisert mål for energieffektivisering i bygg innen utgangen av 2012.

Disse medlemmer peker videre på at automatisk avlesing av strømmålere vil kunne spille en viktig rolle for energieffektivisering i private husholdninger. Disse medlemmer viser til at nett-

selskap over hele verden skaffer seg i dag smarte målere for å forbedre energieffektiviseringen. Smarte målere gir sanntidsinformasjon om energiforbruk og øker forbrukernes bevissthet rundt eget strømforbruk. En kontinuerlig oppdatert oversikt over eget strømforbruk pr. time, dag, uke eller måned, kombinert med priser, vil gi forbrukerne innsikt i forbruk og resultat av endring i forbruk. Forbrukeren vil umiddelbart kunne se effekt av endring i strømforbruk, og dette vil motivere til økt fokus på energieffektivisering. En slik løsning vil også kunne gi motivasjon til å etablere andre enøk-tjenester og produkter. Smarte målere vil dessuten styrke effektsituasjonen gjennom bedre informasjon til forbrukerne slik at forbruket av elektrisk kraft jevner seg ut, og effektoppene blir mindre.

Høyres alternative budsjett. Ramme 12: Energi

Kap.	Post	Navn	Kommentar	Endring (i 1000 kroner)
1800	1	Olje- og energidepartementet, Driftsutgifter		-5 000
1810	1	Oljedirektoratet		+10 000
1820	22	Norges vassdrags- og energidirektorat, Flom- og skredforebygging		+10 000
1820	73	Norges vassdrags- og energidirektorat, Tilskudd til utjevning av overføringsutgifter		-60 000
1825	70	Omlegging av energibruk og energiproduksjon, Tilskudd til elektrisitetssparing i husholdninger	Utskiftning av oljefyr	+40 000
1830	50	Forskning, Norges forskningsråd	PETROMAKS, RENERGI, CLIMIT	+125 000
1832	70	Internasjonalisering	INTSOK, PETRAD	+5 000
1833	95	Kapitalinnskudd	Fond for CLIMIT	+1 000 000
1870	70	Petoro AS – Administrasjon		+30 000

1.1.4 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett foreslår at ramme 12 settes til 125 133 881 000 kroner, som er en utgiftsøkning i forhold til regjeringens forslag på 40 000 000 kroner.

Dette medlem vil innenfor rammeområde 12 foreslå å øke bevilgningene til energiomlegging gjennom etablering av en støtteordning for utfasing av oljefyring i husholdninger og til grunnlast i tråd med klimaforliket. Dette medlem vil også øke bevilgningene til flom- og skredforebygging i kommunene, og til Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME).

Klimaproblemet blir stadig løftet frem som en av vår tids største utfordringer. FNs klimapanel har slått fast at de globale utslippene av klimagasser må reduseres med 80 pst. innen 2050 hvis vi skal greie å unngå de verste konsekvensene av global oppvarming. I Kristelig Folkepartis alternative budsjett styrker vi den nasjonale klima- og miljøsatsingen gjennom en økt satsing på energiomlegging og forskning på miljøvennlig energi, og gjennom en grønnere og mer klimavennlig innretning av skatt- og avgiftspolitikken.

Dette medlem vil peke på at det er nødvendig med en sterkere satsing på energiomlegging enn det regjeringen legger opp til. Dette medlem viser til klimaforliket (Meld. St. 21 (2011–2012), Innst. 390 S (2011–2012)) som ble vedtatt i Stortinget 11. juni 2012. Forliket innebærer at det skal innføres et for-

bud mot fyring med fossil olje i husholdninger og til grunnlast i øvrige bygg i 2020. Av Stortingets vedtak nr. 563 fremgår det at innføring av et slikt forbud «forutsetter støtteordninger fra 2013 og øvrige virkemidler i en overgangsperiode». Dette medlem konstaterer at regjeringen i statsbudsjettet for 2013 ikke følger opp Stortingets vedtak om støtteordninger til konvertering og utskifting av oljefyr fra 2013, og anser dette som et brudd på den enigheten som ble oppnådd i forliket. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å bevilge 80 mill. kroner på kap. 1825 post 50 til etablering av en støtteordning for konvertering av fossile energibærere i husholdninger og til grunnlast som administreres av Enova.

Dette medlem viser til innspill fra KS i budsjettøreringen i energi- og miljøkomiteen hvor det ble påpekt at den foreslåtte bevilgningen i statsbudsjettet til flom- og skredforebygging bare dekker en brøkdel av behovet for kartlegging av faresoner for flom og skred i kommunene. Kartleggingen av faresoner for flom og skred skal bidra til å framskaffe kunnskap både om hvor det er viktig å sette inn tiltak i områder som allerede er tatt i bruk, og om hvor det er viktig at utsatte områder ikke tas i bruk. Etter en gjennomgang i 2010 blant 330 kommuner med kartleggingsbehov konkluderte NVE med at 120 kommuner må plasseres i kategorien førsteprioritet. Med dagens bevilg-

ninger er NVE i stand til å gjennomføre faresonekartlegging i to til fem kommuner i året. Med dette som bakgrunn foreslår dette medlem å øke bevilgningen til kartlegging av faresoner for flom og skred på kap. 1820 post 22 med 20 mill. kroner.

Dette medlem viser til klimaforliket (Meld. St. 21 (2011–2012), Innst. 390 S (2011–2012)) som ble vedtatt i Stortinget 11. juni 2012. I vedtak nr. 570 bad Stortinget regjeringen om å øke bevilgningene til Forskningssentrene for miljøvennlig energi i de kommende statsbudsjettene, og at det skulle opprettes et FME-senter for geotermisk energi. Dette medlem kan ikke se at regjeringen har fulgt opp dette vedtaket i statsbudsjettet, i og med at bevilgningen til FME-sentrene opprettholdes på samme nivå som i 2012. Dette medlem anser dette som et brudd på den enigheten som ble oppnådd i klimaforliket. Med dette som bakgrunn foreslår dette medlem å øke bevilgningen til FME-sentrene på kap. 1830 post 50 med 10 mill. kroner.

Dette medlem understreker at det er grunn til å være mer restriktiv enn det regjeringen legger opp til når det gjelder oljeleting i sårbare områder. Dette medlem foreslår derfor å redusere bevilgningene til geologiske undersøkelser, seismikk og datainn-samling ved Jan Mayen med 70 mill. kroner.

1.1.5 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 12. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 12. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2012–2013) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)							
1800		Olje- og energi-departementet	208 921	207 921	200 921	203 921	208 921
				(-1 000)	(-8 000)	(-5 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	160 376	160 376	152 376	155 376	160 376
				(0)	(-8 000)	(-5 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	36 845	35 845	36 845	36 845	36 845
				(-1 000)	(0)	(0)	(0)
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	10 700	10 700	10 700	10 700	10 700
				(0)	(0)	(0)	(0)
	72	Tilskudd til olje- og energiformål	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
1810		Oljedirektoratet	446 600	446 600	434 600	456 600	376 600
				(0)	(-12 000)	(+10 000)	(-70 000)
	1	Driftsutgifter	239 500	239 500	227 500	249 500	239 500
				(0)	(-12 000)	(+10 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	203 100	203 100	203 100	203 100	133 100
				(0)	(0)	(0)	(-70 000)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
				(0)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	867 300	867 300	807 300	817 300	887 300
				(0)	(-60 000)	(-50 000)	(+20 000)
	1	Driftsutgifter	468 000	468 000	468 000	468 000	468 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	73 000	73 000	73 000	73 000	73 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	22	Flom- og skredforebygging	145 300	145 300	145 300	155 300	165 300
				(0)	(0)	(+10 000)	(+20 000)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	120 000	120 000	60 000	60 000	120 000
				(0)	(-60 000)	(-60 000)	(0)
1825		Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	1 038 500	1 038 500	788 500	1 078 500	1 118 500
				(0)	(-250 000)	(+40 000)	(+80 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	22 500	22 500	22 500	22 500	22 500
				(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Overføring til Energifondet	1 016 000	1 016 000	696 000	1 016 000	1 016 000
				(0)	(-320 000)	(0)	(0)
	70	Støtteordning konvertering av fossile energibærere	0	0	0	0	80 000
				(0)	(0)	(0)	(+80 000)
	70	Tilskudd til elektrisitets-sparing i husholdninger	0	0	0	40 000	0
				(0)	(0)	(+40 000)	(0)
	74	Tilskudd til økt bruk av gass innenlands	0	0	20 000	0	0
				(0)	(+20 000)	(0)	(0)
	75	Tilskudd til FME-sentre	0	0	50 000	0	0
				(0)	(+50 000)	(0)	(0)
1830		Forskning	768 950	768 950	913 250	893 950	778 950
				(0)	(+144 300)	(+125 000)	(+10 000)
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Norges forskningsråd	728 000	728 000	872 300	853 000	738 000
				(0)	(+144 300)	(+125 000)	(+10 000)
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak	12 950	12 950	12 950	12 950	12 950
				(0)	(0)	(0)	(0)
1832		Internasjonalisering	21 700	21 700	21 700	26 700	21 700
				(0)	(0)	(+5 000)	(0)
	70	Internasjonalisering	21 700	21 700	21 700	26 700	21 700
				(0)	(0)	(+5 000)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1833		CO₂-håndtering	3 300 800	3 300 800	2 135 800	3 300 800	3 300 800
				(0)	(-1 165 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	1 165 000	1 165 000	0	1 165 000	1 165 000
				(0)	(-1 165 000)	(0)	(0)
	50	Overføring til fond for CLIMIT	80 800	80 800	80 800	80 800	80 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Administrasjon, Gassnova SF	93 000	93 000	93 000	93 000	93 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	71	Forskningstjenester TCM DA	1 882 000	1 882 000	1 882 000	1 882 000	1 882 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	72	Lån, TCM DA	73 000	73 000	73 000	73 000	73 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	73	Tilskudd, CO ₂ -håndtering, internasjonalt	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
1870		Petoro AS	320 700	320 700	320 700	350 700	320 700
				(0)	(0)	(+30 000)	(0)
	70	Administrasjon	290 700	290 700	290 700	320 700	290 700
				(0)	(0)	(+30 000)	(0)
	71	Unitisering	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	28 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	30	Investeringer	28 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
2442		Disponering av innretninger på kontinental-sokkelen	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
2490		NVE Anlegg	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	24	Driftsresultat:	0	0	0	0	0
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsinntekter	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	2	Driftsutgifter	54 300	54 300	54 300	54 300	54 300
				(0)	(0)	(0)	(0)
	3	Avskrivninger	4 900	4 900	4 900	4 900	4 900
				(0)	(0)	(0)	(0)
	4	Renter av statens kapital	800	800	800	800	800
				(0)	(0)	(0)	(0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum utgifter	34 977 271	34 976 271	33 626 571	35 132 271	35 017 271
				(-1 000)	(-1 350 700)	(+155 000)	(+40 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Inntekter rammeområde 12 (i hele tusen kroner)							
4800		Olje- og energidepartementet	2 752	2 752	2 752	2 752	2 752
				(0)	(0)	(0)	(0)
	3	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	1 502	1 502	1 502	1 502	1 502
				(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250
				(0)	(0)	(0)	(0)
4810		Oljedirektoratet	94 800	94 800	94 800	94 800	94 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Gebyrinntekter	14 700	14 700	14 700	14 700	14 700
				(0)	(0)	(0)	(0)
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	69 400	69 400	69 400	69 400	69 400
				(0)	(0)	(0)	(0)
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 700	10 700	10 700	10 700	10 700
				(0)	(0)	(0)	(0)
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat	155 300	155 300	155 300	155 300	155 300
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Gebyrinntekter	65 500	65 500	65 500	65 500	65 500
				(0)	(0)	(0)	(0)
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	73 000	73 000	73 000	73 000	73 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	40	Flom- og skredforebygging	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
4825		Energiomlegging og utvikling av energi- og climateknologi	996 000	996 000	996 000	996 000	996 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	85	Fondsavkastning	996 000	996 000	996 000	996 000	996 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
4829		Konsesjonsavgiftsfondet	149 000	149 000	149 000	149 000	149 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Overføring fra fondet	149 000	149 000	149 000	149 000	149 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
4833		CO₂-håndtering	1 352 800	1 352 800	1 352 800	1 352 800	1 352 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
	80	Renter, TCM DA	165 000	165 000	165 000	165 000	165 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	85	Fondsavkastning	91 800	91 800	91 800	91 800	91 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
	86	Avdrag, TCM DA	1 096 000	1 096 000	1 096 000	1 096 000	1 096 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	157 400 000	157 400 000	157 400 000	157 400 000	157 400 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	24	Driftsresultat:	129 000 000	129 000 000	129 000 000	129 000 000	129 000 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsinntekter	192 700 000	192 700 000	192 700 000	192 700 000	192 700 000
				(0)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
	2 Driftsutgifter	-32 700 000	-32 700 000 (0)	-32 700 000 (0)	-32 700 000 (0)	-32 700 000 (0)
	3 Lete- og feltutviklings- utgifter	-2 600 000	-2 600 000 (0)	-2 600 000 (0)	-2 600 000 (0)	-2 600 000 (0)
	4 Avskrivninger	-22 000 000	-22 000 000 (0)	-22 000 000 (0)	-22 000 000 (0)	-22 000 000 (0)
	5 Renter av statens kapital	-6 400 000	-6 400 000 (0)	-6 400 000 (0)	-6 400 000 (0)	-6 400 000 (0)
30	Avskrivninger	22 000 000	22 000 000 (0)	22 000 000 (0)	22 000 000 (0)	22 000 000 (0)
80	Renter av statens kapital	6 400 000	6 400 000 (0)	6 400 000 (0)	6 400 000 (0)	6 400 000 (0)
5490	NVE Anlegg	500	500 (0)	500 (0)	500 (0)	500 (0)
1	Salg av utstyr mv.	500	500 (0)	500 (0)	500 (0)	500 (0)
	Sum inntekter	160 151 152	160 151 152 (0)	160 151 152 (0)	160 151 152 (0)	160 151 152 (0)
	Sum netto	-125 173 881	-125 174 881 (-1 000)	-126 524 581 (-1 350 700)	-125 018 881 (+155 000)	-125 133 881 (+40 000)

1.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 12

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til forslagene i Prop. 1 S (2012–2013).

Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås bevilget 208,921 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, jf. Prop. 1 S (2012–2013). Dette er en reduksjon på 12,8 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Det foreslås at fullmakten til å pådra forpliktelser for inntil 7 mill. kroner utover gitt bevilgning videreføres i 2013, jf. Forslag til vedtak VI.

Komiteen viser til at den foreslåtte reduksjonen under spesielle driftsutgifter i hovedsak har sammenheng med at det ble bevilget særskilte midler i 2012 til kunnskapsinnhenting i uåpnede deler av det nordøstlige Norskehavet og gjennomføring av konsekvensutredning for petroleumsvirksomhet i de norske havområdene ved Jan Mayen og området vest for avgrensningslinjen i Barentshavet sør. Det er videre rammeoverført 1,2 mill. kroner fra Utenriksdepartementet knyttet til implementeringen av EITI-kriteriene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, foreslår å redusere kap. 1800 post 21 Spesielle driftsutgifter med 1 mill. kroner, fra 36,845 mill. kroner til 35,845 mill. kroner for 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at etableringen av et elsertifikatmarked med Sverige samt en tilslutning til EUs fornybardirektiv gir en målsetting om en kraftig økning av ny fornybarproduksjon frem mot 2020. Dette innebærer at vi må stille ytterligere krav til reduksjon i saksbehandlingstiden for klagesaker for konsesjoner på ny fornybar energi og infrastruktur. Disse medlemmer mener derfor at Olje- og energidepartementet i 2013 bør prioritere en raskere saksbehandling knyttet til konsesjons- og klagebehandling.

Disse medlemmer mener at det er uheldig at regjeringen kun valgte å følge opp energiutredningen (NOU 2012:9) med en generell omtale i budsjettproposisjonen. Disse medlemmer hadde ønsket en egen energimelding der regjeringen kunne presentere visjoner for energinasjonen Norge etter 2020, herunder visjon og strategi for verdiskaping, klimaløsninger og Norges rolle i det europeiske energimarkedet.

Disse medlemmer peker på at Stortingets arbeid under dagens regjering har vært mye fokusert på enkeltheter i energipolitikken og i mindre grad på overordnede sammenhenger og dimensjoner i ener-

gipolitikken som energivolum, tidshorisonter for endringer i forbruk og produksjon, investeringer i økt nettkapasitet, kostnader, klimautfordringen, næringsutvikling, samt teknologiske muligheter.

En stortingsmelding om energipolitikken som setter klima, energi og næringsutvikling i en større sammenheng, og påfølgende diskusjon om denne i Stortinget, ville etter disse medlemmer være nødvendig for å sikre en helhetlig tilnærming som kan anskueliggjøre kort- og langsiktig kraftbehov, forventet produksjonsutvikling og behov for en styrking av nettkapasiteten, kraftutveksling og Norges rolle i forhold til Europa, samt virkemiddelbruken i energipolitikken. Det er derfor etter disse medlemmers mening uheldig at ikke regjeringen brukte muligheten som innstillingen fra energiutvalget i NOU 2012:9 ga for å invitere til en større energipolitisk debatt på Stortinget i sterkere grad enn bare en kortfattet gjennomgang i budsjettproposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er opptatt av å legge til rette for industriell bruk av gass i Norge, og ser «Industriarenaen for gass» som et viktig instrument for å bidra til å sette fokus på denne muligheten.

Disse medlemmer viser til betydningen av å legge til rette for økt industriell bruk av gass i Norge innenfor våre klimaforpliktelser, og at Industriarena Gass har vært en møteplass for å sikre en dialog og forståelse mellom de ulike aktørene i markedet. Disse medlemmer viser til brev datert 22. november 2012 fra olje- og energiministeren til komiteen, hvor det påpekes at det i 2012 ble foretatt en evaluering av Industriarena Gass i tråd med mandatet til industriarenaen, og at denne evalueringen viste at det nå er en god informasjonsflyt mellom oppstrøms- og nedstrømsaktører innenfor gassverdikjeden og således ikke lenger et behov for en videre støtte til denne møteplassen fra OED.

Disse medlemmer viser for øvrig til Dokument 8:26 S (2010–2011) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Elisabeth Røbekk Nørve, Frank Bakke-Jensen, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Nikolai Astrup om en stortingsmelding om en helhetlig energipolitikk, og til Dokument 8:13 S (2012–2013) Representantforslag fra Per-Willy Amundsen, Henning Skumsvoll og Oskar J. Grimstad om en stortingsmelding om rikets energitilstand.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 1 Driftsutgifter med 8 mill. kroner. Dette er grunnet nødvendigheten for en generell effektivisering, som ville redusert behovet for midler.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at antall ansatte i statsadministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Antall ansatte i departementene har økt med hele 15 prosent siden 2005. Disse medlemmer mener at vi hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten i statlig byråkrati.

Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2013 er foreslått å redusere bevilgningen til post 1 Driftsutgifter med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag.

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Det foreslås bevilget 446,6 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en reduksjon på 2,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen viser til at Oljedirektoratet har en sentral rolle i forvaltningen av olje- og gassressurser på norsk sokkel, og at direktoratet skal bidra til å utløse størst mulige verdier for samfunnet gjennom en forsvarlig ressursforvaltning hvor sikkerhet, beredskap og hensyn til det ytre miljø er viktige elementer. Dette innebærer blant annet at Oljedirektoratet skal ha en pådriverrolle for å realisere verdi- og ressurspotensialet på norsk sokkel ved å legge vekt på langsiktige løsninger, oppsidedmuligheter, samdrift- og stordriftsfordeler, og ikke minst sikre at tidskriske ressurser ikke går tapt. Oljedirektoratet har videre en viktig oppgave i å sørge for at vedtak knyttet til de ulike faser av virksomheten blir iverksatt på en forutsigbar og kostnadseffektiv måte.

Komiteen viser til at det er et høyt aktivitetsnivå innen petroleumsnæringen på norsk sokkel, noe som stiller store krav til forvaltningen. Komiteen vil derfor understreke betydningen av at kvaliteten, fremdrift og kostnadskontroll ved de ulike prosjektene følges opp på en kontinuerlig og proaktiv måte.

Komiteen viser til at Oljedirektoratet har en viktig oppfølgingsfunksjon i henhold til de mål og ambisjoner som fremkommer i petroleumsmeldingen, jf. Meld. St. 28 (2010–2011) En næring for framtida, og Stortingets behandling av denne. Spesielt gjelder dette innenfor økt utvinning fra eksisterende felt samt tilrettelegging for utbygging av drivverdige funn og tilrettelegging for økt leteaktivitet.

Oljedirektoratet skal også bidra til at Norge oppfyller sine miljø- og klimapolitiske målsettinger gjennom fokus på blant annet effektiv utvinning, pådriver for klimavennlige teknologiløsninger samt vurdere ulike måter for energieffektivisering og gode klimaløsninger på tvers av utvinningstillatelser.

Komiteen viser til at Oljedirektoratet har produsert et CO₂-lagringsatlas for den norske delen av Nordsjøen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at nesten 60 pst. av de totale norske petroleumsressursene gjenstår å bli produsert. Disse medlemmer understreker at det er viktig med en jevn lete- og utbyggingsaktivitet for å sikre en effektiv utnyttelse av de gjenværende ressursene.

Disse medlemmer har merket seg at den gjennomsnittlige utvinningsgraden på sokkelen de siste årene har vært om lag 46 pst. På begynnelsen av 1990-tallet var utvinningsgraden 36 pst. for olje. Disse medlemmer har merket seg at utvinningsgraden har utviklet seg positivt i takt med oppbygging av kompetanse og vellykket teknologiutvikling og -implementering, som f.eks. utstrakt bruk av vann- og/eller gassinjeksjon og boring av horisontale brønner.

Disse medlemmer peker på at et høyt og jevnt aktivitetsnivå på sokkelen og satsing på petroleumsrettet forskning og utvikling derfor har vært viktig for å øke utvinningsgraden. Disse medlemmer peker på at en økning på bare ett prosentpoeng i utvinningsgraden tilsvarer bruttoverdiene på om lag 325 mrd. kroner ved dagens oljepris. Det er altså store verdier å hente gjennom tiltak for økt utvinning. Disse medlemmer mener derfor at regjeringen i for liten grad satser på nøkkeltiltak for økt utvinning, slik som en reell styrking av Petoro, Oljedirektoratet og petroleumsrettet forskning.

Disse medlemmer peker på at det fortsatt er store muligheter på norsk sokkel, og at en av hovedutfordringene er å påvise nye ressurser, samt å sikre høyest mulig utvinningsgrad. Åpning av attraktive leteområder, forskning og forpliktende samarbeidsprosjekter er viktige elementer for å nå disse målene.

Disse medlemmer mener det er nødvendig å kunne tilby oljeselskapene nye attraktive arealer for leting og utvinning av petroleumsressurser, både for å utnytte ressurspotensialet på norsk sokkel, for å bevare kontinuiteten i norsk petroleumsvirksomhet og ta vare på den kompetansen som er bygget opp gjennom denne virksomheten.

Disse medlemmer peker på at mesteparten av de utforskede arealene med potensielle petroleumsreserver ligger i Barentshavet og det nordlige Norskehavet. Disse medlemmer vil peke på at områdene Nordland VI, Nordland VII og Troms II antas å være særlig lovende, det samme gjelder de nye norske områdene i det østlige Barentshavet.

Disse medlemmer er positive til at større deler av norske områder i nord åpnes for petroleumsaktiviteter. Disse medlemmer vil peke på at en slik aktivitet også kan bidra til positive ringvirkninger i form av arbeidsplasser og aktivitet for lokalsamfunnene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at en del utbygginger på norsk sokkel har kostnadsoverskridelser og forsinkelser i tidsplaner hva angår produksjonsstart. Disse medlemmer vil påpeke at det særlig er utfordringer knyttet til Ymeplattformen hvor kostnadsestimatene har steget med 188,4 pst. utover det som ble lagt til grunn i PUD fra 2007. I brev datert 22. november 2012 fra olje- og energiministeren til energi- og miljøkomiteen skrives følgende:

«Det vil være viktig at rettighetshaverne og petroleumsindustrien i etterkant av dette prosjektet vurderer hvilke lærdommer som kan trekkes for å sikre bedre kontroll med at fremtidige prosjekter kan gjennomføres innenfor planlagt tid, kostnad og med god kvalitet.»

Disse medlemmer registrerer at regjeringen tilsynelatende ikke legger opp til at også myndighetene kan ha noen læringseffekt av denne saken, men nøyer seg med å påpeke at rettighetshavere og petroleumsindustri forventes å trekke lærdom av omstendighetene knyttet til Ymeplattformen. Disse medlemmer vil påpeke at dette er en defensiv og passiv tilnærming til spørsmålet, og etterlyser et sterkere engasjement og ledelse knyttet til oppfølging, kontroll og eventuelt korrigeringer av prosjekter.

Disse medlemmer merker seg for øvrig at Olje- og energidepartementet i medhold av petroleumsloven har bedt om at rettighetshaverne legger frem en endret plan for utbygging og drift av Yme-feltet innen 31. desember 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 1 Driftsutgifter med 12 mill. kroner. Dette er grunnet nødvendigheten for en generell effektivisering, som ville redusert behovet for midler.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, der det foreslås å øke post 1 Driftsutgifter med 10 mill. kroner. Dette for å styrke Oljedirektoratets viktige arbeid med økt ressursutnyttelse i eksisterende felt.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti understreker at det er grunn til å være mer restriktiv enn det regjeringen legger opp til når det gjelder oljeleting i sårbare områder.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningene til geologiske undersøkelser, seismikk og datainnsamling ved Jan Mayen med 70 mill. kroner.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det foreslås bevilget 867,3 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 8,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen viser til at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har ei viktig rolle i å forvalte vasskraftressursane og energimarknaden på ein heilskapleg og framtidsretta måte. I tillegg har NVE ei viktig rolle i høve til beredskap mot flaum og naturskade.

Komiteen syner til at Europa står framføre store utfordringar i energisektoren, både med å oppretthalde energiforsyninga og for å redusere klimagassutslepp, og Noreg spelar ei viktig rolle for å nå klima- og fornybarmålsettingane både i Noreg og i Europa.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti er uroa over den lange handsamingstida på konsesjonssøknader for ny kraftproduksjon, så vel som nettutbygging. Dette gjeld både førstegongs handsaming i NVE og ankehandsaminga i Olje- og energidepartementet. Desse medlemene meiner at det er stort behov for systematisk gjennomgang av rutinane slik at handsamingstida går ned, og at fleire kraftprosjekt og nettutbyggingar kan realiserast raskare. Det må leggest til rette for enklare bruk av konfliktdempande tiltak og tidleg medverking i planarbeidet ved nettutbygging. Dette kan igjen føre til raskare utbygging.

Disse medlemmer har merket seg svar fra Olje- og energidepartementet, datert 22. november 2012, på spørsmål fra komiteen. Her fremkommer det at det per 1. oktober 2012 var det søknader om konsesjon for 657 små vannkraftverk, 71 større vannkraftverk (inkl. O/U) og 54 vindkraftverk under behandling. Det vil si til sammen 782 konsesjonssøknader.

Disse medlemmer har merket seg at det har vært en progresjon i antall ferdigbehandlede konsesjonssaker så langt i 2012. Mens det i 2011 ble ferdigbehandlet 39 søknader om små vannkraftverk, 3 søknader om større vannkraftverk (inkl. O/U) og 2 søknader om vindkraft, er det tilsvarende tallet for perioden januar–september 2012 henholdsvis 98 søknader om små vannkraftverk, 15 søknader om større vannkraftverk (inkl. O/U) og 9 søknader om vindkraft. Med totalt 90 nye konsesjonssøknader i januar–september 2012, har dermed det totale antallet konsesjonssøknader under behandling gått ned fra 814 ved utgangen av 2011 til 782 per 1. oktober 2012.

Disse medlemmer påpeker at dette er positivt, men påpeker samtidig at fortsatt er den samlede

konsesjonsbehandlingstiden for lang. Selv uten noen nye konsesjonssøknader vil det med den progresjonen i søknadsbehandling det har vært så langt i 2012, gå helt til utgangen av 2017 før alle søknader som i dag er under behandling, vil være ferdigbehandlet. Det vil da gjenstå kun tre år til all nye anlegg må ha startet opp sin produksjon for å kunne være berettiget til elsertifikater. Disse medlemmer mener at det derfor fortsatt er behov for å fokusere på tiltak som kan få ned den samlede behandlingstiden for konsesjoner og øke antall ferdigbehandlede konsesjoner per år.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre ønskjer i tillegg å delegere konsesjonsmyndigheit ved mindre utbyggingar i kommunane. Det vil også redusere presset på konsesjonshandsaminga i NVE.

FLAUM- OG SKREDFØREBYGGING

Komiteen viser til NVE sitt ansvar for førebygging av ras og flaumsikring. I dette arbeidet skal NVE mellom anna ta omsyn til forventna verknader av klimaendringar. Komiteen viser til at fleire stadar i landet også i 2012 var utsette for store flaum- og skredulykker som følgje av store nedbørmengder. Komiteen meiner at dei mange flaum- og skredulykkene dei siste åra viser at det er eit behov for ein styrka satsing på flaum- og skredførebygging. Komiteen peikar på at vi aldri kan sikre oss hundre prosent mot framtidige flaum- og skredulykker, men styrka satsing på førebyggjande tiltak kan redusere skadane og minske omfanget av nye flaumar og skred.

Komiteen har merket seg svarbrev fra Olje- og energidepartementet, datert 22. november 2012, på spørsmål fra komiteen, der departementet viser til at kommunene har et generelt ansvar for å ta vare på innbyggerne og ansvar for den lokale beredskapen, som også inkluderer å gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyser. Departementet peker videre på at ansvarsfordelingen mellom utbygger, kommune, fylkeskommune og stat knyttet til utbygging av ny bebyggelse og infrastruktur er klart definert i lovverket gjennom reglene for arealplanlegging og byggesaksbehandling. Etter ordlyden i naturskadeloven § 20 første ledd, har kommunen et ansvar for å treffe forhåndsregler mot naturskader også for eksisterende bebyggelse. Departementet skriver imidlertid at det er uklart hvor langt dette ansvaret går, og at departementet har startet arbeidet med å avklare det ansvaret kommunene har for flom- og skredførebygging ved eksisterende bebyggelse. Departementet varsler at det skal foretas en helhetlig gjennomgang av naturskadelovens bestemmelser om sikring og at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i denne forbin-

delse har fått i oppdrag å gjennomgå og vurdere en rekke forhold som har betydning på dette området. Komiteen imøteser denne gjennomgangen, og vil understreke betydningen av at dette arbeidet ferdigstilles så snart som mulig.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, peikar på at klimaendringar vil føre til at vi truleg vil oppleve meir nedbør og ekstremver i åra framover. Det er derfor viktig å etablere forebyggande tiltak mot flaum og skred.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet vil påpeke at erfaringer fra den siste tiden viser at vi ikke har vært godt nok forberedt på flom- og skredulykker som følge av store nedbørmengder. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av forebyggende tiltak mot flom og skred.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen i budsjettet øker NVEs bevilgninger til flom- og skredforebygging med 54 mill. kroner. Bevilgingsøkningen omfatter flom- og skredsikringstiltak og etablering av en operativ varslingsjeneste for snø- og løsmasseskred i NVE.

Flertallet viser videre til Meld. St. 15 (2011–2012) «Hvordan leve med farene – om flom og skred» og Innst. 358 S (2011–2012), hvor regjeringens satsing på området er nærmere beskrevet.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti vil peike på at kravet om distriktsandel for flaum- og skredforebyggjande tiltak bidreg til å sikre at det er godt dokumenterte behov som ligg til grunn for ønska tiltak, og at det bidreg til lokalt ansvar og eigarskap til tiltaka. Desse medlemene peikar på at det er viktig at kommunane, som ansvarleg styresmakt for arealplanlegging, også har eit finansielt ansvar i høve til forebygging av flaum- og skredskader. Desse medlemene vil likevel peike på at sjølv om distriktsandelen i utgangspunktet skal være 20 pst., bør det kunne være mogleg å avvike dette i enkelte høve der distriktsandelen vil gje urimeleg store utslag i høve til den einskilde kommune sin økonomi.

Desse medlemene viser elles til handsaminga av Meld. St. 15 (2011–2012) «Hvordan leve med farene – om flom og skred» og sine merknader til denne, jf. Innst. 358 S (2011–2012).

Disse medlemmer viser til innspill fra Kommunenes Sentralforbund (KS) i budsjettthøringen i energi- og miljøkomiteen, hvor det ble påpekt

at den foreslåtte bevilgningen i statsbudsjettet til flom- og skredforebygging bare dekker en brøkdel av behovet for kartlegging av faresoner for flom og skred i kommunene. Kartleggingen av faresoner for flom og skred skal bidra til å framskaffe kunnskap både om hvor det er viktig å sette inn tiltak i områder som allerede er tatt i bruk, og om hvor det er viktig at utsatte områder ikke tas i bruk. Etter en gjennomgang i 2010 blant 330 kommuner med kartleggingsbehov, konkluderte NVE med at 120 kommuner må plasseres i kategorien førsteprioritet. Med dagens bevilgninger er NVE i stand til å gjennomføre faresonekartlegging i to til fem kommuner i året.

Medlemene i komiteen frå Høgre syner til Høgre sitt alternative statsbudsjett for 2013, der det er foreslege å auke løyvingane til dette føremålet med 10 mill. kroner utover regjeringa sitt framlegg.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen til kartlegging av faresoner for flom og skred med 20 mill. kroner.

SMÅKRAFTPRODUKSJON

Komiteen viser til at det er eit stort potensial for småkraftproduksjon i Noreg, og at desse ressursane er viktige verkemiddel for verdiskaping i store delar av landet.

Komiteen peikar på at småskala vasskraft ofte er skånsame utbyggingar med små naturinngrep. Komiteen vil i tillegg peike på at ny teknologi gjer at vasskraft kan byggjast ut langt meir skånsamt enn tidlegare.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er enig i at lang kø for konsesjonsbehandling av småkraftverk er en utfordring. Flertallet er fornøyd med at NVE har tatt grep for å øke tempoet i konsesjonsbehandlingen. Det vises til at NVE har uttalt at køen skal avvikles innen 2017 slik at flest mulig av de som får konsesjon kan rekke idriftsettelse innen 2020.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti meiner at det bør opnast opp for konsesjonshandsaming av småskala vasskraft opp til 3 MW i verna vassdrag.

Desse medlemene meiner lang handsamingstid på konsesjonssøknader hos NVE er ein alvorleg flaskehals i forhold til å utløyse potencialet i småkraftproduksjon.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til partienes alternative statsbudsjett for 2013, der det er foreslått å heve innslagspunktet for grunnrenteskatt for vannkraftverk til 10 MW installert effekt.

ELEKTRISITETSNETTET

Komiteen meiner at dersom Noreg dei komande åra skal kunne utnytte dei mogelegheitene ein kraftig betra kraftbalanse vil gje oss, er utbygging av overføringsnett for elektrisk straum heilt avgjerande, samtidig som omsynet til sårbare naturområde vert ivareteke. Eit godt utbygd nett er også ein føresetnad for at potensialet for ny kraftproduksjon skal bli utløyst. I fleire delar av landet er det i dag ikkje mogeleg å realisere elles lønnsame vann- og vindkraftprosjekt på grunn av manglande nettkapasitet.

Komiteen viser til dei store konfliktane som er med utbygging av straumnett, og meiner at det er viktig med konfliktdepande og avbøtande tiltak for å få aksept og tilslutning til naudsynte utbyggingar.

Komiteen viser til at etter mange år med effektivisering og moderate investeringar i kraftsektoren generelt, og i nett spesielt, er det i årene fremover et stort behov for å øke kapasiteten i nettet. Utbyggingsbehovet skyldes nødvendigheten av bedre sikkerhet for strømløyper i noen områder, mer fornybar kraftproduksjon, forbruksvekst blant annet i petroleumssektoren, industrien og områder med befolkningsøkning og ønsket om å utjevne regionale ubalanser og kraftpriser. Det felles norsk-svenske elsertifikatmarkedet fra 1. januar 2012 og innlemmelsen av EUs fornybardirektiv i norsk energipolitikk medfører betydelige krav til nettutbygging. Det er derfor planlagt omfattende investeringer.

Komiteen har merket seg at Statnett i sin investeringsplan som ble lagt frem i september 2012 presenterte planer for investeringer i sentralnettet for den kommende tiårsperioden på anslagsvis 50–70 mrd. kroner. Dette var en oppjustering av anslaget fra Statnetts nettutviklingsplan fra 2011, der det var presentert et estimat på 40–50 mrd. kroner for kommende tiårsperiode.

Komiteen peker på at dette er en betydelig andel av samfunnets midler. Komiteen understreker at med så store investeringer er det viktig med en streng kostnadskontroll og at utbyggingen skjer på en effektiv måte i henhold til budsjett og tidsbruk. Kraftnettet er et monopol der alle kostnadene dekkes av kundene. Samtidig er det sentral infrastruktur som hele samfunnet er avhengig av. Dette understreker behovet for at investeringene gjennomføres på en optimal måte.

Samtidig understreker komiteen at planlagt utbygging av strømmettet må være samfunnsøkonomisk lønnsomt, og viser til at det i energiloven er slått

fast at utbygging av strømmettet skal være samfunnsmessig rasjonell, og at regjeringen i Ot.prp. 62 (2008–2009) har presisert at med samfunnsmessig rasjonell og samfunnsøkonomisk lønnsomt legger man til grunn det samme. Videre er det gjennom Statnetts vedtekter bestemt at foretaket skal ha ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av det sentrale overføringsnett for kraft. Kravet om samfunnsøkonomisk lønnsomhet innebærer at når beslutninger tas, må det vurderes at den samfunnsmessige nytten er større enn den samfunnsmessige kostnaden.

Komiteen understreker at investeringsplanen er ambisiøs og stiller så vel Statnett som de regionale og lokale nettselskapene overfor betydelige utfordringer i årene som kommer.

Fleirtallet i komiteen, medlemene fra Arbeidspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merka seg at med eit kraftsystem som også framover vil vere dominert av vasskraft vil sårbarheita i den norske kraftforsyninga framleis krevje merksemd. Sjølv med planane om produksjonsvekst i dei andre nordiske landa, viser hendingar dei siste åra at den norske kraftforsyninga òg er sårbar for den fortløpande tilgangen på produksjon i dei andre nordiske landa.

Ei utvikling i retning av store overskot eller underskot på kraftbalansen, som ikkje står i rimeleg forhold til tilgjengeleg import- og eksportkapasitet til utlandet, vil forsterke effektane av uventa hendingar som flaum og tørke. Fleirtallet meiner at det derfor er viktig med ei balansert utvikling i energi- og kraftforsyninga, som samtidig er robust nok til å handtere store svingingar i energitilgang og -forbruk. Kraftforsyninga i Noreg må òg gi rom for forbruksutvikling som følgje av befolkningstilvekst og auka produksjon

Fleirtallet viser til at utviklinga av Noregs utlandssamband for kraft skal skje i takt med utviklinga av energiforsyninga innanlands og omsynet til best mogleg utnytting av ressursane. Nye utlandssamband skal etablerast i den grad dei er samfunnsøkonomisk lønnsame.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at behovet for personer med kompetanse innen nettutvikling har økt de siste årene, og at alle prosjektene vil benytte kompetanse og ressurser fra de samme miljøene. Det vil derfor være begrensninger i de tilgjengelige ressursene og kompetansen. Begrensningene vil finnes både i det enkelte nettselskap og i konsulent-, entreprenør- og leverandørselskap.

Desse medlemene meiner det er nødvendig å gjennomføre ein grunnleggjande reform av den økonomiske reguleringa av nettselskapa for å gje sterkare insentiv for investeringar og vedlikehald av nettet. Dagens modell med inntektsrårer frå NVE gjev signal om å halde tilbake investeringar, og ein har over lang tid sett at det er uheldig.

Desse medlemene peikar på at selskapsstrukturen i Noreg når det gjeld nettselskap er prega av svært mange og små selskap. Det er 152 nettselskap her i landet med til saman 2,6 millionar kundar. Av desse er det i underkant av 140 som har eigne sluttkundar. Kvart nettselskap har dermed i gjennomsnitt 17 000 kundar. Det er om lag halvparten så mange nettkundar per selskap som våre nordiske naboland har.

Det er etter desse medlemene si meining grunn til å tru at dagens struktur med mange små nettselskap er lite optimal når det gjeld å møte dei store oppgåvene desse selskapa står overfor dei komande åra. Mange selskap har utfordringar både når det gjeld kompetanse og kapital, og når det gjeld å kunne løyse oppgåvene.

Desse medlemene meiner at både behovet for ei kraftig utbygging og oppgradering av dagens strumnett også på regionalt og lokalt nivå, samt dei store moglegheitene nye teknologiske løysingar kan gi oss når det gjeld bruken av nettet, gjer det enda viktigare å sette både kunde og forsyningssikkerhet i sentrum. Desse medlemene meiner at dette skjer best gjennom færre og større nettselskap.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre har merka seg at tilskotet til nettutjamning har auka monaleg dei siste åra, frå 30 mill. kroner i 2006–2008 til 60 mill. kroner i årene 2009–2011 og til 120 mill. kroner i statsbudsjettet for 2012. I statsbudsjettet for 2013 er det føreslege same beløp. Heile 31 selskap mottok denne støtta i 2012. På grunn av geografi kan det være behov for ei slik nettutjamning til einskilde deler av landet. Samtidig peikar desse medlemene på at ein selskapsstruktur med færre og større selskap i stor grad vil kunne utjamne forskjellane. Mykje tyder også på at eit høgt nivå på løyvingane til nettutjamning gir dårlege insentiv til dei einskilde nettselskap om å slå seg saman til større, meir robuste selskap.

Desse medlemene meiner at den enorme auka i tilskot til utjamning av overføringstariffen er med på å oppretthalde den store andelen små kraftselskap. Auka tilskot til utjamning av nettleige gir mindre press frå kundar når det gjeld samanslåing. Ordninga gjer det meir attraktivt å drive ineffektivt. I det lange løp gir derfor eit høgt nivå på nettutjamninga lite uttelling i form av lågare nettleige for forbrukarane.

Desse medlemene har merka seg at eit beløp på om lag 60 mill. kroner er tilstrekkeleg til å jamne ut nettleiga i dei delane av landet der ein har den høgaste nettleiga. Løyvingar utover dette vil omfatte så mange nettkundar at det berre vil gje ein marginal nedgang i nettleiga til den einskilde nettkunde. Desse medlemene meiner at ordninga med løyvingar til utjamning av nettleige bør vere ei målretta ordning retta mot dei områda av landet som har ein urimeleg høg nettleige.

Desse medlemene viser til partiene sine alternative statsbudsjett der det er føreslege å oppretthalde løyvinga til utjamning av nettleige på same nivå som i 2011. Det vil seie 60 mill. kroner.

AUKA KAPASITET TIL UTLANDET

Komiteen meiner at auka fokus på fornybar energi i Europa gjev store moglegheiter for norsk energiproduksjon. Norsk vasskraft vil få auka verdi, ikkje berre ved å forsyne Europa med meir rein, fornybar energi, men også i form av reguleringsevne for å balansere den kraftige satsinga på vindkraft i resten av Europa.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti meiner at dette vil gje norsk vasskraft ein ekstra verdi, og at det gjev store moglegheiter for å nytte ut reguleringsevna i norske vassmagasin. Ikkje minst gjeld dette ved såkalla pumpekraftverk, der vatn kan pumpast tilbake i magasina når produksjonen av vindkraft er høg.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre har merket seg svar fra Olje- og energidepartementet, datert 22. november 2012, på spørsmål fra komiteen, der det fremgår at departementet arbeider gjennom EFTA med EØS-vedtak for innlemmelse av tredje energimarkedspakke i EØS-avtalen. Disse medlemmer har merket seg at olje- og energiministeren regner med at den tredje energimarkedspakken vil kunne innlemmes i løpet av de nærmeste månedene, men at dette beror blant annet på fremdriften i samtalene med EU om tilpasningstekstene. Disse medlemmer har videre merket seg at de konkrete tekstene det legges opp til i vedtaket, senere vil legges fram for Stortinget på ordinært vis gjennom samtykkeproposisjon om innlemming av den tredje pakken i EØS.

Disse medlemmer har også merket seg at olje- og energiministeren skriver at et sentralt forhold som må avklares i forbindelse med tilpasningene gjelder formen på norsk deltakelse i ACER. Statsråden skriver at det er presedens i EØS for å delta i byråer, men uten stemmerett. ACER, med hovedsete i Ljubljana, vil primært arbeide med forslag til å forbed-

re energimarkedets funksjonsmåte. Påvirkning i tidligfasen i dette arbeidet krever at vi deltar som EØS-land. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) vil som norsk regulator delta i ACER. NVE har allerede i fasen før EØS-vedtak deltatt i arbeidsprosessene i ACER.

Disse medlemmer er bekymret for at Norges svake tilknytning til ACER og en passiv holdning fra dagens regjering til prosesser i EU kan føre til toll/avgifter på kraftutveksling med Europa.

Medlemene i komiteen frå Høgre og Kristeleg Folkeparti peikar på at dersom våre fornybare energikjelder skal medverke til å betre forsyningstryggleiken i våre europeiske naboland og til å redusere klimagassutslepp gjennom å erstatte konvensjonell kolkraft, er det naudsynt med ei kraftig styrking av overføringskapasiteten mellom Noreg og resten av Europa. Det er etter desse medlemene si meining avgjerande at auka norsk kraftproduksjon ikkje blir «innelåst» i Noreg, men gjennom auka kraftutveksling til våre europeiske naboland bidreg til reduserte klimagassutslepp og styrka forsyningstryggleik i Europa, på same tid som det gjev gode forretningsmogelegheiter for norske selskap. Ei styrking av overføringskapasiteten til utlandet er viktig både for å styrke vår eigen forsyningstryggleik og for å gje norske energiproducentar tilgang til ein større marknad i ein situasjon der vi ventar ei kraftig auke i produksjon av ny fornybar energi både i Noreg og Sverige, som følgje av elsertifikatmarknaden og tilslutning til EU sitt fornybardirektiv.

Desse medlemene meiner difor at arbeidet med å byggje ut ny overføringskapasitet for elektrisk kraft til resten av Europa bør styrkjast.

Desse medlemene meiner det er viktig at Noreg har ei aktiv rolle i eit samarbeid med andre EU/EØS-land om å utvikle eit såkalla «supernet» til havs. Vi ser at utviklinga av eit offshore nettverk og samband mellom Norden og Kontinental-Europa ligg på toppen av tiltakslista i Europakommisjonen sin «infrastrukturpakke», som vart presentert onsdag 17. november 2010.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet peker på at det er for lite kunnskap om effekten av å bygge utenlandskabler. Før det tas beslutning om at flere kabler bygges, må Stortinget få en melding fra regjeringen som omhandler alle sider ved å bygge nye utenlandskabler. Ikke minst må det framgå hva nye kabler betyr for konsumentene av kraft i Norge. Disse medlemmer vil før de bestemmer seg for å bygge nye utenlandskabler, være sikre på at disse vil være positive for norske forbrukere.

AUTOMATISK MÅLARAVLESING

Komiteen peikar på at i tillegg til auka investeringar i kraftnettet, er det viktig å utnytte eksisterande infrastruktur på ein best mogleg måte. Automatisk måleravlesing vil her kunne spele ei viktig rolle.

Komiteen viser til at mange nettselskap i dag skaffar seg smarte målarar for å forbetre energieffektiviseringa.

Smarte målarar gjev sanntidsinformasjon om energiforbruk og aukar forbrukarane sitt medvit rundt eige straumforbruk. Automatisk måleravlesing gir mulighet mellom anna til å styrke effektsituasjonen, ved at ein gjennom betre informasjon til forbrukarane kan syte for at forbruket av elektrisk kraft jamnar seg ut, og effekttoppane blir mindre. Når vi krev ein robust kraftforsyning for å møte våre behov fullt ut, er det nettopp effekttoppane som avgjer dimensjoneringa av kraftnettet.

STATNETT

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti har merka seg at regjeringa i budsjettframlegget foreslår å avvikle Statnetts brukarråd og å fjerne brukaranes representasjon i Statnett sitt styre. Desse medlemene meiner at dette er uklokt.

Desse medlemene peikar på at Statnett det komande tiåret skal investere store beløp i sentralnettet, og kostandene for desse investeringane skal finansierast av brukarane. Da er det lite heldig å fjerne brukarane sin representasjon i Statnett sine organ og dermed gjere Statnett til ein meir lukka organisasjon overfor brukarane. Statnett som monopolist må være ekstra open og inkluderande om status og aktivitetsnivå. Samtidig er det viktig at styret til Statnett er satt saman med ein kompetanse som sikrar effektivitet og kontroll. Brukarrådet og styrerepresentasjonen har kunne gje dei representerte brukarane innsyn i Statnett sine avgjerder og mogelegheiter til påverke desse.

Desse medlemene meiner difor at ordninga med Statnett sitt brukarråd og brukarrepresentasjon i Statnett sitt styre bør vidareførast.

Kap. 1825 Energiomlegging og utvikling av energi- og climateknologi

Det foreslås bevilget 11 038,5 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 942,8 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Det foreslås bevilget 1 016 mill. kroner til post 50 Overføring til Energifondet i 2013, som er en videreføring av saldert budsjett 2012. Av dette kommer 996 mill. kroner fra avkastning fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging (tidligere Grunnfondet).

Tilsagnsfullmakten på post 50 Overføring til Energifondet på 400 mill. kroner foreslås videreført for 2013, jf. forslag Vedtak V.

Renteinntektene fra Energifondet anslås til om lag 100 mill. kroner for 2012, midlene vil bli disponible i 2013.

Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging (tidligere Grunnfond for fornybar energi og energieffektivisering) foreslås styrket med 10 mrd. kroner i 2013, slik at fondskapitalen økes til 35 mrd. kroner. Avkastningen fra fondet forventes å bli om lag 1,2–1,3 mrd. kroner i 2014, avhengig av renten nyttet til det siste innskuddet.

FORNYBAR ENERGIPRODUKSJON OG ENERGIEFFEKTIVISERING

Komiteen vil understreke at Norge har et stort potensial for fornybar energiproduksjon både innen vann, vind, bioenergi og andre fornybare kilder.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at energi- og klimautfordringen må sees i sammenheng, og flertallet vil derfor understreke at fornybar energiproduksjon og energieffektivisering er viktig for å nå våre klimapolitiske mål.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, peker på at det svenske elsertifikatmarkedet gir grunnlaget for tidenes løft i utbygging av fornybar energi i Norge. Ordningen gir en offensiv og forutsigbar ramme for produksjon av elektrisk energi fra fornybare energikilder i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at innføringen av et felles norsk-svensk elsertifikatmarked fra 1. januar 2012 vil gi en vesentlig bedring i de økonomiske rammebetingelsene for produksjon av elektrisk kraft fra fornybare energikilder i Norge.

Disse medlemmer legger til grunn at beregningsrelevant forbruk for elsertifikatordningen fortsatt skal baseres på reglene om elavgift. Disse medlemmer viser til at for å sikre at det ikke oppstår skjeve konkurransevilkår, ba et enstemmig Storting i forbindelse med klimaforliket fra juni 2012, regjeringen om å evaluere det beregningsrelevante forbruket når man har fått litt mer erfaring med ordningen. Disse medlemmer imøteser denne evalueringen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det i Stortingets klimaforlik fra juni 2012 var enighet om at fossil

fyringsolje som grunnlast må fases ut av alle statlige bygg innen 2018, og å innføre forbud mot fyring med fossil olje i husholdninger og til grunnlast i øvrige bygg i 2020. Dette forutsetter støtteordninger fra 2013 og øvrige virkemidler i en overgangsperiode. Det var videre enighet om at forbudet og utfasingen må utformes med nødvendige unntak og slik at forsyningssikkerheten ivaretas, og at unntakene utredes nærmere før forbudet endelig vedtas.

Disse medlemmer kan ikke se at regjeringen så langt har fremmet forslag om støtteordninger fra 2013 og øvrige virkemidler i en overgangsperiode. Disse medlemmer konstaterer derfor at regjeringen i statsbudsjettet for 2013 ikke følger opp Stortingets vedtak om støtteordninger til konvertering og utskifting av oljefyr fra 2013, og anser dette som et brudd på den enigheten som ble oppnådd i forliket. Disse medlemmer imøteser derfor at regjeringen kommer tilbake med tiltak så raskt som mulig som sikrer at støtteordninger for utskifting av fyring med fossil olje i husholdninger er på plass fra 2013.

Disse medlemmer viser til klimaforliket fra juni 2012, jf. Innst. 390 S (2011–2012), der det blant annet ble vedtatt følgende: «Stortinget ber regjeringen komme tilbake med et mål for energieffektivisering i bygg i løpet av 2012.»

ENERGIFONDET

Komiteen viser til at Olje- og energidepartementet styrer Enova gjennom overordnede mål, blant annet ved å sette resultatmål for virksomheten. I tråd med dette skal Olje- og energidepartementet og Enova inngå fireårige avtaler som blant annet fastsetter resultatmål for anvendelsen av Energifondet, jf. Energifondets vedtekter. Komiteen er kjent med at Olje- og energidepartementet og Enova nylig har inngått en ny fireårsavtale.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at Enova er et sentralt virkemiddel i politikken for energiomlegging og energieffektivisering i Norge, og forvalter betydelige midler bevilget fra Stortinget i dette arbeidet. Disse medlemmer peker på at innføringen av elsertifikater fra 1. januar 2012 medfører betydelige endringer i Enovas virksomhet og ansvarsområde. Disse medlemmer mener derfor at regjeringen burde lagt frem en egen sak for Stortinget om Enovas rolle fremover.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Enova ble opprettet for å stimulere fornybar energi og energieffektivisering.

Førstnevnte ivaretas nå av grønne sertifikater, og det må reflekteres i Enovas budsjetter.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å fjerne Enova-avgiften på nesten 750 mill. kroner som kompensasjon til forbrukerne etter innføring av grønne sertifikater. Disse medlemmer foreslår i sitt alternative budsjett også å kutte 320 mill. kroner i Energifondet som Enova forvalter.

Disse medlemmer ønsker å stimulere til mest mulig fornuftig bruk av energi. Enova skal stimulere industrien til å gjøre kostnadseffektive ENØK-prosjekt, og dagens prosjekter skal videreføres. Disse medlemmer vil gi skattefradrag for energi- og miljøtiltak i privatboliger med en teknologinøytral tilnærming, samtidig som støtten til energiomlegging i bedrifter og industrien videreføres. Fra 2013 bør Enovas husholdningsprogram omgjøres til en ordning med skattefradrag eller «hvite sertifikater».

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere overføringene til Energifondet med 320 mill. kroner.

ENERGISPARING OG ENERGIEFFEKTIVISERING I HUSHOLDNINGER MV.

Komiteen vil understreke at det er et stort potensial for energieffektivisering i husholdninger, offentlig sektor, næringslivet og industrien. Komiteen viser til at 40 pst. av Norges netto innenlands stasjonære sluttforbruk av energi, 80 TWh, brukes til drift av bygninger og funksjonalitet for brukerne.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at private husholdninger utgjør 68 pst. av energiforbruket i Norges bygningsmasse. Derfor er det avgjørende at privatpersoner har klare incentiver til å investere i energieffektiviseringstiltak. Enova har i dag en sjablongbasert støtteordning for selektive energitiltak mot husholdninger. Utover dette er minstegrensen for å utløse støtte fra Enova 100 000 kWh spart energi per år. I praksis betyr dette at Enovas midler ikke er tilgjengelige for privatboliger og mindre boligselskaper.

Disse medlemmer mener at den enkelte boligeier bør gis gode incentiver til å effektivisere energibruken i egen bolig. Den enkelte boligeier bør derfor stimuleres til energieffektiviseringstiltak gjennom for eksempel skattefradrag for dokumenterte utgifter til energisparingstiltak i egen bolig. Det er en enkel, effektiv og ubyråkratisk modell, som vil utløse betydelig energieffektivisering i Norge – i segmenter i bygningsmassen som i dag har få eller ingen offentlige støtteordninger. Disse medlemmer har

merket seg at skattefradrag for energieffektivisering i egen bolig er vedtatt innført i Sverige og USA.

Disse medlemmer mener at så vel energikrav som støtteordninger må være teknologinøytrale, slik at man oppnår mest mulig energieffektivisering for hver investert krone. Disse medlemmer mener derfor at energikrav og støtteordninger må basere seg på krav til levert energi i bygningen.

Disse medlemmer peker på at elektrisitetsforbruk i Norge kommer fra ren og miljøvennlig vannkraft. Elektriske varmesystemer anvender etablerte strømmnett, og krever ikke en parallell infrastruktur. Nye, fornybare energikilder vil i stor utstrekning kunne transporteres og anvendes med elektrisitet som energibærer. Elvarmen medfører derfor et lavt behov for levert energi til bygninger.

Disse medlemmer mener det er viktig med en bred tilnærming til energieffektivisering, og at en best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser oppnås gjennom en teknologinøytral støtteordning til energieffektiviseringstiltak.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til klimaforliket fra juni 2012, jf. Innst. 390 S (2011–2012), der det blant annet ble vedtatt følgende: «Stortinget ber regjeringen legge frem forslag for Stortinget med virkemidler som bidrar til å utløse betydelig energieffektivisering og energiomlegging fra fossile til miljøvennlige kilder i private husholdninger.» Disse medlemmer kan ikke se at dette punktet i forliket så langt er innfridd.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2013 er foreslått å bevilge 40 mill. kroner til støtte til utskifting av fossil olje til oppvarming i husholdningene over kap. 1825 post 70.

Disse medlemmer viser videre til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett for 2013 foreslår å heve grunnavgiften for mineralolje (normal sats) med 25 øre utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 80 mill. kroner på post 70 til etablering av en støtteordning for konvertering av fossile energibærere i husholdninger og til grunnlast som administreres av Enova.

NATURGASS

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at regjeringen i årets budsjett ikke bevilger midler til å fremme bruken av naturgass. Disse medlemmer mener dette er en feil prioritering, og mener at potensialet for verdi-

skapning ved innenlandsk bruk av gass fremstår som stort. Disse medlemmer mener derfor det er viktig å legge forholdene bedre til rette for bruk, og økt bruk av gass innenlands.

Disse medlemmer vil ta i bruk økonomiske virkemidler for å støtte byggingen av infrastruktur for naturgass, og mener bevilgningene må økes. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å øke tilskudd til økt bruk av gass innenlands med 20 mill. kroner.

Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det budsjetteres med 155,3 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 3,2 pst. i forhold til saldert budsjett i 2012. Av disse midlene budsjetteres det med gebyrinntekter på 65 mill. kroner, inntekter under oppdrags- og samarbeidsvirksomheten på 73 mill. kroner og 16,8 mill. kroner i inntekter knyttet til flom- og skredforebygging.

Kap. 4825 Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi

Det foreslås 996,0 mill. kroner for 2013 på dette kapitlet, som er det samme som i saldert budsjett 2012.

Kap. 1830 Forskning

Det foreslås bevilget 768,95 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 1,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Det foreslås bevilget 728 mill. kroner til Norges forskningsråd over OEDs budsjett i 2013, som er en økning på 10 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener Norge må ha som mål å være en betydningsfull energinasjon, med en bred tilnærming både innen teknologiutvikling og energiproduksjon. I tillegg til selve ressursgrunnlaget, er kunnskap og kompetanse de viktigste faktorene for å bevare og videreutvikle energinasjonen Norge. Dette krever en betydelig satsing på forskning og utvikling innen energiområdet.

PETROLEUMSFORSKNING

Komiteen viser til at petroleumsnæringen er sentral i norsk økonomi og næringsliv og er en viktig drivkraft i norsk teknologiutvikling. De utnyttede petroleumsressursene på norsk sokkel ligger stadig vanskeligere tilgjengelig, og behovet for avanserte teknologiske løsninger blir stadig større for å kunne

finne og utvinne petroleumsressursene på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte. Komiteen vil derfor understreke behovet for fortsatt satsing på petroleumsrettet forskning i Norge.

Komiteen viser til at petroleumsnæringen er svært viktig for norsk økonomi. Næringen står for betydelig sysselsetting i mange regioner, og bidrar til både industriell og teknologisk utvikling av stor betydning. Det er behov for stadig kompetanse og teknologiutvikling dersom man skal opprettholde aktivitetsnivået på norsk sokkel. Komiteen vil understreke nødvendigheten av at petroleumssektoren har langsiktige, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser.

Komiteen peker på at teknologiutvikling innen oljebransjen er særdeles viktig for fremtidig verdiskaping for nasjonen og for den globale konkurranseevnen i næringen. Teknologiutvikling har også positive ringvirkninger for næringslivet for øvrig.

Komiteen viser til at regjeringen i forbindelse med budsjettet har varslet oppstart av to sentre for petroleumsforskning, ett om Arktisk oljeutvinning og ett om økt utvinning. Komiteen viser til at aktørene i petroleumsnæringen selv står for en betydelig satsing på forskning og utvikling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at myndighetene er ressursseier, og har et overordnet ansvar for å sikre optimal ressursutvinning fra sokkelen. Dermed påhviler det staten et spesielt ansvar for å bidra til teknologi- og kompetanseutvikling slik at vi kan få maksimalt ut av ressursene våre. I tillegg tilfaller størstedelen av petroleumsinntektene staten. Økt utvinningsgrad eller mer effektiv drift betyr derfor særdeles mye for statens inntektsside.

Disse medlemmer peker på at forskning og utvikling ikke bare gir grunnlag for økt lønnsomhet og aktivitet på kontinentalsokkelen. Det er også en sentral konkurransefaktor for norsk leverandørindustri, som stadig øker sin eksport og nå er landets nest største eksportnæring. Disse medlemmer vil understreke at denne rollen må opprettholdes dersom norsk olje- og gassindustri fortsatt skal hevde seg i internasjonal konkurranse. Disse medlemmer mener nasjonen må bygge videre på det internasjonale fortrinn vi har innenfor denne sektoren. Økt forskningsinnsats vil gi muligheter for videre utvikling av et næringsmiljø med sterke internasjonale posisjoner og vekstpotensial.

Disse medlemmer vil peke på at Norge skal være et foregangsland i utvikling og bruk av ny miljøvennlig teknologi ved olje- og gassproduksjon, og at dette kan bli en viktig eksportvare.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener utviklingen innen statlige bidrag til petroleumsrettet forskning ikke har gått i riktig retning, og at nivået bør økes. Disse medlemmer har som mål at statens bidrag skal ligge på minst 600 mill. kroner årlig. Disse medlemmer vil berømme industrien for å være en pådriver for petroleumsrettet forskning.

Disse medlemmer mener det er uheldig at regjeringen i forslaget til statsbudsjett for 2013 bare gir en marginal økning i bevilgningene til petroleumsrettet forskning. Med det inntektspotensialet en økt utvinningsgrad fra eksisterende felt representerer, er det etter disse medlemmers oppfatning kritikkverdig at regjeringen ikke i større grad retter fokus mot viktige forutsetninger for å få til økt utvinningsgrad, som blant annet petroleumsforskning representerer. Disse medlemmer peker på at programmene Petromaks og Demo 2 000 er viktige for å oppnå bedre utnyttelse av petroleumsressursene og sørge for en god teknologiutvikling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener staten bør ta et langt større ansvar for FoU innen petroleumsnæringen. Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, der det derfor foreslås å styrke bevilgningene til post 50 Norges forskningsråd og petroleumsforskning med 144,3 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, der det er foreslått å styrke petroleumsforskningen over post 50 med 75 mill. kroner.

CO₂-HÅNDTERING

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener at det er behov for å styrke innsatsen på forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for fossilt basert kraftproduksjon med fangst og lagring av CO₂ utover regjeringens forslag. Satsing på å utvikle teknologier for fangst og lagring av CO₂ er viktig for å redusere klimagassutslippene. Norge har som en stor produsent av de fossile energikildene olje og gass, et viktig internasjonalt ansvar for å utvikle denne teknologien.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, der det er foreslått å øke bevilgningen til forskningsprogrammet CLIMIT med 15 mill. kroner utover regjeringens forslag.

FORNYBAR ENERGI

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Fol-

keparti mener det er nødvendig med en overgang fra fossile til fornybare energikilder. Mange av disse teknologiene er imidlertid fortsatt umodne.

Disse medlemmer mener at forskningssentrene for miljøvennlig energi (FME) er viktige for å styrke fagmiljøet innenfor energiforskning. Dette arbeidet må vektlegges og involvere både universitetene, forskningsinstitutter og næringslivet. Disse medlemmer viser til Innst. 390 S (2011–2012), jf. Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk, der en enstemmig komité uttalte at «bevilgningene til FME-sentrene må styrkes, og at det opprettes et nytt FME-senter for geotermisk energi». Disse medlemmer kan ikke se at regjeringen har fulgt opp dette i budsjettproposisjonen for 2013, hverken når det gjelder styrking av FME-sentrene eller opprettelsen av et nytt FME-senter for geotermisk energi. Disse medlemmer peker på at dette er ett av flere punkter der regjeringen ikke følger opp klimaforliket fra juni 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre foreslår at Haldenmiljøet får status som FME-senter.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen invitere IFEs gruppe ved Halden-reaktoren til å få status som FME-senter.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, post 75, der det foreslås å styrke eksisterende og ett nytt FME-senter med 50 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, der det er foreslått å styrke bevilgningene til forskningssentrene for miljøvennlig energi med 35 mill. kroner utover regjeringens forslag. Dette inkluderer oppstartsbevilgninger til et nytt forskningssenter for geotermisk energi.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen til FME-sentrene med 10 mill. kroner.

Kap. 1832 Internasjonalisering

Det foreslås bevilget 21,7 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en reduksjon på 8,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen mener det er viktig at den kompetanse som er utviklet i norsk olje- og gassnæring kan

komme norske interesser til gode ved internasjonaliseringen av næringen. Dette skjer gjennom et samarbeid mellom myndighetene og næringen selv, og samtidig sterk satsing på samarbeid mellom norske bedrifter, som enten er under etablering eller er etablert i andre land med petroleumsaktivitet.

Komiteen vil understreke den betydning internasjonalisering av leverandørindustrien har for verdiskaping og sysselsetting. Den petroleumsrettede leverandørindustrien er landets nest største eksportnæring, og det finnes sterke næringsklynger flere steder i landet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, der det er foreslått å styrke bevilgning til internasjonalisering med 5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

INTSOK

Komiteen viser til at stiftelsen INTSOK gjør en viktig jobb med å tilrettelegge for økt internasjonalisering

INTPOW

Komiteen er tilfreds med at INTPOW i 2009 ble etablert som et prøveprosjekt etter modell av INTSOK, og er opptatt av at økt internasjonalt samarbeid innen den norske energibransjen kan legge grunnlaget for å sikre arbeidsplasser og øke tilgangen på klimavennlig og fornybar energi. Komiteen er opptatt av å utnytte det store eksportpotensialet hos norske bedrifter som leverer ren energi og miljøteknologi, og ser frem til den varslede evalueringen av INTPOW i 2012.

PETRAD

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti understreker viktigheten av at stiftelsen Petrad inngår som en del av norsk bistandsarbeid når det gjelder kompetansebygging på petroleumsforvaltning og administrasjon rettet mot nasjonale selskaper og myndigheter i Afrika, Asia, Latin-Amerika og tidligere deler av Sovjetunionen.

Disse medlemmer er opptatt av at Petrad skal fortsette å være en sentral aktør i bistandsprogrammet «Olje for utvikling», et program for petroleumsforvaltning og godt styresett. I tillegg ser disse medlemmer positivt på Petrads arbeid med å dele norske erfaringer med sentrale land i Asia.

Disse medlemmer vil påpeke den betydning Petrads arbeid har for kompetanseoppbygging innenfor petroleumsforvaltning i land i Afrika, Asia, Latin-Amerika og det tidligere Sovjetunionen. Dette arbeidet er viktig ut fra et bistandsperspektiv, men gir også nyttige nettverk for norsk forvaltning og næ-

ringsliv med tanke på økt internasjonalisering. Disse medlemmer vil berømme den innsats som legges ned i disse programmene, hvor deltagerne fra næringslivet i stor grad dekker egne kostnader og arbeider nærmest etter en dugnadsmodell.

Kap. 1833 CO₂-håndtering

Det foreslås bevilget 3 300,8 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 16,1 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Det foreslås bevilget 1 165 mill. kroner på post 21 Spesielle driftsutgifter for 2013. Midlene dekker planlegging og forberedelser av fullskala CO₂-fangst på Mongstad, utredning av CO₂-håndteringsprosjekter i Norge utover Mongstad, og planlegging og forberedelser av transport- og lagringsløsninger for CO₂ og utgifter knyttet til oppfølgingen av statens eierinteresser i CO₂-håndteringsprosjektene. Utgifter til ekstern bistand budsjetteres til 10 mill. kroner for 2013.

Post 17 Forskningstjenester, TCM DA, foreslås bevilget med 1 882 mill. kroner for 2013, og det foreslås 73 mill. kroner på post 72 Lån, TCM DA for 2013.

Komiteen mener at utvikling av teknologi for fangst og lagring av CO₂ vil gi et vesentlig bidrag til reduksjon av klimagassutslipp, både her hjemme og internasjonalt. Komiteen mener derfor at en viktig del av Norges klimapolitikk er å bidra til utvikling av slik teknologi. På samme måte er det viktig at regjeringen også arbeider internasjonalt for å fremme CCS som løsning i klimadebatten.

Komiteen viser til det Internasjonale Energi-byråets «Energy Technology Perspectives», hvor det antydes at CCS-teknologi i industri og den stasjonære energisektoren kan bidra med så mye som 17 prosent av utslippsreduksjonene fra de energirelaterte utslippene.

Komiteen har notert seg at testsenteret TCM nå er i drift. Komiteen har videre merket seg at regjeringen med det tidsløpet og prinsipp for fremdrift som ble presentert i Meld. St. 9 (2010–2011), vil presentere et samlet beslutningsgrunnlag for fullskala rensing av Mongstad for Stortinget senest i 2016.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Norge har en uttalt ambisjon om å spille en ledende rolle i utviklingen av teknologi for fangst og lagring av CO₂ – en ambisjon flertallet deler.

Flertallet mener at Norge, i lys av landets rolle som olje- og gassprodusent, har et medansvar for å bidra til utvikling av teknologi som reduserer CO₂-utslipp fra fossil energiproduksjon.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at satsingen på CCS videreføres og styrkes i det foreliggende budsjettet.

Dette flertallet er også tilfreds med at arbeidet med CCS mulighetsstudie for å utrede CO₂-håndtering utover Mongstad er i rute.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at forskning og utvikling av teknologi for fangst og lagring og bygging av testsenter og demonstrasjonsanlegg for slik teknologi, må ha som formål å utvikle fremtidsrettede og effektive teknologier for CO₂-håndtering som kan benyttes nasjonalt og internasjonalt. Dette handler etter disse medlemmers mening om mer enn å fange CO₂ fra gasskraftprosjekt i Norge for å møte landets nasjonale utslippskrav. Disse medlemmer mener at fremdriftsplan og valg av teknologiske løsninger for CO₂-håndtering i Norge må legge til grunn en målsetting om å bidra til å utvikle teknologi, slik at også andre land kan bruke denne effektivt som et virkemiddel til å redusere CO₂-utslipp.

Disse medlemmer viser til at sittende regjering siden den tiltrådte i 2005, har gitt klare løfter om fullskala CO₂-rensing av gasskraftverket på Kårstø innen 2009, og fullskala CO₂-fangst og lagring fra kraftvarmeverket og prosessanlegget på raffineriet på Mongstad innen 2014.

Disse medlemmer viser til at ingen av løftene er innfridd, og at de milliardene som så langt er brukt i disse prosjektene har kastet lite av seg, med unntak av Teknologisenteret på Mongstad (TCM). Dette viser at det er lett å ha høye ambisjoner, men langt vanskeligere å gjennomføre dem i praksis, og at det derfor er viktig med en realistisk tilnærming til hvilke prosjekter man vil gjennomføre først. Disse medlemmer viser til at et enstemmig Storting har stilt seg bak opprettelsen og finansieringen av TCM. Så langt er det bevilget om lag 6 mrd. kroner til TCM, eller om lag fem ganger mer enn opprinnelig budsjettet. Disse medlemmer viser til at det i statsbudsjettet for 2013 er satt av 3,3 mrd. kroner til arbeid med fangst- og lagringsteknologi, noe som blant annet inkluderer midler til drift av prosjektorganisasjonen som planlegger fullskala rensing av gasskraftverket på Mongstad.

Disse medlemmer viser til at planene om CO₂-fangst på Kårstø er lagt på is grunnet det ustabile driftsmønsteret ved kraftverket. På Mongstad er tidspunktet for investeringsbeslutning skjøvet fire år frem i tid til 2016, samtidig som prosjektet er betydelig redusert fra å omfatte utslippene fra hele kraftverket og prosessanlegget på raffineriet, til kun å omfat-

te utslippene fra en turbin på kraftverket. Etter den nye tidsplanen kan fullskala fangst og lagring på Mongstad tidligst være på plass i 2020.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i praksis har skjøvet alle beslutninger knyttet til fremdrift og oppfyllelse av egne lovnader om CO₂-håndtering over på kommende regjeringer. Disse medlemmer merker seg at regjeringen i statsbudsjettet tar forbehold både om kapasitetsutnyttelse og røykgassmengder ved kraftvarmeverket, og om utviklingen i lønnsomheten ved Mongstad-raffineriet, i det pågående planleggingsarbeidet av fullskala-prosjektet.

Disse medlemmer viser til at det de siste årene har foregått et omfattende utredningsarbeid, i regi av både den forrige og den nåværende regjering, med mål om å fremme miljøvennlig gasskraftteknologi. Det har kommet flere rapporter fra noen av våre fremste fagmiljøer – Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat og Gassnova – som har vurdert teknologi og kostnader ved fullskala CO₂-håndtering. Disse rapportene konkluderer med at det hersker stor usikkerhet om teknologi og kostnader for fullskala renseanlegg for CO₂ fra gasskraftverk.

Disse medlemmer mener det er helt nødvendig å redusere kostnader knyttet til fangst og deponering av CO₂ for kraftproduksjon fra fossile energikilder. Disse medlemmer er derfor tilhengere av en fortsatt sterk offentlig satsing på forskning og utvikling av renseteknologi for kraftproduksjon fra fossile energikilder, men en må samtidig være seg meget bevisst kostnadene før prosjekter iverksettes – og ikke minst alternativ bruk av de samme ressursene. Norges første fullskala renseanlegg bør realiseres der det har størst læringsverdi og lavest kostnader.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen har presentert et foreløpig, grovt investeringsestimater for fullskala fangst, transport og lagring av CO₂ fra kraftvarmeanlegget på Mongstad på i størrelsesorden 20–25 mrd. kroner. Blant annet som følge av mer kunnskap om ulike utfordringer knyttet til realisering av fullskala CO₂-fangst, er kostnadsbildet betydelig endret siden inngåelsen av gjennomføringsavtalen i 2006. Disse medlemmer mener at investeringskostnadene må betydelig ned i forhold til dette estimatet dersom det skal være realistisk å realisere prosjektet. Disse medlemmer peker på at investeringer i en slik størrelsesorden er langt høyere enn det man opererer med i anlegg for CO₂-fangst i andre land. Disse medlemmer har også merket seg at flere teknologileverandører har presentert løsninger for CO₂-fangst med langt lavere investeringer enn det som her presenteres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det aldri er

blitt bygget et gasskraftverk med rensing, og at det første fullskala renseanlegget nødvendigvis vil bli dyrt. Det behøver likevel ikke bli like dyrt som Mongstad, hvis det bygges et annet sted. Disse medlemmer setter spørsmålstegn ved klokskapen i å bygge det første fullskala fangstanlegget for CO₂ fra gasskraft på et sted hvor det samtidig er en rekke andre faktorer som gjør det svært teknologisk komplisert og dyrt. Å bygge det første fullskala fangstanlegget i verden for CO₂ fra et gasskraftverk, innebærer i seg selv en betydelig teknologiutvikling uten de ekstra kompliserende faktorene på Mongstad. Det bør i den sammenheng utlyses en åpen anbudsprosess, der alle selskaper som leverer ulike renseteknologier, får mulighet til å delta, og skattebetalernes ansvar og risiko er tydelig avgrenset.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at enhver lokalisering forutsetter en tilfredsstillende løsning for transport og lagring av CO₂. Disse medlemmer forutsetter at ved fremtidig CO₂-håndtering av større punktutslipp skal staten legge til rette for transport og lagring. Det forutsettes også at det samarbeides med petroleumssektoren for å finne gode lagringsløsninger, og med EU om å finne gode rammebetingelser for transport og lagring.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling av klimameldingen 11. juni 2012 (Meld. St. 21 (2011–2012), Innst. 390 S (2011–2012)), hvor en enstemmig energi- og miljøkomité la følgende føringer for det videre arbeidet med CO₂-håndtering i Norge:

«Komiteen mener Norge bør ha ambisjon om å bidra til utvikling av løsninger for fangst og lagring av CO₂ fra industriutslipp. Komiteen viser i denne sammenheng til at CLIMIT-programmet har innvilget støtte til prosjekter innenfor industriutslipp. Komiteen viser videre til Gassnovas arbeid med å bidra til en bred og oppdatert kartlegging av mulighetsområdet for realisering av fullskala CO₂-håndtering. Komiteen mener Gassnovas utredning også bør analysere muligheten for et demonstrasjonsprosjekt for løsninger for fangst og lagring av CO₂ fra industrien. Komiteen ser også med interesse på det betydelige arbeid som er foretatt på Svalbard for å se på hvordan et eventuelt nytt kullkraftverk i Longyearbyen også kan brukes som et demoprojekt for fangst og lagring av CO₂, og imøteser Gassnovas vurdering av dette prosjektet. Komiteen imøteser Gassnovas utredning om mulighetsrommet for realisering av fullskala CO₂-håndtering før det tas stilling til enkeltprosjekter. Komiteen mener Norge skal ha en ambisjon om å realisere minst ett fullskala anlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020. Komiteen viser for øvrig til Dokument 8:48 S (2011–2012) og Innst. 261 S (2011–2012). Komiteen mener det er viktig at Gassnova vurderer muligheten for utvikling av en

verdikjede for CO₂ i Norge, der CO₂ kan utnyttes kommersielt.»

Disse medlemmer registrerer at Stortingets føringer ikke er referert i statsbudsjettets gjennomgang av arbeidet med CO₂-håndtering under kap. 1833. Disse medlemmer viser til at det budsjetteres med 42 mill. kroner til CCS mulighetsstudien i 2013 (Gassnovas utredning). Disse medlemmer imøteser interimrapporten fra Gassnova som i statsbudsjettet er varslet å komme innen utgangen av 2012, og sluttrapporten som er varslet i løpet av første halvår 2014.

Disse medlemmer har merket seg svar fra Olje- og energidepartementet, datert 22. november 2012, på spørsmål fra komiteen, om når Gassnova vil presentere kartleggingen av mulighetsrommet for fullskala CO₂-håndteringsprosjekter i Norge utover Mongstad, der statsråden svarer at det skal utarbeides en interimrapport i løpet av fjerde kvartal 2012 og en sluttrapport i løpet av første halvår 2014.

Disse medlemmer har merket seg svaret fra statsråden og imøteser en interimrapport i løpet av fjerde kvartal 2012 og en sluttrapport i senest i første halvår 2014.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter arbeidet med å utvikle fremtidsrettet CO₂-rensing og utvikling av en CO₂-verdikjede. Disse medlemmer vil samtidig understreke at regjeringens opplegg rundt dette preges av politiske kompromisser og ønsketenkninger fremfor faglig begrunnede vurderinger.

Disse medlemmer mener det er helt nødvendig å redusere kostnader knyttet til fangst og deponering av CO₂ for kraftproduksjon fra fossile energikilder. Disse medlemmer er derfor tilhengere av en fortsatt sterk offentlig satsing på forskning og utvikling av renseteknologi for kraftproduksjon fra fossile energikilder, men en må samtidig være seg meget bevisst kostnadene før prosjekter iverksettes, og ikke minst alternativ bruk av de samme ressursene.

Disse medlemmer vil også understreke at regjeringen burde laget rammebetingelser for gasskraftverk og CO₂-rensing som gjør at aktører utover Mongstad og Kårstø vet hvilke betingelser og kostnadsrammer de kan få fra myndighetene. Regjeringen har dessverre valgt en snever tilnærming til saken. Disse medlemmer viser til at en rekke aktører ønsker å bygge gasskraftverk eller mener de kan bygge CO₂-renseanlegg. Regjeringens tilnærming medfører at disse aktørene blir sittende i et vakuum. Gasskraftutbyggere har CO₂-rensekrav som er umulig å innfri, mens aktører som har mulig CO₂-renseteknologi ikke har noen inntektsside som gjør at de

vil ta risiko på å bygge sine renseanlegg. Disse medlemmer mener debatten rundt Industrikraft Møres gasskraftprosjekt i Elnesvågen og Sargas tro på egen teknologi illustrerer dette.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag om en helhetlig CO₂-rensestrategi, og håper dagens situasjon gjør regjeringspartiene mer åpne for en reell behandling av saken.

Disse medlemmer mener at tiltak for å redusere CO₂-utslipp må ta utgangspunkt i å få mest mulig miljø for pengene.

Disse medlemmer konstaterer at regjeringen dessverre er mer opptatt av prestisje og symbolpolitikk fremfor tiltak som faktisk har målbare effekter.

Disse medlemmer vil påpeke at det fortsatt hersker tvil om langtidsperspektivet for lagring av CO₂ og mener dette er et område det bør fokuseres mer på.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 21 spesielle driftsutgifter med 1,165 mrd. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre står fast ved ambisjonen om fullskala CO₂-håndtering på Mongstad, men mener samtidig at med de store utfordringer man har sett på Mongstad, både av teknologisk, helsemessig og kostnadmessig art, som igjen har ført til flere utsettelser og usikkerhet rundt fremdriften i prosjektet, bør det første fullskala anlegget for CO₂-håndtering i Norge fortrinnsvis skje et annet sted enn på Mongstad.

Kap. 1870 Petoro AS

Det budsjetteres med 320,7 mill. kroner til Petoro AS for 2013, som er en økning på 14 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen viser til at Petoro AS ivaretar statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE), og at selskapet skal være en aktiv partner som gjennom helhetlige vurderinger skal maksimere verdien på statens eierandeler på norsk kontinentalsokkel.

Komiteen vil understreke betydningen av det arbeidet som utføres av Petoro AS, og viser spesielt til selskapets fokus på å øke utvinningsgraden i eksisterende felt samt deres rolle innenfor infrastrukturutvikling. Komiteen viser til arbeidet med å realisere verdipotensialet for gass på norsk sokkel, og betydningen av kunnskap og helhetlig forståelse av utviklingstrekk innenfor dette området.

Videre vil komiteen påpeke betydningen av forvaltningen av statens eierandeler i nye felt, blant

annet Johan Sverdrup som ble påvist i 2010, og det arbeidet som nå pågår med unitisering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at det er viktig med mangfold og konkurranse på sokkelen, der flere uavhengige miljøer i lisensene kan utfordre hverandre med ulike faglige løsninger, og peker på at fusjonen mellom Statoil og Hydro har medført at Statoil har blitt en meget dominerende aktør på norsk sokkel. Det stilles betydelige krav til Petoro og selskapets evne til å gjøre mer selvstendige tekniske og kommersielle analyser. Disse medlemmer mener mangfold og konkurranse på sokkelen er viktige prinsipper for en god utvikling i petroleumsnæringen.

I dagens situasjon mener disse medlemmer at det er viktig å styrke Petoro ut over dagens nivå, slik at de kan holde et sterkt fokus på utviklingen i de ulike lisensene, ikke minst når det gjelder å sørge for en høyere utnyttelsesgrad i eksisterende felt.

Disse medlemmer mener at det er viktig at Petoro har mulighet til å bygge opp nødvendig kompetanse for å være en aktiv deltager i de ulike lisensene. Disse medlemmer mener at Petoro i fremtiden bør finansieres direkte over kontantstrømmen fra sokkelen fremfor bevilgninger over statsbudsjettet. Dette vil kunne gi selskapet større muskler og fleksibilitet i forhold til de viktige oppgaver Petoro har ansvar for.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke Petoro gjennom å sikre en mer fleksibel finansiering enn i dag ved at Petoro finansieres direkte over kontantstrømmen fra sokkelen fremfor gjennom bevilgninger over statsbudsjettet.»

Disse medlemmer mener Stortinget må ta en grundig debatt om Petoros rolle og organisering. Disse medlemmer peker på at fusjonen mellom Statoil og Hydros olje- og gassvirksomhet i 2007 har skapt betydelige utfordringer i forhold til mangfold og konkurranse på norsk kontinentalsokkel.

Disse medlemmer vil understreke betydningen av at Petoros driftsbudsjett økes for å styrke selskapets kompetanse i oppfølgingen av modne felt. Det ligger store verdier knyttet til økt utvinningsgrad i eksisterende felt, og det er viktig at selskapet har tilstrekkelig med ressurser til å kvalitetssikre operatørens arbeid i de enkelte lisenser, kunne utforme alternative forslag samt gjøre eget arbeid knyttet til strategiske problemstillinger.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2013, der det foreslås å styrke Petoro med 30 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen forventes for 2013 å bli om lag 28 000 mill. kroner, som er en økning på 12 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen har merket seg at SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen for 2013 er estimert til om lag 28 000 mill. kroner, som er en økning på 3 000 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2012. Komiteen har merket seg at de største investeringene for SDØE i 2013 knytter seg til Troll, Gullfaks, Oseberg og Åsgård.

Komiteen har merket seg at det er inngått kontraktsmessige forpliktelser for SDØE relatert til utbygging av nye felt, og at disse investeringsforpliktelsene ved utgangen av 2011 var på 24,7 mrd. kroner for hele utbyggingsperioden.

Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Driftsresultatet for SDØE er anslått til 129 000 mill. kroner i 2013, som er en økning på 17 600 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen har merket seg at driftsresultatet for SDØE er budsjettert til 129 000 mill. kroner i 2013, en økning på 17 600 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2012, og en reduksjon på 8 200 mill. kroner i forhold til gjeldende budsjett for 2012.

Kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen

Det foreslås bevilget 1,8 mill. kroner for 2013, som er en reduksjon på 21,7 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

2. Rammeområde 13 – Miljø

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 13 i Prop. 1 S (2012–2013).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Miljøverndepartementet</i>			
1400	Miljøverndepartementet		597 332 000
	1 Driftsutgifter		255 387 000
	21 Spesielle driftsutgifter		106 203 000
	61 Framtidens byer og bærekraftig byutvikling, <i>kan overføres</i>		37 000 000
	62 Den naturlige skolesekken		3 500 000
	65 Groruddalen, <i>kan overføres</i>		32 000 000
	70 Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser		51 213 000
	71 Internasjonale organisasjoner		50 783 000
	74 Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>		4 000 000
	76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>		31 150 000
	79 Tilskudd til kulturminneforvaltning		11 539 000
	81 Tilskudd til byutvikling og lokalt miljøvern, <i>kan overføres</i>		14 557 000
1410	Miljøvernforskning og miljøovervåking		621 253 000
	21 Miljøovervåking og miljødata		176 671 000
	50 Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene		163 998 000
	51 Forskningsprogrammer m.m		190 718 000
	53 Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning		6 564 000
	54 Artsprosjektet mv		30 000 000
	70 Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene		29 288 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	14 900 000
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	9 114 000
1425		Vilt- og fisketiltak	85 400 000
	1	Driftsutgifter	15 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	32 100 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	9 800 000
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	28 500 000
1426		Statens naturoppsyn	209 197 000
	1	Driftsutgifter	134 207 000
	21	Spesielle driftsutgifter	9 297 000
	30	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	65 693 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning	1 514 492 000
	1	Driftsutgifter	212 715 000
	21	Spesielle driftsutgifter	167 827 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak	173 500 000
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	44 080 000
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	9 600 000
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	222 000 000
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	231 091 000
	60	Tilskudd til lokalt utviklingsfond	6 000 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	30 500 000
	71	Forvaltningstiltak i verdensarvsområder, <i>kan overføres</i>	16 600 000
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	150 755 000
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen, <i>kan overføres</i>	64 600 000
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	21 693 000
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 144 000
	76	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	43 700 000
	78	Friluftsområder, interkommunale friluftsråd og landsomfattende samarbeidsorgan for friluftsliv, <i>kan overføres</i>	66 595 000
	81	Verdiskapingsprogrammet for naturarven, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	15 330 000
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	33 089 000
	83	Naturfaglige organisasjoner	3 673 000
1429		Riksantikvaren	509 050 000
	1	Driftsutgifter	126 029 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	36 935 000
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	3 195 000
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	270 362 000
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> ...	10 953 000
	74	Fartøyvern, <i>kan overføres</i>	43 712 000
	75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	1 100 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	77	Verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	8 264 000
	78	Tilskudd til sikring og forvaltning av arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	8 500 000
1432		Norsk kulturminnefond	61 440 000
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	61 440 000
1441		Klima- og forurensningsdirektoratet	784 969 000
	1	Driftsutgifter	370 594 000
	21	Spesielle driftsutgifter	19 473 000
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	2 025 000
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	17 162 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	26 250 000
	71	Grunnstøtte til frivillige miljøorganisasjoner og informasjon og kompetanseformidling om produksjon og forbruk	2 188 000
	74	Miljømerking, miljøvennlig forbruk og forbruksinformasjon	1 120 000
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	281 320 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	50 000 000
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	14 837 000
1445		Miljøvennlig skipsfart	4 132 000
	21	Spesielle driftsutgifter	4 132 000
1447		Miljøhensyn i offentlige innkjøp	14 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter	14 000 000
1448		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	12 512 000
	1	Driftsutgifter	12 512 000
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	720 994 000
	1	Driftsutgifter	224 504 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	450 890 000
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, <i>kan overføres</i>	45 600 000
1471		Norsk Polarinstitut	257 334 000
	1	Driftsutgifter	195 712 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	61 124 000
	50	Stipend	498 000
1472		Svalbard miljøvernfond	12 320 000
	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	12 320 000
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	37 253 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	4 253 000
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 70</i>	20 000 000
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 50</i>	13 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2465	Statens kartverk		12 000 000
	24 Driftsresultat:		0
	1 Driftsinntekter		-1 054 000 000
	2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>		1 039 090 000
	3 Avskrivninger		12 538 000
	4 Renter av statens kapital		2 372 000
	45 Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		12 000 000
Sum utgifter rammeområde 13			5 453 678 000
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
4400	Miljøverndepartementet		1 893 000
	2 Ymse inntekter		370 000
	3 Refusjon fra Utenriksdepartementet		1 523 000
4426	Statens naturoppsyn		664 000
	1 Oppdrag og andre ymse inntekter		664 000
4427	Direktoratet for naturforvaltning		18 190 000
	1 Ymse inntekter		642 000
	9 Internasjonale oppdrag		13 250 000
	54 Gebyrer		4 298 000
4429	Riksantikvaren		4 800 000
	2 Refusjoner og diverse inntekter		3 700 000
	9 Internasjonale oppdrag		1 100 000
4441	Klima- og forurensningsdirektoratet		76 529 000
	2 Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter		2 161 000
	4 Gebyrer		35 259 000
	5 Leieinntekter		354 000
	6 Gebyrer, fylkenes miljøvernavdelinger		22 000 000
	7 Gebyrinntekter (Kvotesystemet)		10 600 000
	9 Internasjonale oppdrag		6 155 000
4465	Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		663 000 000
	1 Gebyrinntekter tinglysing, borettslag		59 000 000
	2 Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom		604 000 000
4471	Norsk Polarinstitutt		75 095 000
	1 Salgs- og utleieinntekter		9 699 000
	3 Inntekter fra diverse tjenesteyting		53 456 000
	21 Inntekter, Antarktis		11 940 000
Sum inntekter rammeområde 13			840 171 000
Netto rammeområde 13			4 613 507 000

2.1 Komiteens prioriteringer for rammeområde 13 Miljø

2.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 11. oktober 2012 fått tildelt kapitler under rammeområde 13 Miljø, jf. Innst. 1S (2012–2013). Ved Stortingets vedtak 27. november 2012 er netto utgiftsramme for rammeområde 13 fastsatt til kr 4 612 507 000, jf. Innst. 2 S (2012–2013).

2.1.2 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiets hovedprioriteringer

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Irene Johansen, Torstein Rudi, Lars Egeland, og fra Senterpartiet, lederen Erling Sande, er svært tilfreds med at Miljøverndepartementets budsjett har blitt vesentlig styrket i perioden fra 2006 til 2012. Styrkingen på totalt 11,4 prosent i det foreliggende budsjettet er betydelig.

Flertallet vil understreke at vesentlige deler av regjeringens satsing på klima også er omtalt i andre departementers budsjetter. Regjeringen har over tid økt finansieringen av og satsingen på Miljøverndepartementet betydelig. Dette bidrar til at vi som samfunn tar vare på kultur- og fortidsminner, og at den framtiden vi bygger for kommende generasjoner preges av bærekraftig utvikling og hensyn til naturen rundt oss.

KLIMA

Klimaendringer er blant de mest alvorlige utfordringene vi står overfor som samfunn. Klimaendringer globalt er nært knyttet til sult og naturkatastrofer. Flertallet mener en av de fremste oppgavene for politikken er å finne gode løsninger på klimaproblemet. Klimaproblemet er globalt, og flertallet mener at en effektiv og løsningsorientert klimapolitikk krever handling både her hjemme og internasjonalt.

Flertallet har merket seg at debatten om hvorvidt menneskelig aktivitet og utslipp av klimagasser gir global oppvarming, er over i nesten alle politiske partier i Norge. Dette ble tydeliggjort av den brede enigheten som ble oppnådd mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Høyre i Innst. 390 S (2011–2012) om behandling av stortingsmeldingen «Norsk klimapolitikk» (Meld. St. 21 (2011–2012)).

Flertallet viser videre til at det i stortingsmeldingen «Norsk Klimapolitikk» og forliket om meldingen, ble lagt en ambisiøs klimapolitikk for Norge. Flertallet er tilfreds med at det foreliggende bud-

sjetten følger opp vedtakene i Innst. 390 S (2011–2012) på en god måte.

Opprettelsen av klima- og energifondet, mål om økt bruk av kraft fra land og økt CO₂-avgift på sokelen, satsing på kollektivtransport, forbud mot bruk av oljekjeler og fortsatt satsing på CCS, klimaforskning og biogass, er blant komponentene i en offensiv nasjonal klimapolitikk.

Flertallet er av den oppfatning at den mest effektive måten å bekjempe globale klimaendringer på, er en internasjonal pris på CO₂ og en bindende internasjonal klimaavtale. Flertallet vil derfor understreke betydningen av Norges innsats i de internasjonale klimaforhandlingene.

Internasjonalt følger dette budsjettet opp føringene fra klimapolitikken, og for første gang er satsingen på klima- og skoginitiativet på 3 mrd. norske kroner. Videre merker flertallet seg at regjeringen styrker innsatsen i det grønne klimafondet for klimatiltak i utviklingsland.

NATURMANGFOLD OG FRILUFTSLIV

Flertallet er svært tilfreds med den tydelige prioriteringen av naturmangfold i budsjettet. Flertallet har merket seg at regjeringen foreslår en økning på 218,3 mill. kroner til programområdet Naturmangfold og Friluftsliv. Flertallet vil peke på at vern av naturområder er et viktig virkemiddel for å stanse tapet av arter og økosystem, og i tillegg til oppfølgingen av nasjonalparkplanen ligger det store utfordringer i å ta bedre vare på de områdene som allerede er vernet. Flertallet mener det er positivt at regjeringen øker bevilgningen til skogvern med 111,1 mill. kroner. Denne satsingen gjør det mulig å fatte vernevedtak for mange områder hvor det allerede er inngått avtaler om frivillig vern.

Lokal forvaltning i verneområder øker legitimiteten til vernet. Det er derfor meget positivt at regjeringen i budsjettet foreslår å øke bevilgningene til lokal forvaltning av verneområdene med 14 mill. kroner.

Flertallet viser til at regjeringa bevilger 22 mill. kroner til oppfølging av rovdyrforliket. Midlene skal blant annet gå til Statens naturoppsyn for å styrke ressursene ved felling av rovvilt samt naturveiledning knyttet til rovvilt, til økt kompensasjon for kommunale fellingslag, til styrking av rovdyrovervåkingen gjennom Rovdata, og til en beredskapsordning hos fylkesmannen for å redusere responstiden ved saksbehandling av rovviltsaker. Flertallet mener dette er tiltak som styrker legitimiteten i norsk rovviltforvaltning og bidrar til å redusere konfliktnivået.

Flertallet viser til at tiltak for å skape større forståelse mellom partene i rovdyrdebatten er svært viktig, og har i den forbindelse merket seg at Bjørneparken rovdyrcenter i Flå har fått innvilget sin søknad

om autorisasjon. Rovdyrsenteret er det første senteret som oppfyller de generelle retningslinjene for naturinformasjonssenter og de spesielle kravene som stilles for rovviltsentrene. I tillegg til å formidle faglig, nøytral og helhetlig kunnskap om de fire store rovdyra i norsk natur, skal senteret bidra til konfliktdemping og fryktdemping, ved å satse på kunnskapsdeling om rovdyr, og samspillet mellom mennesker og rovdyr.

Flertallet mener friluftsliv og sikring av områder for friluftsliv og fysisk aktivitet gir stor folkehelsegevinst. Flertallet er tilfreds med at regjeringen øker sin satsing på friluftsliv og folkehelse med 20 mill. kroner. En aktiv friluftslivspolitik er den viktigste investeringen i god folkehelse. Det er svært viktig å nå barn og ungdom ved å legge til rette for lavterskeltilbud for grupper som ikke alt er aktive i friluftsliv. Flertallet viser til at i perioden 2006–2011 ble det i alt bevilget vel 190 mill. kroner til sikring av friluftsområder. I alt har regjeringen hittil sikret vel 294 friluftsområder. Ved utgangen av 2011 var antall sikrede friluftsområder ca. 2 350 på landsbasis.

KULTURMINNER

Flertallet er tilfreds med at regjeringen foreslår å øke innsatsen på programområdet Kulturminne og kulturmiljø til 570,5 mill. kroner i 2013. Flertallet påpeker at denne økningen på om lag 62 mill. kroner, eller 12 prosent fra 2012, gir et løft for området. Flertallet har merket seg at det foreslås en økning på 18 mill. kroner til tekniske og industrielle kulturminner som omfatter Odda smelteverk, Atlungstad Brenneri og Haldenkanalen.

PLANARBEID I BYOMRÅDENE

Flertallet viser til at ett av de viktigste arbeidsområdene til Miljøverndepartementet er planarbeidet. Særlig i de store byene er det utfordringer knyttet til å få til en god, samordnet og effektiv planprosess – for å få på plass boligbygging, bedre bymiljøet og få til en mer fremtidsrettet byplanlegging. Flertallet ser derfor svært positivt på satsingen som regjeringen foreslår mot de store byene. Regjeringen foreslår 30 mill. kroner til dette formålet i budsjettet. Flertallet legger til grunn at dette vil støtte byområder som aktivt vil følge opp målene for en bærekraftig by- og boligpolitikk.

2.1.3 *Fremskrittspartiets hovedprioriteringer*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Oskar J. Grimstad og Henning Skumsvoll, mener det er både et privat og offentlig ansvar å sikre et godt miljø og en forsvarlig utnyttelse og bruk av landets naturressurser. Disse medlemmer vil legge vekt på at myndighetene inntar en forvalterrolle og driver aktivt samarbeid med nærings-

livet. Myndighetenes rolle bør ikke være å hindre aktivitet, men å legge til rette for miljøtilpasset aktivitet.

VRAKPANT

Disse medlemmer vil øke vrakpanten med 1 000 kroner hvert år frem til den når 6 000 kroner, for å stimulere til en fornyet, sikrere og mer miljøvennlig bilpark.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor det settes av 110 mill. kroner til dette basert på anslaget om at ca 110 000 biler innleveres til vraking hvert år.

Disse medlemmer ønsker også å etablere vrakpant på skip og bevilger derfor 15 mill. kroner til post 77 Vrakpant på skip.

MILJØORGANISASJONER

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor støtten til frivillige miljøvernorganisasjoner reduseres med til sammen 20 mill. kroner. Altfor mange miljøorganisasjoner får offentlige støtte for sin virksomhet uten at det stilles noen resultatkrav. Mange av organisasjonene har også svært begrenset medlemsmasse.

OPPRYDDINGSTILTAK

Disse medlemmer understreker viktigheten av en systematisk oppfølging av oppryddingstiltak for vann, grunn og sedimenter som er forurensset av farlige miljøgifter. Disse medlemmer viser til at regjeringen har bebudet økt innsats for å rydde opp i denne forurensningen, men at dette løftet ikke følges opp. I stedet har bevilgningene til oppryddingstiltak blitt redusert i de senere års budsjetter.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor oppryddingstiltak styrkes med 3,1 mill. kroner.

VILLAKS

Bevaring og styrking av landets villaksbestander er en prioritert oppgave for disse medlemmer. Det er grunn til å peke på at forsuring fortsatt forårsaker fiskedød i enkelte elver og at det fortsatt er elver som har behov for kalking, hvor kalkingsprosjekter ikke er satt i gang. Disse medlemmer ønsker fortsatt å arbeide for at våre vassdrag skal ha gode levekår for fisk.

ARTSMANGFOLD OG VERN

Disse medlemmer mener at man bør fokusere på å ta vare på de områdene som allerede er vernet, fremfor å opprettholde tempoet i verning av nye områder. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor det kuttes kraftig i de poster på regjeringens budsjett som er avsett til etablering av nytt vern.

ROVDYR

Disse medlemmer forventer at en av hovedhensiktene med rovdyrforliket, nemlig å redusere tap av beitedyr, gir resultater. Disse medlemmer viser derfor til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor posten til erstatning for beitedyr tatt av rovvilt reduseres med 50 mill. kroner.

KULTURMINNER

Disse medlemmer mener en ordning med skattefradrag, fremfor tilskudd til bevaring, vil styrke

satsingen på ivaretagelse av kulturminner. Samisk kulturminnearbeid bør komme under øvrig kulturminnevern.

MILJØHENSYN I OFFENTLIGE INNKJØP

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor det foreslås å fjerne posten Miljøhensyn i offentlige innkjøp. Det finnes i dag et strengt regelverk for offentlige anskaffelser, hvor også miljøhensyn er inkorporert.

Fremskrittspartiets alternative budsjett. Ramme 13: Miljø

Kap.	Post	Navn	Endringer (i 1000 kr)
1400		Miljøverndepartementet	-64 500
	1	Driftsutgifter	-18 000
	62	Den naturlige skolesekken	-3 500
	70	Frivillige miljøvernorganisasjoner og allmennnyttige miljøstiftelser	-20 000
	71	Internasjonale organisasjoner	-5 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	-12 000
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning	-6 000
1426		Statens naturoppsyn	-40 000
	1	Driftsutgifter	-25 000
	30	Tiltak i verneområder	-15 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning	-178 000
	1	Driftsutgifter	-13 000
	35	Statlig erverv, nytt skogvern	-115 000
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt	-50 000
1429		Riksantikvaren	-6 000
	1	Driftsutgifter	-6 000
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	-3 195
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	+3 195
1441		Klima- og forurensningsdirektoratet	+103 100
	1	Driftsutgifter	-25 000
	39	Oppryddingstiltak	+3 195
	75	Utbetaling av pant for bilvrak	+110 000
	77	Vrakpant på skip	+15 000
1447		Miljøhensyn i offentlige innkjøp	-14 000
	21	Spesielle driftsutgifter	-14 000
1465		Statens kartverk	-12 000
	1	Driftsutgifter	-12 000

2.1.4 Høyres hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre, Nikolai Astrup, Bjørn Lødemel og Siri A. Meling, viser til at Høyre i sitt alternative statsbudsjett foreslår en utgiftsramme på 5 282,196 mill.

kroner for rammeområde 13, som er 171,482 mill. kroner mindre enn det som følger av regjeringens forslag.

Disse medlemmer peker på at de største utfordringene på miljøområdet er trusselen om alvorli-

ge menneskeskapte klimaendringer, tap av biologisk mangfold og spredning av miljøgifter. Disse medlemmer prioriterer derfor dette arbeidet i sitt alternative statsbudsjett for 2013.

Disse medlemmer tar miljøutfordringene og generasjonsperspektivet alvorlig. Disse medlemmer vil prioritere effektive og treffsikre miljøtiltak som gir reelle miljøforbedringer. Respekt for privat eiendomsrett og bruk av markedet er nødvendig for en effektiv håndtering av miljøutfordringene.

Disse medlemmer viser til at antall ansatte i statsadministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer mener at vi hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten i statlig byråkrati. Disse medlemmer vil derfor omdisponere midler fra administrasjon og drift av departementet og underliggende direktorater til direkte innsats for miljøet.

KLIMAUTFORDRINGEN

Disse medlemmer har merket seg at FNs klimapanel slår fast at dersom vi skal unngå at klimasituasjonen kommer ut av kontroll, og gjennomsnittlig temperaturøkning begrenses til 2–3 grader over før-industrielt nivå, må økningen av verdens utslipp av klimagasser stanses og snus til en nedgang innen 2015, og reduseres med 50–85 prosent av dagens nivå innen 2050. Det er derfor avgjørende at det oppnås internasjonal enighet om reduksjon i utslippene av klimagasser. Samtidig er det nødvendig med nasjonal innsats for å redusere klimagassutslippene i tråd med klimaforliket fra juni 2012.

Disse medlemmer mener at løsningen på klimautfordringen ligger i å utvikle ny teknologi som gir lavere klimagassutslipp. Det er derfor viktig at det offentlige legger til rette for at det blir lønnsomt for private å utvikle miljøteknologi gjennom økonomiske rammebetingelser som kvotehandel eller CO₂-avgift som setter en pris på klimautslipp og som gjør det lønnsomt å investere i teknologi som gir utslippsreduksjoner, samt setter utslippskrav. Disse medlemmer mener at også det offentlige må spille en viktig rolle for å utvikle miljøteknologi. Tiltak som etter disse medlemmers mening behøver statlig medfinansiering er forskning og utvikling av ny teknologi, samt investeringer i å ta ny teknologi i bruk i industrielle prosesser.

BIOLOGISK MANGFOLD

Disse medlemmer viser til at mangfoldet av livsformer er grunnlaget for menneskets eksistens, livskvalitet og velferd. Det biologiske mangfoldet er utviklet naturlig over lang tid og gjennom kulturpåvirkning. Disse medlemmer vil ta vare på det biologiske mangfoldet for kommende generasjoner, og mener at det gjøres best gjennom en kombinasjon

av vern og bærekraftig bruk. Disse medlemmer mener at vern av skog er viktig for å bevare naturmangfoldet. Samtidig understreker disse medlemmer verdien av privat eiendomsrett og at grunneiere som får sin grunn vernet, derfor får full erstatning for de økonomiske konsekvenser av vernevedtaket. Disse medlemmer slutter seg derfor til forslaget i proposisjonen om å øke bevilgningene til nytt skogvern.

Disse medlemmer viser til at Norge har et særskilt ansvar for å ta vare på den nordatlantiske villaksen. Villaksen er i dag truet fra en rekke kanter, blant annet fra lakseparasitten Gyrodactylus Salaris og forsuring av innsjøer og vassdrag. Disse medlemmer foreslår derfor å styrke bevilgningene til statlige vassmiljøtiltak som kalking og lokale fiskeformål og bekjempelse av lakseparasitten Gyrodactylus Salaris.

VERN OG EIENDOMSRETT

Disse medlemmer understreker verdien av privat eiendomsrett. Disse medlemmer anser den private eiendomsretten som viktig både som prinsipp og som virkemiddel for å sikre en klok og langsiktig forvaltning av ressursene. Den private eiendomsretten skal respekteres, og disse medlemmer mener at grunneiere som får sin grunn vernet, må få full erstatning for de økonomiske konsekvenser av vernevedtaket.

Disse medlemmer peker på at i de siste årene er råderett over store arealer og verdier flyttet fra lokale til statlige myndigheter. Denne prosessen oppleves mange steder som en tillitskrise mellom lokalsamfunn og sentrale myndigheter. Den utfordrer en tradisjon der naturområdene har blitt forvaltet gjennom stort sett varsom lokal bruk. I økende grad oppleves vern/arealutnyttelse som et konfliktområde mellom lokale og sentrale myndigheter. Forvaltning av naturressurser og naturområder har derfor etter disse medlemmers mening ikke funnet sin endelige form i Norge.

Disse medlemmer mener at våre naturressurser må forvaltes langsiktig, men dette må ikke være til hinder for næringsutvikling som ikke går på bekostning av verneverdiene.

Disse medlemmer mener at langsiktig miljø- og arealforvaltning i større grad enn i dag må bygge på eiendomsrettslige prinsipp og lokalt selvstyre. Det er derfor behov for en ny modell for miljø- og arealforvaltningen for å skape en bedre balanse mellom statlige og lokale myndigheter, og der hensynet til enkeltpersoner og lokalsamfunn blir tatt bedre vare på enn i dag. Miljøtiltak er avhengige av forståelse og forankring for at de på lang sikt skal virke etter sin hensikt. Beslutningene bør derfor bli tatt nærmere dem det angår for å skape større legitimitet i lo-

kalbefolkningen. En reform av miljø- og arealforvaltningen må innebære at skjønnsutøvelsen i arealforvaltningen blir flyttet fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) og andre statlige organ og ned til lokale, folkevalgte myndigheter. Samtidig må rammene for arealforvaltningen fortsatt legges av statlige myndigheter.

Disse medlemmer vil styrke det lokale selvstyret, og mener at naturforvalterne bør være ansatt i kommunene som verneområdene omfatter og hvor forvalterne har sine virkeområder, fremfor å være ansatt i statlige myndigheter. Disse medlemmer mener at forvaltningen av naturmangfoldloven fortsatt skal ligge under Miljøverndepartementet, som blant annet fortsatt skal ha ansvar for opprettelse og utvidelse av verneområder (vedtas formelt av Kongen) og rammer for forvaltningen av disse. Disse medlemmer mener imidlertid at selve forvaltningen av verneområdene bør legges til de berørte kommunene (kommuner som får deler av sitt areal vernet). Disse medlemmer foreslår derfor å flytte midlene i Statens Naturoppsyn og Direktoratet for Naturforvaltning sine budsjett for tiltak i verneområdene til lokale stillinger som naturforvaltere i kommunen over kommunerammen i kap. 5 post 60.

ROVDYR

Disse medlemmer mener at Norge skal sikre overlevelsen av de fire store rovdyrene: bjørn, ulv, gaupe og jerv, samt kongeørn. Disse medlemmer peker på at det følger av Norges internasjonale forpliktelser i Bern-konvensjonen å ha levedyktige bestander av de store rovdyrene. Disse medlemmer understreker at vi samtidig må ta vare på menneskenes levevilkår i de berørte områdene.

Disse medlemmer mener at all forvaltning av rovdyr skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap. Videre skal det legges vekt på regional forvaltning, respekt for eiendomsretten, og enkeltmenneskers og lokalsamfunns livskvalitet.

Disse medlemmer understreker at rettigheter som går tapt som følge av rovdyrpolitikken, må erstattes fullt ut. Disse medlemmer mener at mulighetene for felles forvaltning med tilstøtende regioner i våre naboland bør utredes, og det må bli lettere å ta ut skadedyr.

Disse medlemmer imøteser oppfølgingen av rovviltforliket fra sommeren 2011.

FRILUFTSLIV

Disse medlemmer viser til at satsing på friluftsliv er viktig i det forebyggende helsearbeid. Å legge til rette for at flere tar del i friluftslivet, kommer seg ut i frisk luft og får mosjon, kan gi betydelige innsparinger med hensyn til senere behandling i det psykiske og somatiske helsevesenet. Disse med-

lemmer slutter seg derfor til forslagene i proposisjonen om å styrke bevilgningene til friluftsliv utover nivået i 2012.

MILJØGIFTER

Disse medlemmer er bekymret for miljøtilstanden i mange av landets fjorder, havner og innsjøer med hensyn til høye konsentrasjoner av miljøgifter. Mye av dette er historisk forurensning som representerer en betydelig belastning for naturmiljøet. Regjeringen har bebudet økt innsats for å rydde opp i denne forurensningen. Dette løftet følges ikke opp. Regjeringen foreslår i stedet igjen å redusere bevilgningene til dette. Det skjer etter store reduksjoner i bevilgningene til oppryddingstiltak både i statsbudsjettet for 2011 og i statsbudsjettet for 2012. Siden 2010 er bevilgningene til oppryddingstiltak redusert med nesten en tredjedel. Dette har skjedd til tross for at regjeringen tidligere har varslet at de store utgiftene på dette området vil komme fra 2011 etter hvert som man har kommet videre i kartleggingsarbeidet. Disse medlemmer viser til at regjeringen har begrunnet tidligere kutt i 2008 og 2009 med å vise til at for mange av tiltaksplanområdene vil en først i 2010/2011 ha kommet langt nok til at større oppryddingstiltak kan settes i gang, og de største kostnadene vil derfor komme først i perioden fra 2011 og utover. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen skriver i budsjettproposisjonen for 2013 at fra 2012 er flere av prosjektene for opprydding i forurenset sjøbunn ferdig kartlagte og vedtatt gjennomført lokalt med lokal delfinansiering slik at tiltakene kan begynne. Likevel følges ikke dette opp med bevilgninger. Disse medlemmer peker på at regjeringens manglende bevilgninger til dette arbeidet vil medføre at det tar lengre tid å rydde bl.a. norske fjorder og havner for farlige miljøgifter. Disse medlemmer er også kjent med at Klima- og forurensningsdirektoratet før sommeren sendte et brev til Miljøverndepartementet hvor de sa at oppryddingsarbeidet kunne bli kraftig forsinket dersom det ikke kom økte bevilgninger. Disse medlemmer mener derfor at bevilgningen til dette arbeidet må styrkes betydelig.

KULTURMINNER

Disse medlemmer mener at vern av fornminner og kulturminner er avgjørende for å forstå norsk kulturarv og historie. Vern gjennom bruk og verdiskaping er temaer på den politiske dagsorden som stadig blir viktigere. Disse medlemmer er derfor uenig i regjeringens forslag i proposisjonen om å avvike Kulturminnefondet. Disse medlemmer peker på at Kulturminnefondet har sikret stabile bevilgninger til kulturminnearbeidet som ellers lett kunne bli en salderingspost, og foreslår i stedet å styrke fondet.

Høyres alternative budsjett. Ramme 13: Miljø

Kap.	Post	Navn	Kommentar	Endring (i 1000 kroner)
1400	1	Miljøverndepartementet, Driftsutgifter		-21 000
1400	21	Miljøverndepartementet, Spesielle driftsutgifter		-15 000
1426	1	Statens naturoppsyn, Driftsutgifter		-35 000
1426	30	Statens naturoppsyn, Tiltak i verneområdene		-65 000
1427	1	Direktoratet for naturforvaltning, Driftsutgifter		-85 000
1427	21	Direktoratet for naturforvaltning, Spesielle driftsutgifter		-20 000
1427	22	Direktoratet for naturforvaltning, Statlege vassmiljøtiltak		+20 000
1432	95	Kapitalinnskudd Norsk kulturminnefond		+1 500 000
1441	39	Klima- og forurensingsdirektoratet, Oppryddingstiltak		+50 000

2.1.5 Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett foreslår at ramme 13 settes til 125 133 881 000 kroner, som er en utgiftsøkning i forhold til regjeringens forslag på 40 000 000 kroner.

Dette medlem vil innenfor rammeområde 13 foreslå endringer som bidrar til økt innsats innen giftoppyrdding i grunn og sjøbunn, friluftsliv og friluftslivstiltak og kulturminnevern.

Dette medlem viser til at regjeringen de siste tre årene har redusert bevilgningene til oppryddingstiltak i grunn og sjøbunn til en tredjedel, fra 158 mill. kroner i statsbudsjettet for 2010 til et nivå på 58 mill. kroner i 2013. Dette medlem viser til at begrunnelsen regjeringen tidligere har brukt for å redusere bevilgningene er at de fleste oppryddingsprosjektene har vært i planleggingsfasen, og at det derfor har vært begrenset behov for finansiering. I 2013 er situasjonen en helt annen. Dette medlem viser til at regjeringen selv i statsbudsjettet skriver at flere av prosjektene for giftoppyrdding i forurenset sjøbunn nå er ferdig kartlagt og vedtatt gjennomført lokalt med lokal delfinansiering i 2012. For disse prosjektene kan gjennomføringen starte i 2013 dersom staten stiller opp med sin del av finansieringen. De 58 mill. kronene som bevilges for 2013 er knapt nok til oppstart av ett av de totalt 19 prioriterte oppryddingsprosjektene. Dette medlem vil understreke viktigheten av å prioritere opprydding av tidligere tiders forurensning av sjøbunn i havner og fjorder for å hindre opptak og spredning av farlige miljøgifter, og foreslår derfor å øke bevilgningen til oppryddingstiltak med 50 mill. kroner i 2013.

Dette medlem er glad for at Stortinget i løpet av forrige periode klarte å følge opp vedtaket fra St.meld. nr. 16 (2004–2005) Innst. S. nr. 227 (2004–2005) Leve med kulturminner om å gjennomføre en opptrapping av fondskapitalen i Norsk kulturminne-

fond til 1,4 mrd. kroner. Avkastningen fra Kulturminnefondet vil bidra med 59,5 mill. kroner til kulturminnetiltak i 2013. Behovet er imidlertid langt større. Med dagens bevilgningsnivå til kulturminnevern vil man ikke nå Stortingets målsetting om at det årlige tapet av verneverdige kulturminner og kulturmiljøer ikke skal overstige en halv prosent årlig innen 2020. I dag er tapet anslått å ligge på 1,5 prosent.

Med dette som bakgrunn mener dette medlem det er uforståelig at regjeringen i statsbudsjettet foreslår omlegging av Norsk kulturminnefond og tilbakeføring av fondskapitalen til statskassen. Fondet ble opprettet av et enstemmig storting for 10 år siden, og hver bevilget krone fra fondet har utløst det dobbelte i private midler, en effekt det må være viktig å anspore til også i fremtiden. Dette medlem mener regjeringens forslag til omlegging av fondet vil føre til redusert langsiktighet når man i fremtiden skal være avhengig av årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Dette medlem går derfor mot forslaget om omlegging av fondet, og foreslår å opprettholde fondskapitalen i Norsk kulturminnefond, og øke den ytterligere med 200 mill. kroner til totalt 1,6 mrd. kroner i 2013.

Dette medlem viser videre til skatte- og avgiftsopplegget i Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å innføre inntektsfradrag og momskompensasjon for pliktig vedlikehold av fredede bygninger i privat eie. Dette vil frigi nærmere 85 mill. kroner til økt vedlikehold i 2013.

Dette medlem mener det er behov for et løft for friluftslivet. Det er bedre og billigere å forebygge enn å reparere helse. Da må en i større grad enn i dag være villig til å prioritere midler til tiltak som fremmer fysisk aktivitet og friluftsliv for folk flest. Friluftslivet er ikke lenger selvrekutterende og trenger offentlig støtte. Aktiv forvaltning og tilrettelegging i friluftsområder og skjærgårdsparker er viktig for å bidra til å gjøre friluftsområder attraktive og tilgjengelig for allmennheten, og slik legge til rette for positive friluftsopplevelser og fysisk aktivitet for alle.

Lavere deltagelse i friluftsliv er dårlig nytt for folkehelsen, og stikk i strid med målsettingen om økt fysisk aktivitet i befolkningen. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å øke tilskuddet til friluftsrådene, FRIFO, skjærgårdstjenesten og til utviklingen av kystleden med til sammen 20 mill. kroner. Dette medlem foreslår samtidig å øke bevilgningen til friluftslivstiltak rettet mot barn, unge, funksjonshemmede og minoriteter med 10 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen til erstatning for tap av beitedyr med 15 mill. kroner, og redusere bevilgningen til prioriterte arter med 5 mill. kroner.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis forslag til endringer i skatte- og avgiftsopplegget som vil bidra til å bevege samfunnet flere skritt i miljø- og klimavennlig retning. Avgiftspolitikken er et velegnet virkemiddel for å endre forbrukeratferd og påvirke folks holdninger.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås 5 års fritak for årsavgift ved kjøp av ny miljøvennlig bil, samt at nullutslippsbiler fritas fra fordelsbeskatning. Kristelig Folkeparti foreslår å øke grunnavgiften på fyringsolje med 1 kroner per liter, kombinert med en bevilgning på 80 mill. kroner til etablering av en støtteordning for konvertering av fossile energibærere i husholdninger. Kristelig Folkeparti foreslår å øke CO₂-komponenten i engangsavgiften for å gjøre biler med høyt utslipp dyrere. Plastposer og papirposer ilegges en miljøavgift på henholdsvis 2 og 3 kroner pr. pose. Miljøavgiften på drikkevareemballasje økes med 10 pst. Kristelig Folkeparti foreslår også å øke elavgiften, og CO₂-avgiften på sokkelen, på gasskraftverkene på Kårstø og Mongstad, og på innenlands flyreiser.

2.1.6 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra de ulike partiene slik de lå til grunn for partienes primære budsjettalternativ i finansinnstillingen under rammeområde 13. Tabellen viser partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2012–2013) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)							
1400	Miljøverndepartementet		597 332	596 332	532 832	566 332	597 332
				(-1 000)	(-64 500)	(-31 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	255 387	255 387	237 387	224 387	255 387
				(0)	(-18 000)	(-31 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	106 203	105 203	106 203	106 203	106 203
				(-1 000)	(0)	(0)	(0)
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	62	Den naturlige skolesekken	3 500	3 500	0	3 500	3 500
				(0)	(-3 500)	(0)	(0)
	65	Groruddalen	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	51 213	51 213	31 213	51 213	51 213
				(0)	(-20 000)	(0)	(0)
	71	Internasjonale organisasjoner	50 783	50 783	45 783	50 783	50 783
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)
	74	Tilskudd til AMAP	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	31 150	31 150	19 150	31 150	31 150
				(0)	(-12 000)	(0)	(0)
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning	11 539	11 539	5 539	11 539	11 539
				(0)	(-6 000)	(0)	(0)
	81	Tilskudd til byutvikling og lokalt miljøvern	14 557	14 557	14 557	14 557	14 557
				(0)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1410		Miljøvernforskning og miljø- overvåking	621 253	621 253	621 253	621 253	621 253
				(0)	(0)	(0)	(0)
	21	Miljøovervåking og miljødata	176 671	176 671	176 671	176 671	176 671
				(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Basisbevilgninger til miljø- forskningsinstituttene	163 998	163 998	163 998	163 998	163 998
				(0)	(0)	(0)	(0)
	51	Forskningsprogrammer m.m.	190 718	190 718	190 718	190 718	190 718
				(0)	(0)	(0)	(0)
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	6 564	6 564	6 564	6 564	6 564
				(0)	(0)	(0)	(0)
	54	Artsprosjektet mv.	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Nasjonale oppgaver ved miljø- forskningsinstituttene	29 288	29 288	29 288	29 288	29 288
				(0)	(0)	(0)	(0)
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	14 900	14 900	14 900	14 900	14 900
				(0)	(0)	(0)	(0)
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	9 114	9 114	9 114	9 114	9 114
				(0)	(0)	(0)	(0)
1425		Vilt- og fisketiltak	85 400	85 400	85 400	85 400	85 400
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	32 100	32 100	32 100	32 100	32 100
				(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Tilskudd til fiskeformål	9 800	9 800	9 800	9 800	9 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
	71	Tilskudd til viltformål	28 500	28 500	28 500	28 500	28 500
				(0)	(0)	(0)	(0)
1426		Statens naturoppsyn	209 197	209 197	169 197	109 197	209 197
				(0)	(-40 000)	(-100 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	134 207	134 207	109 207	99 207	134 207
				(0)	(-25 000)	(-35 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	9 297	9 297	9 297	9 297	9 297
				(0)	(0)	(0)	(0)
	30	Tiltak i verneområder	65 693	65 693	50 693	693	65 693
				(0)	(-15 000)	(-65 000)	(0)
1427		Direktoratet for naturforvaltning	1 514 492	1 514 492	1 336 492	1 439 492	1 524 492
				(0)	(-178 000)	(-75 000)	(+10 000)
	1	Driftsutgifter	212 715	212 715	199 715	127 715	212 715
				(0)	(-13 000)	(-85 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	167 827	167 827	167 827	157 827	167 827
				(0)	(0)	(-10 000)	(0)
	22	Statlige vannmiljøtiltak	173 500	173 500	173 500	193 500	173 500
				(0)	(0)	(+20 000)	(0)
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	44 080	44 080	44 080	44 080	44 080
				(0)	(0)	(0)	(0)
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	9 600	9 600	9 600	9 600	9 600
				(0)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	222 000	222 000 (0)	222 000 (0)	222 000 (0)	222 000 (0)
	35	Statlig erverv, nytt skogvern	231 091	231 091 (0)	116 091 (-115 000)	231 091 (0)	231 091 (0)
	60	Tilskudd til lokalt utviklingsfond	6 000	6 000 (0)	6 000 (0)	6 000 (0)	6 000 (0)
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak	30 500	30 500 (0)	30 500 (0)	30 500 (0)	30 500 (0)
	71	Forvaltningstiltak i verdensarvs-områder	16 600	16 600 (0)	16 600 (0)	16 600 (0)	16 600 (0)
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt	150 755	150 755 (0)	100 755 (-50 000)	150 755 (0)	135 755 (-15 000)
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen	64 600	64 600 (0)	64 600 (0)	64 600 (0)	64 600 (0)
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak	21 693	21 693 (0)	21 693 (0)	21 693 (0)	31 693 (+10 000)
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 144	1 144 (0)	1 144 (0)	1 144 (0)	1 144 (0)
	76	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	43 700	43 700 (0)	43 700 (0)	43 700 (0)	43 700 (0)
	78	Friluftsområder, interkommunale friluftsråd og landsomfattende samarbeidsorgan for friluftsliv	66 595	66 595 (0)	66 595 (0)	66 595 (0)	86 595 (+20 000)
	81	Verdiskapingsprogrammet for naturarven	15 330	15 330 (0)	15 330 (0)	15 330 (0)	15 330 (0)
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper	33 089	33 089 (0)	33 089 (0)	33 089 (0)	28 089 (-5 000)
	83	Naturfaglige organisasjoner	3 673	3 673 (0)	3 673 (0)	3 673 (0)	3 673 (0)
1429	Riksantikvaren		509 050	509 050 (0)	503 050 (-6 000)	509 050 (0)	509 050 (0)
	1	Driftsutgifter	126 029	126 029 (0)	120 029 (-6 000)	126 029 (0)	126 029 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	36 935	36 935 (0)	36 935 (0)	36 935 (0)	36 935 (0)
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	3 195	3 195 (0)	0 (-3 195)	3 195 (0)	3 195 (0)
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer	270 362	265 362 (-5 000)	270 362 (0)	270 362 (0)	270 362 (0)
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	10 953	10 953 (0)	14 148 (+3 195)	10 953 (0)	10 953 (0)
	74	Fartøyvern	43 712	48 712 (+5 000)	43 712 (0)	43 712 (0)	43 712 (0)
	75	Internasjonalt samarbeid	1 100	1 100 (0)	1 100 (0)	1 100 (0)	1 100 (0)
	77	Verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet	8 264	8 264 (0)	8 264 (0)	8 264 (0)	8 264 (0)
	78	Tilskudd til sikring og forvaltning av arkeologiske kulturminner	8 500	8 500 (0)	8 500 (0)	8 500 (0)	8 500 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1432		Norsk kulturminnefond	61 440	61 440	61 440	61 440	61 440
				(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	61 440	61 440	61 440	61 440	61 440
				(0)	(0)	(0)	(0)
1441		Klima- og forurensnings- direktoratet	784 969	784 969	888 164	829 969	834 969
				(0)	(+103 195)	(+45 000)	(+50 000)
	1	Driftsutgifter	370 594	370 594	345 594	370 594	370 594
				(0)	(-25 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	19 473	19 473	19 473	19 473	19 473
				(0)	(0)	(0)	(0)
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	2 025	2 025	2 025	2 025	2 025
				(0)	(0)	(0)	(0)
	39	Oppryddingstiltak	17 162	17 162	20 357	62 162	67 162
				(0)	(+3 195)	(+45 000)	(+50 000)
	69	Oppryddingstiltak	26 250	26 250	26 250	26 250	26 250
				(0)	(0)	(0)	(0)
	71	Grunnstøtte til frivillige miljøorganisasjoner og informasjon og kompetanseformidling om produksjon og forbruk	2 188	2 188	2 188	2 188	2 188
				(0)	(0)	(0)	(0)
	74	Miljømerking, miljøvennlig forbruk og forbruksinformasjon	1 120	1 120	1 120	1 120	1 120
				(0)	(0)	(0)	(0)
	75	Utbetaling av pant for bilvrak	281 320	281 320	391 320	281 320	281 320
				(0)	(+110 000)	(0)	(0)
	76	Refusjonsordninger	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	77	Vrakpant på skip	0	0	15 000	0	0
				(0)	(+15 000)	(0)	(0)
	79	Oppryddingstiltak	14 837	14 837	14 837	14 837	14 837
				(0)	(0)	(0)	(0)
1445		Miljøvennlig skipsfart	4 132	4 132	4 132	4 132	4 132
				(0)	(0)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	4 132	4 132	4 132	4 132	4 132
				(0)	(0)	(0)	(0)
1447		Miljøhensyn i offentlige innkjøp	14 000	14 000	0	14 000	14 000
				(0)	(-14 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	14 000	14 000	0	14 000	14 000
				(0)	(-14 000)	(0)	(0)
1448		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	12 512	12 512	12 512	12 512	12 512
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	12 512	12 512	12 512	12 512	12 512
				(0)	(0)	(0)	(0)
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	720 994	720 994	708 994	720 994	720 994
				(0)	(-12 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	224 504	224 504	212 504	224 504	224 504
				(0)	(-12 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	450 890	450 890	450 890	450 890	450 890
				(0)	(0)	(0)	(0)
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	45 600	45 600	45 600	45 600	45 600
				(0)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
1471		Norsk Polarinstitutt	257 334	257 334	257 334	257 334	257 334
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	195 712	195 712	195 712	195 712	195 712
				(0)	(0)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	61 124	61 124	61 124	61 124	61 124
				(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Stipend	498	498	498	498	498
				(0)	(0)	(0)	(0)
1472		Svalbard miljøvernfond	12 320	12 320	12 320	12 320	12 320
				(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Overføringer til Svalbard miljøvern- fond	12 320	12 320	12 320	12 320	12 320
				(0)	(0)	(0)	(0)
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	37 253	37 253	37 253	37 253	37 253
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	4 253	4 253	4 253	4 253	4 253
				(0)	(0)	(0)	(0)
	50	Tilskudd til statlige mottakere	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Tilskudd til private mottakere	13 000	13 000	13 000	13 000	13 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
2465		Statens kartverk	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	24	Driftsresultat:	0	0	0	0	0
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Driftsinntekter	-1 054 000	-1 054 000	-1 054 000	-1 054 000	-1 054 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	2	Driftsutgifter	1 039 090	1 039 090	1 039 090	1 039 090	1 039 090
				(0)	(0)	(0)	(0)
	3	Avskrivninger	12 538	12 538	12 538	12 538	12 538
				(0)	(0)	(0)	(0)
	4	Renter av statens kapital	2 372	2 372	2 372	2 372	2 372
				(0)	(0)	(0)	(0)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum utgifter	5 453 678	5 452 678	5 242 373	5 292 678	5 513 678
				(-1 000)	(-211 305)	(-161 000)	(+60 000)

Inntekter rammeområde 13 (i hele tusen kroner)

4400		Miljøverndepartementet	1 893	1 893	1 893	1 893	1 893
				(0)	(0)	(0)	(0)
	2	Ymse inntekter	370	370	370	370	370
				(0)	(0)	(0)	(0)
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 523	1 523	1 523	1 523	1 523
				(0)	(0)	(0)	(0)
4426		Statens naturoppsyn	664	664	664	664	664
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Oppdrag og andre ymse inntekter	664	664	664	664	664
				(0)	(0)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
4427		Direktoratet for naturforvaltning	18 190	18 190	18 190	18 190	18 190
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Ymse inntekter	642	642	642	642	642
				(0)	(0)	(0)	(0)
	9	Internasjonale oppdrag	13 250	13 250	13 250	13 250	13 250
				(0)	(0)	(0)	(0)
	54	Gebyrer	4 298	4 298	4 298	4 298	4 298
				(0)	(0)	(0)	(0)
4429		Riksantikvaren	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800
				(0)	(0)	(0)	(0)
	2	Refusjoner og diverse inntekter	3 700	3 700	3 700	3 700	3 700
				(0)	(0)	(0)	(0)
	9	Internasjonale oppdrag	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
				(0)	(0)	(0)	(0)
4441		Klima- og forurensnings- direktoratet	76 529	76 529	76 529	76 529	76 529
				(0)	(0)	(0)	(0)
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	2 161	2 161	2 161	2 161	2 161
				(0)	(0)	(0)	(0)
	4	Gebyrer	35 259	35 259	35 259	35 259	35 259
				(0)	(0)	(0)	(0)
	5	Leieinntekter	354	354	354	354	354
				(0)	(0)	(0)	(0)
	6	Gebyrer, fylkenes miljøvern- avdelinger	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	7	Gebyrinntekter (Kvotesystemet)	10 600	10 600	10 600	10 600	10 600
				(0)	(0)	(0)	(0)
	9	Internasjonale oppdrag	6 155	6 155	6 155	6 155	6 155
				(0)	(0)	(0)	(0)
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	663 000	663 000	663 000	663 000	663 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	59 000	59 000	59 000	59 000	59 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	604 000	604 000	604 000	604 000	604 000
				(0)	(0)	(0)	(0)
4471		Norsk Polarinstitutt	75 095	75 095	75 095	75 095	75 095
				(0)	(0)	(0)	(0)
	1	Salgs- og utleieinntekter	9 699	9 699	9 699	9 699	9 699
				(0)	(0)	(0)	(0)
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	53 456	53 456	53 456	53 456	53 456
				(0)	(0)	(0)	(0)
	21	Inntekter, Antarktis	11 940	11 940	11 940	11 940	11 940
				(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum inntekter	840 171	840 171	840 171	840 171	840 171
				(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum netto	4 613 507	4 612 507	4 402 202	4 452 507	4 673 507
				(-1 000)	(-211 305)	(-161 000)	(+60 000)

2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler under rammeområde 13

For så vidt angår de kapitler som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til forslagene i Prop. 1 S (2012–2013).

Kap. 1400 Miljøverndepartementet

Det foreslås bevilget 597,332 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 3,8 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen mener miljøarbeid er av avgjørende betydning for bærekraftig utvikling og forvaltning nasjonalt og internasjonalt. Miljøpolitikken må forvaltes i henhold til føre-var-prinsippet og ansvaret hver generasjon har på vegne av sine etterkommere.

Komiteen påpeker behovet for effektiv og resultatorientert forvaltning av de tilgjengelige ressursene på miljøområdet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår å redusere kap. 1400 post 21 Spesielle driftsutgifter med 1 mill. kroner, fra 106,203 mill. kroner til 105,203 mill. kroner for 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg den betydelige økningen i antall ansatte i Miljøverndepartementet de siste årene, fra 223 årsverk i 2005 til 263 årsverk i 2012.

Disse medlemmer er skuffet over at regjeringen ikke vil legge frem en egen stortingsmelding om avfallspolitikk, slik den tidligere hadde varslet. En slik melding kunne ha adressert avfallets økte betydning som ressurs, håndtering av ulike typer avfall, optimal gjenvinning, forretningsmuligheter for norsk avfallsnæring og diskutert avfallspolitikk i en større europeisk sammenheng. Det er investert betydelige beløp i avfallshåndtering de senere årene, og det er store muligheter for videre næringsutvikling på dette området.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at antall ansatte i statsadministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Antall ansatte i departementene har økt med hele 15 prosent siden 2005. Disse medlemmer mener at vi hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten i statlig byråkrati.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er behov for en generell effektivisering. Det forutsettes redusert aktivitet, ge-

nerelle innsparings- og effektiviseringstiltak, redusert reiseaktivitet, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktiviteten.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 1 Driftsutgifter med 18 mill. kroner.

Disse medlemmer mener det ikke er nødvendig med bevilgninger over statsbudsjettet for at lærere og elever skal oppsøke miljø utenfor klasserommet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor post 62 Den naturlege skulesekken er redusert med 3,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil derfor omdisponere midler fra administrasjon og drift av departementet og underliggende direktorat til direkte innsats for miljøet.

Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2013 er foreslått å redusere bevilgningen til post 1 Driftsutgifter med 21,482 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag. Dette er en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til 2012.

GRORUDDALEN

Komiteen har merket seg samarbeidet mellom regjeringen og byrådet i Oslo om en styrket innsats for et bedre miljø i Groruddalen med et langsiktig hovedmål om en bærekraftig byutvikling, synlig miljøopprustning, bedre livskvalitet og samlet sett bedre levekår i Groruddalen.

FRIVILLIGE MILJØORGANISASJONER, ALLMENNUTTIGE MILJØSTIFTELSEMM.

Komiteen legger stor vekt på den verdifulle innsatsen som gjøres av engasjerte personer i miljø- og kulturvernorganisasjonene. Komiteen viser til at formålet med tilskuddsordningen til frivillige miljøorganisasjoner og allmennuttige miljøstiftelser er å legge til rette for et bredt folkelig engasjement for miljøsaker. Tilskuddsordningen skal stimulere til miljøaktivitet lokalt, regionalt og nasjonalt. Tilskuddsordningen gjelder for frivillige miljøorganisasjoner og allmennuttige stiftelser med hovedformål for virksomheten innenfor miljøforvaltningens ansvarsområde.

Komiteen viser til at Miljøverndepartementet i statsbudsjettet for 2012 endret ordningen med grunnstøtte til frivillige organisasjoner. Denne omleggingen innebar blant annet at også miljøstiftelser kommer inn under grunnstøtteordningen. Komiteen mener at det viktigste ikke er organisasjonsformen til en miljøorganisasjon, men formålet til organisasjonen og den aktiviteten organisasjonen har.

Komiteen viser videre til at omleggingen innebar at 70 pst. av tilskuddet blir fordelt etter type organisasjon tilskuddsmottakeren er, medlemstall og inntekter, antall givere og giverinntekter, antall lokale lag og region- og fylkeslag. De resterende 30 pst. blir fordelt etter en vurdering av den betydningen organisasjonen og stiftelsen har i samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at særlig det siste kriteriet åpner for stor grad av skjønn, og hadde ønsket seg noe større grad av objektive kriterier for tildelingen.

Disse medlemmer mener det er prinsipielt uheldig at 30 pst. av støtten beregnes ut fra en subjektiv vurdering i departementet av organisasjonens samfunnsnytte, hvor et av kriteriene er deltakelse på høringer, noe som klart favoriserer store ressurssterke organisasjoner i hovedstadsområdet.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen har besluttet å slå sammen Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet til et nytt miljødirektorat. Sammenslåingen vil tre i kraft fra 1. juli 2013. Disse medlemmer forutsetter at dette vil føre til en mer effektiv miljøforvaltning med bedre samordning mellom de ulike fagmiljøene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil at støtten til miljøorganisasjonene i størst mulig grad tildeles til organisasjonene med utgangspunkt i medlemstall og barne- og ungdomsaktivitet. Øvrige midler bør være støtte til konkrete prosjekter.

Disse medlemmer mener det er betenkelig at mange organisasjoner får over halvparten av sine inntekter som støtte over statsbudsjettet, og at en del paraplyorganisasjoner får penger både i første og annet ledd.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 70 Frivillige miljøvernorganisasjoner med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor post 71 Internasjonale organisasjoner er foreslått redusert med 5 mill. kroner. Disse medlemmer mener at posten i stor grad handler om regjeringens egne mål for miljøtiltak. Det bør kartlegges hvilke utgifter som knytter seg til internasjonale forpliktelser og hvilke som knytter seg til regjeringens egne ambisjoner.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak med 12 mill. kroner. Disse medlem-

mer understreker at dette arbeidet bør baseres på interkommunalt samarbeid og erfaringsutveksling direkte kommunene imellom.

Disse medlemmer vil peke på at tilskudd til kulturminneforvaltning har blitt betydelig styrket, også på andre poster i regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer mener en ordning med skattefradrag, fremfor tilskudd til bevaring, vil styrke satsingen på ivaretagelse av kulturminner.

Kap. 1410 Miljøvernforskning og miljøovervåkning

Det foreslås bevilget 621,253 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 13,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Kap. 1425 Vilt- og fisketiltak

Det foreslås bevilget 85,4 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 6,9 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen viser til at utgiftene over kap. 1425 er finansiert ved avgifter på jakt og fiske, som sammen med utgifter til forvaltning av ordninga under kap. 1427 post 1 korresponderer med innteksløyvingane over kap. 5578 Sektoravgifter under Miljøverndepartementet, post 71 Jeger- og fellingsavgifter og post 72 Fiskeravgifter. Det vert budsettert samla sett med ein auke på 5,5 mill. kroner i høve til 2012. Dette kjem av forventa auka inntekter frå fiskeravgifta, jegeravgifta og avgift for fellingsløyve. I tillegg er det lagt opp til at 2,3 mill. kroner av opparbeidd kapital i Viltfondet skal nyttast i 2013.

Komiteen mener det er viktig at bruken av midlene skjer i dialog med representanter for brukerinteressene og lokal og regional fiske- og viltforvaltning, slik regjeringen legger opp til.

Komiteen viser til at friluftsliv og naturopplevelser er viktig sett i forhold til å fremme livskvalitet, rekreasjon og god helse.

Komiteen anser det arbeid som gjøres med hensyn til en langsiktig og bærekraftig utnytting av vilt- og fiskeressursene, samt allmennhetens tilgang til disse, som svært viktig.

Komiteen mener at tilrettelegging av allmennhetens tilgang til jakt og fiske er viktig, og at dette styrker allmennhetens forståelse for naturens verdier. Komiteen er særskilt opptatt av at barn, unge og funksjonshemmede skal ha tilgang til denne form for naturopplevelser.

Kap. 1426 Statens naturoppsyn

Det foreslås bevilget 209,197 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en reduksjon på 4,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen viser til at det på statsbudsjettet for 2011 ble opprettet en ny post 21 under kap. 1426. Det ble avsatt 9 mill. kroner, og det ble forutsatt at halvparten – 4,5 mill. kroner av dette – skulle nyttes til tjenestekjøp fra fjellstyrene.

Under behandlingen av statsbudsjettet for 2012 ble det slått fast at beløpet til tjenestekjøp skulle videreføres. Komiteen understreket at beløpet ikke måtte oppfattes som et tak på tjenestekjøpet.

Komiteen mener at ordningen med et øremerket minimumstilskudd til tjenestekjøp fra fjellstyrene må videreføres.

Komiteen er kjent med at SNO kjøpte tjenester for 6,7 mill. kroner hos fjellstyrene i 2011.

Skal langsiktighet og forutsigbarhet sikres, bør beløpet for tjenestekjøpet hos fjellstyrene økes til 7 mill. kroner. Bevilgningen under kap. 1426 post 21 er i budsjettproposisjonen med prisjustering foreslått økt til 9,3 mill. kroner. Halvparten av bevilgningen skal som før gå til tjenestekjøp hos fjellstyrene, mens andre halvparten går til kjøp av oppsynstjenester hos Statskog og bygdeallmenningene. Øvrig tjenestekjøp hos fjellstyrene skal skje fra kap. 1426 post 30 «Tiltak i verneområder». Siden bevilgningsreglementet hindrer at kjøp av oppsynstjenester skjer fra en 30-post, er det forutsatt at tjenestekjøp som belastes kap. 1426 post 30 er i form av skjøtsels- og tilretteleggingstiltak.

Komiteen viser til de oppgaver som Statens naturoppsyn (SNO) har. Det dreier seg om forebygging av miljøkriminalitet, informasjon, rettleiding, registrering, dokumentasjon, skjøtsel og drift. Dette omhandler også rovviltforvaltningen, et overordnet ansvar for lakseoppsynet og oppfølgingen av Skjærgårdstjenesten. Komiteen mener oppgavene er mange, og at det er nødvendig å ha et godt samarbeid med de lokale og regionale aktørene som SNO må forholde seg til. Dette gjelder både politiet, Kystvakta, Statskogs fjelltjeneste, fjelloppsynet i regi av fjellstyrene og bygdeallmenninger.

Komiteen legger stor vekt på det arbeidet som SNO er pålagt med å legge til rette for allmennhetens tilgang til verneområder på en bærekraftig måte. Dette dreier seg om blant annet løyper, stier, merking, tilrettelegging av parkeringsplasser, informasjonstavler osv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti legger også stor vekt på SNOs arbeid med rovdyruttak. Dette arbeidet burde kunne styrkes innenfor rammen.

Disse medlemmer peker på at SNO er omstridt i enkelte norske utmarkskommuner, og det kan være fornuftig å legge til rette for bedre dialog mellom SNO og de lokalmiljøene hvor SNO er represen-

tert. Disse medlemmer peker på at økt bidrag fra SNO ved skadefelling av rovdyr kan være en fornuftig måte å bidra til bedre dialog mellom lokalmiljøene og SNO på.

Disse medlemmer peker på at det mange steder kan være en betydelig overlapping mellom SNO, fjelloppsynet i regi av fjellstyrene, Statskogs fjelltjeneste og politiet. Disse medlemmer mener derfor det kan være et betydelig potensial for mer effektiv naturovervåking. Disse medlemmer viser til at energi- og miljøkomiteen en rekke ganger har påpekt at det er ønskelig å videreføre ordningen med fjelloppsynet som et helhetlig naturoppsyn i statsallmenningene, og at nye oppsynsbehov i disse områdene skal søkes dekket gjennom tjenestekjøp fra fjellstyrene.

Disse medlemmer viser til behandlingen av Miljøverndepartementets budsjett for 2006, jf. Budsjett-innst. S. nr. 9 (2005–2006), der en enstemmig energi- og miljøkomité anmodet departementet om å ta et større ansvar som eier av SNO, og der man legger til grunn en meget tydelig rollefordeling, spesielt når det gjelder politi og fjellstyre, men også andre involverte parter.

Disse medlemmer mener det er viktig at Miljøverndepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Justisdepartementet tydeliggjør samarbeidsbehovene og rolleforståelsen når det gjelder statlig oppsyn i statsallmenningen og forholdet mellom SNO og fjellstyrenes oppsyn.

Disse medlemmer er bekymret over den tilsynelatende gradvise økningen av SNOs utøvelse av politimyndighet. Disse medlemmer er generelt skeptiske til at andre enn politiet i utstrakt grad skal utøve politimyndighet.

Disse medlemmer viser til at fortsatt oppbygging av naturfaglig kompetanse i fjellstyrene og Fjelloppsynet bare kan sikres dersom kjøp av oppsynstjenester fra fjellstyrene sikres.

Disse medlemmer peker på den betydelige innsats innenfor oppsynsvirksomhet og uttak av skadedyr som gjøres av frivillige. Lokale jegere bruker tusenvis av timeverk på å finne og ta ut skadedyr. Samtidig som SNOs mannskaper får full lønn, får ikke frivillige mannskaper dekket noen utgifter for sin innsats, til tross for at dette er en enorm arbeidsbelastning, særlig på dem som leder innsatsen. Dette har gitt betydelig frustrasjon blant de frivillige mannskaper. Disse medlemmer viser til at frivillig innsats er helt nødvendig for et effektivt oppsynsarbeid innen naturforvaltningen og effektivt uttak av skadedyr. Disse medlemmer ser det som et betydelig paradoks at samtidig som driftsbevilgningene til SNO jevnlig økes, så strupes det frivillige tilsynsarbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er viktig å redusere «Driftsutgifter» ved vurdering av aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 1 Driftsutgifter med 25 mill. kroner.

Disse medlemmer mener det bør innføres en vernepause inntil de økonomiske konsekvenser ved ytterligere vern er gjennomført. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 30 Tiltak i verneområder med 15 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at det bør settes av 3 mill. kroner av de foreslåtte midlene over kap. 1426 Statens naturoppsyn, post 1 Driftsutgifter, til godtgjørelse av lokale frivillige mannskaper for arbeid knyttet til naturoppsyn og uttak av skadedyr.

Disse medlemmer viser til at antall ansatte i statsadministrasjonen har økt betydelig under regjeringen Stoltenberg II. Disse medlemmer mener at vi hele tiden må se på hvordan penger brukes og holde kontroll med veksten i statlig byråkrati. Disse medlemmer vil derfor omdisponere midler fra administrasjon og drift av departementet og underliggende direktorat til direkte innsats for miljøet. Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative statsbudsjett for 2013 er foreslått å redusere bevilgningen til Statens naturoppsyn, post 1 Driftsutgifter, med 35 mill. kroner.

Disse medlemmer vil overlate forvaltningen av nasjonalparker, landskapsvernområder, naturreservat og andre verneområder til de berørte kommunene. Disse medlemmer viser til at det derfor er foreslått å flytte bevilgningen på 65 mill. kroner til tiltak i verneområdene fra Statens naturoppsyn kap. 1426 post 30, til økte bevilgninger til kommunene til tiltak i verneområdene over kap. 571 post 60.

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning, DN

Det foreslås bevilget 1 514,492 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 17,2 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen viser til at bevilgningsforslaget på dette kapitlet for 2013 er en kraftig økning i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen merker seg at det er gjort store endringer i budsjettpostene fra tidligere år. Samlet øker bevilgningene under kap. 1427 med over 222 mill. kroner.

Komiteen viser til at post 1 Driftsutgifter er foreslått økt med 16,5 mill. kroner, hvorav 11,5 mill.

kroner foreslås til nye stillinger som nasjonalpark- eller verneområdeforvaltere.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet og Høyre viser til at talet på tilsette i statsadministrasjonen har auka monaleg under regjeringa Stoltenberg II. Desse medlemene har særleg merka seg den sterke auken i driftsbudsjettet til Direktoratet for naturforvaltning. Løyvingane over post 1 Driftsutgifter under dette budsjettkapittelet har blitt meir enn dobla frå 2005 – frå 79 mill. kroner til 213 mill. kroner i budsjettframlegget for 2013. Talet på årsverk i Direktoratet for naturforvaltning auka frå 143,3 årsverk i 2005 til 191,3 årsverk i 2011.

Desse medlemene meiner at ein heile tida må sjå på korleis pengar vert nytta og halde kontroll med veksten av statleg byråkrati. Desse medlemene vil derfor omdisponere midlar frå administrasjon og drift av departementet og underliggjande direktorat til direkte innsats for miljøet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at man kan redusere «Driftsutgifter» ved generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktiviteter.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 1 Driftsutgifter med 13 mill. kroner.

Medlemene i komiteen fra Høyre viser til Høyre sitt alternative statsbudsjett for 2013, der det er foresleget å redusere løyvingane til Direktoratet for naturforvaltning over post 1 Driftsutgifter, med 85 mill. kroner og over post 21 Spesielle driftsutgifter, med 20 mill. kroner. Av reduksjonen over post 1 Driftsutgifter, er 40 mill. kroner innsparingar, mens det er foresleget å flytte ei løyving på 45 mill. kroner til lokale naturforvaltarar, frå Direktoratet for naturforvaltning, kap. 1427 post 1 Driftsutgifter, til auka løyvingar til kommunane til lokale stillingar som naturforvaltarar over kap. 571 post 60.

STATLEGE VASSMILJØTILTAK

Komiteen vil trekke fram at det foreslås opprettet en ny post 22 Statlege vassmiljøtiltak, som foreslås med en bevilgning på 173 mill. kroner. Posten synliggjør bevilgninger til kalking av vassdrag, til bevaringstiltak for villaks, herunder bekjemping av Gyrodactylus Salaris og til helhetlig vannforvaltning etter vannforskriften. Komiteen vil bemerke at dette er en synliggjøring av vassdragsforvaltninga.

Komiteen slutter seg til dette. Ny post 22 inkluderar no midlar til kalking, tiltak for bevaring av villaks med vekt på tiltak mot lakseparasitten Gyro-

dactylus Salaris og bevaring i genbank, og heilskapeleg vassforvaltning som ikkje er tilskot. Dette gjer det mogleg å sjå alle tilskotsmidla til dei ulike vassmiljøtiltaka samla.

Komiteen peikar på Noreg sitt særlege internasjonale ansvar for å ta vare på den atlantiske villaksen som i dag er trua av miljøpåverknader, og understrekar at utviklinga av oppdrettsnæringen må ta omsyn til villaksen.

Komiteen viser til at ein bevaring og styrking av landets villaksbestandar er ein prioritert oppgåve. Det er grunn til å peike på at forsuring fortsatt forårsaker fiskedød i einskilde elvar, og at det fortsatt er elver som har behov for kalking der kalkingsprosjekt ikkje er sett i gong.

Komiteen viser til at villaksen allereie er utrydda i 45 elver og trua i 150 av 400 lakseelvar i Noreg. Laksen er freda i 50 elvar.

Komiteen vil understreke at parasitten Gyrodactylus Salaris (gyro) er ein av dei alvorlegaste truslane mot dei norske villaksbestandane i dag. Sidan gyroen vart introdusert er 46 vassdrag smitta og 16 vassdrag er friskmelde etter behandling. Komiteen viser til at ein tredjedel av bestandane framleis er trua og at 45 bestandar har gått tapt.

Komiteen meiner det er viktig at ein klarer å oppretthalde tempoet i bekjempinga av lakseparasitten Gyrodactylus Salaris i tråd med den nasjonale handlingsplanen. Dette forutset ei vidareføring av behandlinga av mellom anna Vefsna.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti viser til at dette også gjeld mellom anna oppstart med bygging av fiskesperre i Driva.

Desse medlemene viser til at gyro er introdusert i norske elvar av staten, og at staten derfor har eit stort ansvar for å rydde opp. Desse medlemene viser til at effektiv bekjemping av gyro er både viktig og kostbart.

Komiteen viser til at sur nedbør historisk har vore ein alvorleg trussel mot dei norske laksebestandane. Ifølgje Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) har 25 stadegna laksebestandar blitt utrydda som følge av sur nedbør.

Komiteen viser til den gode utviklinga for laksen i kalkingsvassdraga på Sørlandet, noko som er ein god illustrasjon på dei positive effektane av kalkingsverksemda. Bruk av offentlege midlar til kalkingsprosjekt bidreg til å ta vare på naturmangfaldet i dei aktuelle vassdraga, i tillegg til at dette er ei god samfunnsøkonomisk investering.

Komiteen er kjende med den betydelege frivillige innsatsen som Norges Jeger- og Fiskerfor-

bund og andre frivillige legger ned i arbeidet for å bekjempe forsuring.

Komiteen viser til at jakt- og fiskerettar er ein viktig del av den private eigedomsretten. For grunneigarane gjev desse rettane inntekter i tillegg til at dei er viktige som rekreasjonstilbod.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti erkjenner at desse rettane ligg til grunneigarane, og ønskjer ikkje at dette blir endra.

Komiteen meiner at samarbeidet mellom grunneigarar og fiskarar er av avgjerande betydning for forvaltninga av norske villaksstammar. Det er også viktig for å skaffe støtte i opinionen for framleis bruk av offentlige midlar for å styrke villaksen.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti meiner at det i vassdrag der frivillige frå lokale og nasjonale fiskeorganisasjonar har delteke i behandlinga av gyro eller forsuring, må det være ei målsetting at vassdraget – gjennom frivillige avtalar – i tilstrekkeleg grad blir gjort tilgjengeleg for ope sal av fiskekort.

Medlemene i komiteen frå Høgre meiner at det er behov for å styrke arbeidet med behandling av vassdrag som er infisert av gyro, så vel som kalking, utover det regjeringa har føreslege.

Desse medlemene viser til Høgre sitt alternative budsjettforslag for 2013, der det difor er føreslege å auke løyvingane til post 22, Statlege miljøtiltak, med 20 mill. kroner utover regjeringa sitt framlegg. Av dette skal 10 mill. kroner gå til auka satsing på bekjemping av lakseparasitten Gyrodactylus Salaris og 10 mill. kroner gå til auka løyvingar til kalking.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til innføringen av EUs vanndirektiv i Norge gjennom St.prp. nr. 75 (2007–2008). Proposisjonen inneholdt en konservativ finansieringsplan for innføringen. Dette medlem viser til at regjeringen så langt ikke har greid å følge sin egen plan, og pådratt seg et stort økonomisk etterslep. På grunn av flere omstokkingar i budsjettoppsettet er det vanskelig å få en fullstendig oversikt over de samlede bevilgninger til oppfølging av vanndirektivet i 2013. Ifølge samarbeidsrådet for biologisk mangfold (SABIMA) tyder mye på at etterslepet vil øke ytterligere opp mot 230 mill. kroner i 2013.

Dette medlem viser til at en enstemmig energi- og miljøkomité i innstillingen til St.prp. nr. 75 (2007–2008) sluttet seg til at den foreslåtte finansieringsplanen skulle være et minimum. Dette medlem mener regjeringen i årene fremover må

sørge for å øke bevilgningene til gjennomføring av vanddirektivet i tråd med den vedtatte opptrappingsplanen.

NASJONALPARKER OG SKJØTSEL AV VERNEOMRÅDER

Komiteen er tilfreds med at bevilgningen til statlege tileigningar av nasjonalparker er foreslått styrka med 67,9 mill. kroner for å handtere venta erstatningsutbetalingar.

Komiteen vil peike på at vernearbeidet i Noreg no er i ferd med å bevege seg over i ein forvaltnings- og skjøtselsfase, der ein må ha større fokus på korleis ein sikrar naturverdiane i dei områda som allerede er verna.

Komiteen har merka seg at regjeringa i statsbudsjettet for 2012 oppretta nye stillingar som lokale naturforvaltare i verneområder, og løyva midlar til dette over Direktoratet for naturforvaltning sitt budjett.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre vil styrkje det lokale sjølvstyret, og meiner at naturforvaltarane bør vere tilsett i kommunane som verneområda omfattar og der forvaltarane har sine virkeområde framfor å vere tilsett hos statlege styresmakter.

Desse medlemene meiner at forvaltninga av naturmangfoldloven framleis skal liggje under Miljøverndepartementet, som blant anna framleis skal ha ansvar for oppretting og utviding av verneområde (vedtas formelt av Kongen) og rammer for forvaltninga av desse. Desse medlemene meiner midlertidig at sjølve forvaltninga av verneområda bør leggjast til dei berørte kommunane (kommunar som får delar av sitt areal verna).

Medlemene i komiteen frå Høgre viser til at Høgre difor i sitt alternative statsbudsjett foreslår å flytte 45 mill. kroner til lokale naturforvaltarar frå Direktoratet for naturforvaltning over til auka løyvingar til kommunane over Kommunal- og regionaldepartementet sitt budjett.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre peikar på at dei siste åra er råderetten over store areal og verdier flytta frå lokale styresmakter til statlege styresmakter. Denne prosessen blir mange stader opplevd som ei tillitskrise mellom lokalsamfunn og sentrale styresmakter. Den utfordrar ein tradisjon der naturområda er blitt forvalta gjennom stort sett varsam lokal bruk. I aukande grad vert vern/arealutnytting opplevd som eit konfliktområde mellom lokale styresmakter og sentrale styresmakter. Forvaltning av naturressursar og naturområde har derfor etter desse medlemene si meining ikkje funne si endelege form i Noreg.

Desse medlemene meiner at langsiktig miljø- og arealforvaltning i større grad enn i dag må byggje på eigedomsrettslege prinsipp og lokalt sjølvstyre. Det er derfor behov for ein ny modell for miljø- og arealforvaltninga for å skape ein betre balanse mellom statlege og lokale styresmakter, og der omsynet til enkeltpersonar og lokalsamfunn blir teke vare på betre enn i dag.

Desse medlemene viser til at den nye naturmangfoldlova legg opp til meir lokal forvaltning.

Desse medlemene viser til at grunneigarane i Skrautvål sameige, Steinsetbygda sameige og Ton og Lenningen utmarkslag, i lengre tid har arbeidd for å prøve ut ein modell med grunneigarstyrt forvaltning.

Desse medlemene viser til at grunneigarane ønskjer å få høve til å prøve ut eit pilotprosjekt, Fullsenn-modellen, i samarbeid med Miljøverndepartementet og andre offentlege myndigheiter som ein del av forvaltninga av den nye Ormtjernkampen nasjonalpark. Desse medlemene viser til at dette vart avvist av regjeringa då saka om Ormtjernkampen nasjonalpark vart handsama, og meiner det er uheldig at grunneigarane ikkje fekk høve til å prøve ut denne modellen.

Desse medlemene ber om at det blir lagt til rette for å prøve ut ein ny forvaltningsmodell med grunneigarstyrt forvaltning slik som desse grunneigarane og grunnleigarlag ønskjer.

BEVARING AV TRUA ARTAR

Komiteen er merksam på den svært kritiske situasjonen for fjellrev i Noreg. Det er om lag 50 individ igjen av fjellrev i norsk fauna (utanom Svalbard), og arten er klassifisert som kritisk trua.

Komiteen er positiv til arbeidet som blir gjort for å bevare fjellreven, og forventar at regjeringa set i verk dei tiltak som er nødvendige for å hindre at fjellreven blir utrydda.

SKOGVERN

Komiteen er tilfreds med den foreslåtte økningen på 111 mill. kroner til nytt skogvern. Dette gjør det mulig å fatte vernevedtak for mange områder der det alt er inngått avtaler om frivillig vern.

Komiteen har merket seg at om lag 2,5 pst. av den produktive skogen i Norge er verna. Samlet dekker skogen 130 000 kvadratkilometer eller 34 pst. av Fastlands-Norge. I skogen lever 60 pst. av artene i Norge og omtrent halvparten av de truede artene. Ved evalueringa av norsk miljøpolitikk i 2011 pekte OECD på det lave omfanget av skogvern. Klimameldinga (Meld. St. 21 (2011–2012)) peker på at økt skogvern er viktig i klimasammenheng.

Komiteen har merket seg at det er stor interesse for å inngå avtaler om frivillig vern, og mener det-

te engasjementet er gledelig og svært viktig for å nå vernemålene.

Komiteen vil understreke at Norge har et rikt og særegent naturmangfold, som man har et internasjonalt ansvar for å ta vare på.

Komiteen mener det er viktig å sikre at truede arter og naturtyper gis vern eller tilstrekkelig beskyttelse, slik at våre etterkommere kan oppleve det samme naturmangfoldet som vi kan.

Komiteen meiner at frivillig vern er ein viktig strategi i arbeidet med auka skogvern. Gjennom frivillig vern kan ein oppnå auka vern av verdifull skog og bevare biologisk mangfold, på same tid som konflikthar med lokalsamfunn og grunneigarar blir mindre.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet merker seg at tilskudd til skogvern øker betraktelig i regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer mener det bør innføres en vernepause inntil de økonomiske konsekvenser ved ytterligere vern er gjennomført. En vernepause for produktive skogsområder er viktig for å opprettholde råvaretilgangen for norsk trelast, energiproduksjon og prosessindustri.

Disse medlemmer viser til Framskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 35 Statlig erverv, nytt skogvern med 115 mill. kroner.

ROVVILT

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår økte bevilgninger på til sammen 22 mill. kroner til oppfølging av rovviltforliket.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti viser til at eit samrøystes storting vedtok nytt rovviltforlik 17. juni 2011, der hovudføremålet var å redusere konfliktnivået mellom beitenæringa og rovvilt. Desse medlemene viser til at regjeringa mellom anna skulle kome tilbake til Stortinget med ei evaluering av sonopolitikken, og at det skulle takast stilling til endeleg bestandsmål for ulv når ei avtale med Sverige er på plass. Desse medlemene ser det som viktig å få slutført dette arbeidet.

Desse medlemene viser til at rovviltforliket slår fast at det ikkje skal vere rovvilt som representerer skadepotensial i prioriterte beiteområde og kalvingsområde for tamrein. Desse medlemene meiner at rovviltforliket ikkje er oppfylt på dette punktet, og forventar at regjeringa omgåande set i verk tiltak som rettar opp dette.

Desse medlemene har merka seg at rovviltforliket slår fast at det er behov for å auke effektiv-

teten for uttak av skadedyr ved akutte situasjonar. I dag blir berre ein liten del av skadefellingsløyva som Direktoratet for naturforvaltning eller fylkesmannen tildeler, gjennomført. Dette fører til stor frustrasjon frå beitenæringa, og unødig store tap av husdyr til rovvilt.

Desse medlemene peikar på at det er kommunane som er ansvarlege for skadefelling, og at det er opp til kommunane å organisere dette. Desse medlemene viser til at det er kome ønskje om å legge til rette for å opprette private/profesjonelle skadefellingslag. Desse medlemene ber om at det blir lagt til rette for å opprette private/profesjonelle skadefellingslag der kommunane ønskjer det, og at regelverket for skadefelling blir tilpassa slik at målsettinga om å ta ut skadedyr det er gjeve løyve til, lettare kan gjennomførast.

Desse medlemene peikar på at rovviltforliket slår fast at det ikkje skal vere rovvilt som representerer skadepotensial i prioriterte beiteområde og kalvingsområde for tamrein. Likevel skjer det til dels store tap i desse områda. Desse medlemene viser til at naturmangfaldlova § 9 opnar for førebyggjande uttak av rovvilt: «Hvor det er tale om fremtidig skade, uten at skade har oppstått på vedtakstidspunktet, er det også hjemmel for å gi fellingstillatelse dersom øvrige vilkår er oppfylt».

Desse medlemene ber om at det i større grad blir opna for å bruke denne lovparagrafen, slik at det som står i rovviltforliket om at det ikkje skal vere rovvilt som representerer skadepotensial i prioriterte beiteområde og kalvingsområde for tamrein, blir oppfylt.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at rovviltforliket medfører forutsigbarhet på grunn av mulighet til raskt uttak av streifende hanndyr og skadedyr generelt.

Disse medlemmer viser til Framskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 72 Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt med 50 mill. kroner.

ROVVILTSENTER

Komiteen viser til at Bjørneparken rovdysrcenter i Flå fekk autorisasjon som rovviltcenter 12. november 2012. Senteret har ei viktig oppgave i å formidle fagleg, sakleg, nøytral og heilskapleg kunnskap om dei fire store rovdyra. Denne kunnskapen er viktig for å dempe konfliktnivået mellom rovdyr og utmarksinteressar. Komiteen viser til at rovviltforliket har stor fokus på konfliktdemping, og Bjørneparken rovdysrcenter har ei viktig oppgave i dette arbeidet.

NASJONALPARKSENTRER

Komiteen er tilfreds med den foreslåtte økningen på post 76 til nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre på 6,7 mill. kroner. Komiteen vil peke på at formidling av naturverdiene knyttet til verneområder er viktig for å skape forståelse for vern, og for å skape interesse for naturen og bruk av den.

Komiteen viser til at Direktoratet for naturforvaltning har utarbeidet et utkast til strategi som blant annet tar opp fordelingen av midlene til nasjonalparksentrene, og at disse bør justeres til i større grad å være tilpasset besøkstall og aktivitet, snarere enn hvor mange naturvernområder hvert senter formidler.

Komiteen er kjent med at Miljøverndepartementet som en del av oppfølgingen av direktoratets forslag fra 2012, har etablert en felles autorisasjonsordning for nasjonalparksentre, rovviltssentre og våtmarkssentre som gjelder for 5 år om gangen. Som del av autorisasjonskravene for nye sentre skal også besøksgrunnlaget vurderes. Nytt er det også at sentrene i tillegg til grunntilskuddet kan søke om ekstra tilskudd for ekstra publikumstilbud til de sentrene som har størst potensial for å treffe et større publikum, og til å lykkes med verdiskaping og samarbeid med reiselivet. Komiteen imøteser departementets videre arbeid med sentrene.

Satsingen på villreinsentrene på Hjerkin og Skinnarbu har vist at det er mulig å skape naturformidling som får internasjonal oppmerksomhet. En viktig faktor i suksessen med villreinsentrene er de høyt kvalifiserte naturveilederne Statens Naturoppsyn har ansvar for på de respektive sentrene. Lakse-senteret i Namsos har i dag en naturveileder som er av stor betydning for senteret.

Komiteen viser til at Noreg er det einaste landet i Europa som har intakte høgfjellsøkosystem med villrein. Villreinen er derfor ein norsk ansvarsart. Ei vidareføring av satsing på villreinsentra blir viktig i arbeidet for å bevare villreinen.

Komiteen viser til at det er etablert to informasjons- og kompetansesenter for villrein i Noreg – på Skinnarbu og på Hjerkin. Komiteen viser til at informasjons- og kompetansesentera for villrein formidlar kunnskap om villrein og deira leveområde, og på den måten bidreg til god forvaltning av villrein i Noreg.

Komiteen peikar vidare på at det i Noreg er 15 autoriserte nasjonalparksenter med formidlingsansvar for nasjonalparker. Sentra er eigde og drifta av kommunar og andre lokale eigarkonstellasjonar. Gjennom innhaldsrike nasjonalparksenter får lokalsamfunn og regionar eit viktig reiselivsprodukt som stimulerer anna næringsliv og reiseliv, lokalt som na-

sjonalt. Slik systemet er i dag får alle nasjonalparksenter i dag eit årleg grunntilskot frå staten.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti peikar på at det kan verke urimeleg at nasjonalparksenter får det same tilskotet frå staten uavhengig av aktivitet og storleik på sentra. Det inneber at senter som har store bygg, utstillingar og attraksjonar for publikum får same bidrag frå staten som senter som har langt lågare aktivitet og investeringar og små utstillingar.

Desse medlemene peikar på at støtta til nasjonalparksentra er storsamfunnet sitt bidrag tilbake til lokalsamfunn, som får sine areal bandlagde ved opprettinga av nasjonalparken.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Høgre viser til at i dag får alle nasjonalparksentra eit årleg grunntilskot frå staten. I budsjettframlegget for 2013 utgjer dette 800 000 kroner. Dei sentra som har hatt formidlingsansvar for meir enn ein nasjonalpark, uavhengig av storleik på nasjonalparkane, storleiken på sentra, investeringsnivå, bemanning mv., får automatisk dobbelt tilskot. Dette gjeld for 4 nasjonalparksentre.

Desse medlemene viser til at det er laga ein ny strategiplan for nasjonalparksentra, der mellom anna vilkår for tildeling av det statlige tilskotet blir vurdert.

Desse medlemene ber om at dei nye kriteria i strategiplanen for nasjonalparksentra blir lagt til grunn for tildeling av tilskot, og at dei nasjonalparksentera som tidlegare har fått dobbelt tilskot også blir handsama etter dei nye kriteria i strategiplanen.

FRILUFTSLIV

Komiteen er tilfreds med den styrkede satsingen på friluftsliv og folkehelse med 20 mill. kroner i budsjettet. Friluftsliv er viktig for trivsel og helse. Det er en sentral del av norsk kultur, og har stor betydning for stedtilhørighet, bosetting og næring. Gjennom friluftsliv skapes forståelse for sammenheng mellom mennesket og naturen, og dermed for de store miljøutfordringene.

Komiteen mener at mangel på fysisk aktivitet er i ferd med å bli vår tids største helseutfordring med milliardutgifter for samfunnet og redusert livskvalitet for enkeltmennesket. Komiteen mener videre at vi ikke kan behandle oss ut av problemene og at det er billigere å forebygge enn å reparere helse. Økt friluftsliv er god forebygging for både fysiske og psykiske helseproblemer, og komiteen viser til at friluftsliv gir fysisk aktivitet i kombinasjon med naturopplevelse, ro, mestring og gode sosiale arenaer.

Komiteen vil peke på behovet for tverr-departmentalt samarbeid for å stimulere til og tilrettelegge for at fysisk aktivitet i natur og nærmiljø blir et mer prioritert satsingsområde. I den anledning har komiteen merket seg forslaget fra Friluftsjansjonenes fellesråd om et «Friluftslivets år» i 2015. Komiteen vil be regjeringen vurdere å ta initiativ til en slik satsing.

Komiteen merker seg at post 30 Statlege erverv, båndlegging av friluftsområder, er foreslått styrket med 4 mill. kroner, som gir rom for økt vedlikehold av statlige anlegg i friområder og tilegnelse av nye.

Komiteen støtter forslaget om å styrke friluftsjansjonene, slik at de kan være aktive partnere i det lokale samhandlingsarbeidet.

Komiteen vil peke på at kystledhytter og andre overnattingshytter i lavlandet er tiltak som vil skape ny aktivitet for brede målgrupper.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti vil understreke friluftslivets betydning som ei kjelde til livskvalitet, og meiner at friluftslivet har en eigenverdi i seg sjølv.

Desse medlemene meiner at naturopplevingar og friluftsliv utgjør viktige kjelder til det gode liv for menneska. Desse medlemene viser til Noreg sine sterke friluftstradisjonar som bør bevarast og vidareutviklast. Denne utviklinga må skje i samarbeid med grunneigarane og ved bruk av statens eigedommar, men med utgangspunkt i at allemannsretten for fri ferdsel i utmark skal bevarast.

Desse medlemene viser til at satsing på friluftsliv er viktig i det førebyggjande helsearbeidet. Å leggje til rette for at fleire tar del i friluftslivet, kjem seg ut i frisk luft og får mosjon kan gi betydelige innsparingar i høve til seinare behandling i det psykiske og somatiske helsevesenet.

Desse medlemene vil peike på behovet for å rette fokus mot forsvarleg drift og skjøtsel av dei offentleg eigde friluftsområda, og at dette må skje i eit nært samarbeid med dei aktuelle friluftsjansjonane.

Desse medlemene vil vidare understreke den betydninga friluftslivet har for rekreasjon og betre folkehelse og for å sikre ei bærekraftig utvikling. Det er viktig å sikre friluftslivet si utfolding gjennom areal for friluftsliv, rettar for ferdsel, aktivitetar og liknande.

Desse medlemene vil understreke at ein treng eit løft for folkehelsa med friluftsliv som verkmiddel. Desse medlemene peikar på at dei største utfordringane er overfor dei som ikkje er med i den organiserte idretten. Dei inaktive finst ikkje i idrettslaga i nokon særleg grad.

Desse medlemene peikar på at det er dei gode lågterskeltilboda og moglegheitene for den ein-skilde på frivillig basis til å kunne gå seg ein tur og liknande, spesielt i nærmiljøet, som er viktig å stimulere.

Desse medlemene ønskjer vidare at friluftsliv blir gjenoppretta som eit eiga resultatområde i Miljøverndepartementet sitt budsjett, og fremjar følgjande forslag:

«Friluftsliv vert gjenoppretta som eige resultatområde i Miljøverndepartementet sitt budsjett.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke tilskuddet til friluftsrådene, FRIFO, skjærgårdstjenesten og til utviklingen av kystleden med til sammen 20 mill. kroner. Dette medlem foreslår i partiets alternative budsjett å øke bevilgningen til friluftslivstiltak rettet mot barn, unge, funksjonshemmede og minoriteter med 10 mill. kroner.

GENERELT

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen til erstatning for tap av beitedyr med 15 mill. kroner – og til prioriterte arter og utvalgte naturtyper med 5 mill. kroner.

Kap. 1429 Riksantikvaren

Det foreslås bevilget 509,05 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 13,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen peker på at Riksantikvaren er direktorat for kulturminneforvaltningen og Miljøverndepartementets rådgivende og utøvende faginstans for forvaltning av kulturminner, kulturmiljø og det kulturhistoriske i landskapet. Komiteen viser til at vern av kulturminner er viktig for å forstå norsk kulturarv og historie.

Komiteen viser til at Riksantikvaren har en rådgivende funksjon overfor annen offentlig forvaltning, allmennheten og næringslivet, og skal stimulere eiere og næringsliv til økt verneinnsats og verdiskaping. Riksantikvarens virkemidler er særlig knyttet til gjennomføringen av ti bevaringsprogrammer for nasjonalt viktige kulturminner. Riksantikvarens virkemidler skal også stimulere til at kulturminner og kulturmiljø blir tatt i bruk i utvikling av lokalsamfunn og som grunnlag for næringsutvikling.

Komiteen viser videre til at Riksantikvaren har ansvaret for å gjennomføre den statlige kulturminnepolitikken, og har i den sammenheng et over-

ordnet kulturminnefaglig ansvar for arbeidet til fylkeskommunene, Sametinget, forvaltningsmuseene og Sysselmannen på Svalbard som regionale styresmakter for kulturminnene.

Komiteen vil også peke på Riksantikvarens ansvar for tilretteleggings- og stimulerings tiltak som skal medvirke til at kommunene tar hensyn til kulturminner og kulturmiljø som viktige elementer og ressurser i sine omgivelser. Riksantikvaren skal også formidle kontakten mellom norske og internasjonale fagmiljø, samt representere norske myndigheter i relevante internasjonale organer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti peker på at mange private eiere av bygninger gjør stor innsats for å bevare disse og andre kulturminner. Disse medlemmer mener at regjeringen i for liten grad tilrettelegger for å bedre situasjonen for fredede bygg i privat eie, og at det bør gis insitamenter som oppmuntrer til et kontinuerlig vedlikehold slik at disse bygg kan bevares.

Disse medlemmer mener at det bør innføres en ordning med et skatteinsitamenter for bevaring av slike bygninger. Det vil gjøre det mer attraktivt og enklere for private eiere å utføre nødvendig og ønsket bevaring.

Disse medlemmer mener at vedlikeholds- og restaureringsutgifter som den enkelte har ved å ta vare på vår felles kulturarv, må gis skattemessige fradragsmuligheter. Disse medlemmer mener at det ikke skal være adgang for kommunene til å kreve eiendomsskatt på fredete bygninger. Disse medlemmer mener videre at eiere som får bruksverdien av sin eiendom redusert som følge av fredning, må få økonomisk erstatning. Disse medlemmer mener at staten må dekke en større del av utgiftene som den private grunneier vil få ved pålagte utgravinger på egen grunn.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme en sak om statens økonomiske ansvar for arkeologiske utgravinger når dette påkreves på privat grunn.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er negative til utviklingen innen vern av arkeologiske kulturminner. Disse medlemmer savner en vurdering i skjæringspunktet mellom arkeologiske kulturminneverdier og lokaldemokratiet. Disse medlemmer mener at staten må dekke utgiftene som den private grunneier vil få ved pålagte utgravinger på egen grunn.

Disse medlemmer viser til at «Driftsutgifter» kan reduseres gjennom redusert aktivitet, gene-

relle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktivitet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 1 Driftskostnader med 6 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at Samisk kulturminnevern må komme under samme ordning som øvrig kulturminnevern. Samisk kulturminnevern forutsettes ivarettatt under poster for øvrig kulturminnevern.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 50 Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid med litt over 3,195 mill. kroner.

Disse medlemmer mener det er meget viktig med brannsikring og beredskapstiltak. Disse medlemmer vil derfor ytterligere styrke brannsikring av historisk trehusbebyggelse.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å øke post 73 Brannsikring og beredskapstiltak med 3,195 mill. kroner.

VERN OG SIKRING AV FREDA OG VERNEVERDIGE KULTURMINNE OG KULTURMILJØ

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at Riksantikvarens budsjett øker med over 60 mill. kroner. Flertallet er glad for denne styrka satsinga på kulturminner. Flertallet vil peke på at regjeringa har varslet en ny kulturminnemelding, og ser fram til en god gjennomgang og økt fokus og debatt rundt kulturminnefeltet.

Størsteparten av økninga i budsjettet for Riksantikvaren er under post 72 Vern og sikring av freda og verneverdige kulturminne og kulturmiljø. Flertallet har merket seg at de økte bevilgningene er plassert på underpostene 72.8 Tekniske og industrielle kulturminne og 72.2 vern og sikring av freda bygninger og anlegg. Flertallet viser til at det i proposisjonen sies at midlene på 72.2 vil bli fordelt på bevaringsprogram og formål på et seinere tidspunkt. Flertallet vil i den anledning understreke behovet for å styrke Fartøyvernsentrene på post 72.7, der det er nødvendig å øke bevilgningene for å komme opp på nivået som er beskrevet i Nasjonal verneplan for fartøy.

FARTØYVERN

Komiteen har merket seg at det ikke er foreslått økning i bevilgningene til fartøyvern mens det på post 72 er foreslått stor økning til vern av øvrige kulturminne og kulturmiljø. Komiteen vil peke på at kulturminne knytta til små og større fartøy er en viktig del av norsk kulturminne. En styrking av far-

tøyvernet er nødvendig for å sette i stand flere av fartøya som står på vernelista. Ved utgangen av 2011 var totalt 119 av 223 fartøyer på vernelista satt i stand. Økte midler til fartøyvern vil gi økt aktivitet hos fartøyvernssentrene og ofte utløse tilskudd og bidrag lokalt. Komiteen mener det er rimelig at fartøyvern får en del av den økinga som er gitt til faste kulturminner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår at post 74 Fartøyvern økes med 5 mill. kroner og med tilsvarende reduksjon av post 72 Vern og sikring av freda og verneverdige kulturminne og kulturmiljø.

PILEGRIMSLEDEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Miljøverndepartementet høsten 1992 startet arbeidet med kartfesting, rydding og merking av pilegrimsledene i Norge med «Prosjekt Pilegrimsleden», under ledelse av Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren. Her ble det gjort et grunnleggende og viktig arbeid, og den første leden fra Oslo til Trondheim og Stiklestad var ferdig og ble åpnet i 1997 av HKH Kronprins Haakon. I 2008 ble Nidaros Pilegrimsgård etablert, og i 2010 ble fem regionale pilegrimssentra opprettet i Oslo, Granavollen, Hamar, Hundorp og Dovre. Samtidig ble Pilotprosjekt Pilegrimsleden etablert som en del av Verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet fra 2007 til 2010. I 2011 ble Midlertidig nasjonalt senter (NPS) under Riksantikvaren opprettet i Trondheim med et budsjett på 3,1 mill. kroner finansiert i et samarbeid mellom Miljøverndepartementet/Riksantikvaren, FAD, fylkeskommuner og Trondheim kommune.

Disse medlemmer viser til at pilegrimsledene i Danmark, Sverige og Norge fikk status som europeisk kulturvei under Europarådet i 2010, med navnet St. Olavsveiene («the Route of St. Olav Ways, Cammini de San Olav Norwegiae»), etter en søknadsprosess hvor Sør-Trøndelag Fylkeskommune finansierte arbeidet som ble utført av Nidaros Pilegrimsgård.

Disse medlemmer viser til at det over noen år har blitt utviklet en mer bevisst politikk om styrking av pilegrimstradisjonene i landet vårt. Utviklingen har imidlertid ikke vært så god som den kunne og burde vært. Det er et stort potensial som ikke blir tatt ut på grunn av for liten satsing. Disse medlemmer mener en sterkere satsing på pilegrimstradisjonen er viktig for å synliggjøre den kristne arvens betydning i landet vårt. Disse medlemmer viser til at pilegrimssatsingen kan gi inspirasjon og optimis-

me til å utvikle lokal natur- og kulturarv som viktige bærebjelker i utviklingen av lokalsamfunnet. Pilegrimsvirksomheten er i stor grad en kulturell aktivitet. Pilegrimsleden er veien mellom kulturminner, museer, festivaler, lokal kultur, tradisjonsmat, sentrale immaterielle verdier som vårt samfunn er tuftet på. Pilegrimsvandring er sport, idrett og friluftsliv. Nasjonalt pilegrimssenter ble tildelt Den norske friluftslivsprisen for 2011. Pilegrimsvirksomheten er avhengig av frivilligheten. Lokale lag og foreninger er avgjørende suksessfaktorer for pilegrimsleden. Disse medlemmer mener det må sørges for ivaretagelse av statusen som europeisk kulturvei for pilegrimsledene.

Disse medlemmer viser til at Riksantikvaren i 2011 etablerte et midlertidig, nasjonalt pilegrimssenter i Trondheim. Disse medlemmer viser til at det har vært arbeidet med å utvikle en nasjonal pilegrimsstrategi under ledelse av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Disse medlemmer mener det er viktig at pilegrimssaken følges opp av flere departementer, og ikke svekkes fordi departementene ikke klarer å jobbe sammen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 5 mill. kroner over Kulturdepartementets budsjett til de regionale pilegrimssentrene for å videreutvikle pilegrimsleden som del av en europeisk kulturvei. Bedre koordinering og samling av ansvar for pilegrimssatsing gjør at bevilgede midler kan prioriteres slik at det vil styrke både den regionale og den nasjonale satsingen.

Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

Det foreslås bevilget 61,44 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 3,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Post 90 Fondskapital behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Komiteen vil peke på at målet med Norsk kulturminnefond er at det skal legge til rette for økt samspill mellom offentlige og private midler til vern og utvikling av fredede og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer. Ordningen skal stimulere til økt verneinnsats fra eiere og næringsliv, og til mer effektive samarbeidsformer mellom offentlige og private aktører. Komiteen viser til at kulturminner og kulturmiljø representerer store verdier både for den enkelte og for samfunnet.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at fondsordningen for Norsk kulturminnefond blir lagt om i 2013, og at fondet blir omorganisert som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. De fondsmidlene som skal benyttes til kulturminnetiltak

og til forvaltning av fondet, vil fremdeles bli bevilget under denne posten. Komiteen merker seg at dette bevilgningsforslaget ikke lenger er knyttet til avkastning av en fondskapital, men fastsatt under behandling av budsjettforslaget for de enkelte årene fremover. Utestående tilsagn vil bli videreført til ny ordning, mens fondskapitalen, som nå er på 1,4 mrd. kroner, blir tilbakeført til statskassen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er glad for at Stortinget i løpet av forrige stortingsperiode klarte å følge opp vedtaket fra Innst. S. nr. 227 (2004–2005), jf. St.meld. nr. 16 (2004–2005) Leve med kulturminner, om å gjennomføre en opptrapping av fondskapitalen i Norsk kulturminnefond til 1,4 mrd. kroner. Avkastningen fra Kulturminnefondet vil bidra med 59,5 mill. kroner til kulturminnetiltak i 2013.

Disse medlemmer understreker imidlertid at behovet er langt større. Med dagens bevilgningsnivå til kulturminnevern vil man ikke nå Stortingets målsetting om at det årlige tapet av verneverdige kulturminner og kulturmiljøer ikke skal overstige en halv prosent årlig innen 2020. I dag er tapet anslått å ligge på 1,5 prosent.

Med dette som bakgrunn mener disse medlemmer det er uforståelig at regjeringen i statsbudsjettet foreslår omlegging av Norsk kulturminnefond og tilbakeføring av fondskapitalen til statskassen. Fondet ble opprettet av et enstemmig storting for 10 år siden, og hver bevilget krone fra fondet har utløst det dobbelte i private midler. Dette er en effekt det må være viktig å anspore til også i fremtiden. Disse medlemmer mener regjeringens forslag til omlegging av fondet vil føre til redusert langsiktighet når man i fremtiden skal være avhengig av årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Disse medlemmer går derfor mot forslaget om omlegging av fondet, og foreslår å øke fondskapitalen i Norsk kulturminnefond.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til sine partiers alternative statsbudsjett, der det foreslås å videreføre Norsk kulturminnefond og øke fondskapitalen i fondet med 100 mill. kroner, til totalt 1,5 mrd. kroner i 2013.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å videreføre og øke fondskapitalen i Norsk kulturminnefond med 200 mill. kroner, til totalt 1,6 mrd. kroner i 2013.

Dette medlem viser videre til skatte- og avgiftsopplegget i Kristelig Folkepartis alternative bud-

sjett, hvor det foreslås å innføre inntektsfradrag og momskompensasjon for pliktig vedlikehold av fredede bygninger i privat eie. Dette vil frigi nærmere 85 mill. kroner til økt vedlikehold i 2013.

Kap. 4432 Norsk kulturminnefond

Komiteen merker seg at fondskapitalen, som i dag er på i alt 1,4 mrd. kroner, blir tilbakeført til statskassen, og at post 85 Avkastning fra Norsk kulturminnefond blir opphevet, i forbindelse med omlegging av fondsordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til partienes respektive merknader om fondskapitalen under kap. 1432 Norsk kulturminnefond.

Kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet, Klif

Det foreslås bevilget 784,969 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 12,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «Driftsutgifter» kan reduseres gjennom redusert aktivitet, generelle innsparrings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktivitet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 1 Driftsutgifter med 25 mill. kroner.

KLIMA

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at FNs klimapanel slår fast at dersom gjennomsnittlig global temperaturøkning skal begrenses til 2–2,4 grader celsius over før-industrielt nivå, må økningen av verdens utslipp av klimagasser stabiliseres innen 2015, og innen 2050 reduseres til 50–85 pst. under nivået i 2000. Det er derfor avgjørende at det oppnås enighet om en internasjonal avtale om reduksjon i utslippene av klimagasser. Samtidig er det nødvendig med nasjonal innsats for å redusere klimagassutslippene.

Flertallet mener at en viktig del av løsningen på klimautfordringen er å utvikle ny teknologi som gir lavere klimagassutslipp. Flertallet har merket seg at bl.a. Stern-rapporten slo fast at investeringer i mer klimavennlig teknologi antageligvis er den mest lønnsomme investering man kan gjøre. Det er derfor viktig at det offentlige legger til rette for at det blir lønnsomt for private å utvikle miljøteknologi gjennom økonomiske rammebetingelser som kvotehandel eller CO₂-avgift, som setter en pris på klimautslipp og som gjør det mer lønnsomt å investere i tek-

nologi som gir utslippsreduksjoner, samt setter utslippskrav.

Flertallet mener at også det offentlige må spille en viktig rolle for å utvikle miljøteknologi. Tiltak som etter flertallets mening behøver statlig medfinansiering, er forskning og utvikling av ny teknologi, samt investeringer i å ta ny teknologi i bruk i industrielle prosesser.

OPPRYDDINGSTILTAK

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti understreker viktigheten av en systematisk oppfølging av oppryddingstiltak for vann, grunn og sedimenter som er forurenset av farlige miljøgifter. Disse medlemmer er bekymret for miljøtilstanden i mange av landets fjorder, havner og innsjøer med hensyn til høye konsentrasjoner av miljøgifter. 359 steder langs norskekysten kan være så forurenset at de er en trussel mot natur og helse. 100 steder langs kysten er alvorlig forurenset og krever snarlige tiltak, ifølge Klima- og forurensningsdirektoratets (Klifs) database for grunnforurensning. Mye er historisk forurensning som representerer en betydelig belastning for naturmiljøet. Mattilsynet advarer mot spising av fisk og skalldyr fra over 30 fjordområder langs kysten. Fjordene er forurenset med alt fra PCB til tungmetaller og dioksiner. Mange lokalsamfunn sliter med forurensede fjorder. At forurensningen får ligge, svekker også Norges omdømme som kyst- og fiskerinasjon. Disse medlemmer peker på at planer for opprydding ble lagt i to stortingsmeldinger fra 2001 og 2006, og at regjeringen også er forpliktet av EUs vanddirektiv.

Disse medlemmer vil derfor understreke viktigheten av å prioritere opprydding av tidligere tiders forurensing av sjøbunn i havner og fjorder for å hindre opptak og spredning av farlige miljøgifter.

Disse medlemmer ser at det må foretas nøye forhåndsvurderinger før en kan sette i gang opprydding på den enkelte lokalitet, men understreker at det er viktig at det holdes godt tempo i dette arbeidet.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har bebudet økt innsats for å rydde opp i denne forurensningen, men at dette løftet ikke følges opp. I stedet har bevilgningene til oppryddingstiltak blitt redusert i de senere års budsjetter. Disse medlemmer har merket seg at den foreslåtte bevilgningen til oppryddingstiltak i statsbudsjettet for 2013 på 58 mill. kroner er en nedgang på om lag 10 prosent i forhold til året før.

Disse medlemmer viser videre til at regjeringen de siste tre årene har redusert bevilgningene til oppryddingstiltak i grunn og sjøbunn til en tredjedel,

fra 158 mill. kroner i statsbudsjettet for 2010 til et nivå på 58 mill. kroner i 2013.

Disse medlemmer har merket seg at Klima- og forurensningsdirektoratet tidligere i år har sendt brev til Miljøverndepartementet om de statlige bidragene til havneoppryddingen må opp og der de varsler at oppryddingsarbeidet kunne bli kraftig forsinket dersom det ikke kom mer penger på bordet.

Disse medlemmer peker på at så lenge miljøgiftene fortsatt er på sjøbunnen, vil de spres og tas opp i næringskjeden. I tretti fjorder og havner advares befolkningen mot å spise sjømat, og dette vil ikke endres før utslippene stanses og gamle synder ryddes opp.

Disse medlemmer viser til at Stortinget har vedtatt et mål om at miljøgifter skal være under kontroll innen 2020. I en rekke havner, som Trondheim, Drammen, Grenland, Stavanger, Ålesund og Harstad, er arbeidet med å fjerne miljøgiftene fra sjøbunnen blitt kraftig forsinket som følge av for små bevilgninger de siste årene.

Disse medlemmer har merket seg at tidligere reduksjoner i bevilgningene til oppryddingstiltak ble begrunnet med at de fleste oppryddingsprosjektene har vært i planleggingsfasen, og at det derfor har vært begrenset behov for finansiering. Disse medlemmer viser her blant annet til Miljøverndepartementets budsjettproposisjon for 2010 der det heter:

«For mange av tiltaksplanene vil en først i 2010/2011 ha kommet langt nok til at det er faglig forsvarlig å sette i verk større oppryddingstiltak, og de største kostnadene vil først komme i perioden fra 2011 og utover. Tiltak i forurenset sjøbunn vil når prosessen kommer så langt, være svært dyre.»

Likevel er bevilgningene til oppryddingstiltak redusert i de etterfølgende statsbudsjettene, nettopp for de årene da det tidligere var varslet at det var da de store kostnadene ville komme.

Disse medlemmer peker på at nå ligger det nok av planer klare, bare pengene mangler. Disse medlemmer viser til at av de 19 prioriterte områdene i tiltaksplanen er ennå ingen ferdig oppryddet. Disse medlemmer viser videre til at mange kommuner er klare med planene sine, og klare til å medfinansiere. Bare det statlige bidraget lar vente på seg.

Disse medlemmer viser til at regjeringen selv i statsbudsjettet skriver at flere av prosjektene for giftopprydding i forurenset sjøbunn nå er ferdig kartlagt og vedtatt gjennomført lokalt med lokal delfinansiering i 2012. For disse prosjektene kan gjennomføringen starte i 2013 dersom staten stiller opp med sin del av finansieringen. De 58 mill. kronene som bevilges for 2013 er knapt nok til oppstart av ett av de totalt 19 prioriterte oppryddingsprosjektene.

Disse medlemmer mener at i arbeidet med giftoppydding må det benyttes de faglig sett beste metoder, definert av bredt sammensatte fagmiljøer. Arbeidet må omfatte både opprydding og ny lagring, noe som kan være forskjellig fra sted til sted.

Disse medlemmer mener videre at det er behov for en handlingsplan for opprydding og finansiering av giftoppydding i fjorder og sedimenter.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen lage en handlingsplan for å sikre opptrapping av arbeidet med opprydding av forurensning i fjorder, vassdrag og havner.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser på denne bakgrunn til Fremskrittspartiets alternative budsjett, der det er foreslått å styrke bevilgningene til oppryddingstiltak med 3,1 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser på denne bakgrunn til Høyre og Kristelig Folkepartis alternative budsjetter, der det er foreslått å styrke bevilgningene til oppryddingstiltak med 50 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg at forurensningssituasjonen i Folla elv er kritisk grunnet avrenning fra Follidal Gruver. Det er Nærings- og handelsdepartementet som er gruveeier. Alle frister for opprensning er oversittet, og lokalt er det framsatt sterke påstander fra bl.a. varaordfører om at det ville ha vært et langt større press for å finne løsninger dersom Follidal Gruver hadde vært privat eid. Disse medlemmer viser i den forbindelse til Dokument 15:1927 (2011–2012). Disse medlemmer undrer seg over at utfordringene ved Follidal Gruver ikke har fått en egen omtale i budsjettet, og mener at det må legges sterkere press på Nærings- og handelsdepartementet for å finne en løsning slik at Folla elv igjen kan friskmelles.

VRAKPANT

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener en bilpark med lav gjennomsnittsalder både er tryggere og vil kunne ha en positiv miljøeffekt, da nyere biler oftere er utviklet med teknologi som reduserer utslipp og negativ miljøpåvirkning.

Disse medlemmer mener det vil være fornuftig med en prinsippdiskusjon om vrakpantpolitikk i Stortinget.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å øke post 75 utbetaling av pant til bilvrak med 110 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å øke post 77 vrakpant på skip med 15 mill. kroner.

Kap. 1445 Miljøvennlig skipsfart

Det budsjetteres med 4,132 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 3,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Kap. 1447 Miljøhensyn i offentlige innkjøp

Det budsjetteres med 14 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en reduksjon på 22,2 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen viser til at Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) ble opprettet under Fornyings- og administrasjonsdepartementet 1. januar 2008.

Komiteen viser til at hovedarbeidsområdet for direktoratet innenfor Miljøverndepartementets ansvarsområde vil være å legge til rette for samfunns- tjenlige, kostnadseffektive og kvalitetsrettede offentlige innkjøp, og å arbeide for at miljøbelastningen knyttet til offentlige innkjøp blir minimert. Miljøbevisste offentlige nyanskaffelser vil være hovedarbeidsområdet for direktoratet innenfor Miljøverndepartementets ansvarsområde. Direktoratet har ansvar for å følge opp handlingsplanen for miljø og samfunnsansvar i offentlige nyanskaffelser, herunder sikre at miljøhensyn blir integrert som en naturlig del av den generelle innkjøpspolitikken i alle offentlige virksomheter.

Komiteen merker seg at bevilgningen blir redusert med 4 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2012, da den faglige støttetjenesten i hvert fylke/region blir avsluttet i 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet påpeker at miljøhensyn burde kunne tas uten ekstra kostnad. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 21 Spesielle driftsutgifter med 14 mill. kroner.

Kap. 1448 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø

Det foreslås bevilget 12,512 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 11,6 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen viser til at Statens strålevern er Miljøverndepartementets direktorat på området radioaktiv forurensning og annen stråling i det ytre miljø, og

forvalter som ledd i dette de delene av stråle- og miljøvernlovgivningen som regulerer dette fagområdet. Strålevernet har også ansvaret for faglig utredningsvirksomhet og tilsyn med radioaktiv forurensning og for å koordinere nasjonal overvåking av radioaktiv forurensning i det ytre miljø. Dette blir gjennomført i samarbeid med andre relevante institusjoner og fagmiljø.

Komiteen har merket seg at resultatene fra de nasjonale programmene for overvåking av radioaktiv forurensning i det ytre miljø ikke viser dramatiske endringer i nivå eller trender.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har med bekymring merket seg at den varslede stengningen av reprosesseringsanlegget ved Sellafield er utsatt fra 2016 til 2022–23. Videre pågår det for tiden forhandlinger om en eventuell overføring av høyradioaktivt avfall fra Dounreay i Skottland til Sellafield.

Disse medlemmer legger til grunn at norske myndigheter følger utviklingen ved Sellafield nøye, og holder tett dialog med både ledelsen ved Sellafield og britiske myndigheter om risikoen for spredning til norske områder ved en eventuell overføring av radioaktivt avfall fra Skottland.

Kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Det foreslås bevilget 720,994 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 14,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen legger vekt på den overordnede målsettingen om at Norge skal ha en formålstjenlig infrastruktur for sjø- og landområder med tilgjengelig geografisk informasjon.

Komiteen peker på at nøyaktige sjøkart er en forutsetning for trygg og sikker skipstrafikk. God kartlegging er også en forutsetning for godt redningsarbeid på sjøen, uansett om det er menneskeliv eller miljøet man skal redde.

Komiteen viser til at regjeringen i mai 2010 bevilget 60 mill. kroner til en fiberoptisk kabel mellom Ny-Ålesund og Longyearbyen på Svalbard. Vedtaket om fiberkabel henger sammen med arbeidet med å bygge nytt geodesiobservatorium og antenne i Ny-Ålesund. Statens kartverks geodetiske observatorium i Ny-Ålesund og VLBI-antennen («Very Long Baseline Interferometry») er av avgjørende betydning for all jordobservasjon og klimaovervåking. Det geodetiske observatoriet er en del av et globalt nettverk bestående av ca. tretti liknende stasjoner. Blant nettverkets fremste oppgaver er å finne jordens

spinnhastighet og spinnaksens vinkling og bevegelser i forhold til stjernehimmelen.

VLBI-antennen i Ny-Ålesund nærmer seg slutten av sin levetid, og utstyret trenger snarlig modernisering. Gjennom sin plassering på 79 grader nord fremstår stasjonen i Ny-Ålesund som en av de viktigste stasjonene i nettverket, og det vil være kritisk om den på grunn av alder ikke lenger kan levere målinger til blant annet NASA. Det er gjort vesentlige tekniske fremskritt i antennteknologien som en følge av at brukernes behov for mer presise data er gjort raskere tilgjengelig.

Komiteen viser til at Statens kartverk driver et geodetisk observatorium i Ny-Ålesund, og plasseringen så langt mot nord gjør det til en ekstra viktig del av et globalt nettverk. Herfra kartlegges bevegelsene på jordoverflaten, hvor fort jorda roterer og jordas nøyaktige plassering i verdensrommet. Dette gir grunnlag for nøyaktig posisjonering og navigasjon både på jorda og til havs. Målinger herfra bidrar også til nøyaktig posisjonering av ulike satellitter som igjen er viktig for gode data og stor nøyaktighet i kommunikasjon, jordobservasjon, klimaforskning og overvåking.

Komiteen støtter Statens kartverks planer om en oppgradering av observatoriet med ny teknologi og vil understreke at kvaliteten i arbeidet som gjøres ved observatoriet, har betydning for mange viktige samarbeidspartnere både nasjonalt og internasjonalt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «Driftsutgifter» kan reduseres gjennom redusert aktivitet, generelle innsparings- og effektiviseringstiltak, samt bedre ressursutnyttelse og samordning av aktivitet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2013, hvor det foreslås å redusere post 1 Driftsutgifter med 12 mill. kroner.

Kap. 2465 Statens kartverk

Det budsjetteres med 12,0 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er tilsvarende som i saldert budsjett 2012.

Komiteen peker på at Statens kartverk skal være et tydelig nasjonalt fagorgan innen sitt fagområde.

Komiteen vil understreke det viktige arbeidet som gjøres blant annet for å utvikle en internasjonal elektronisk karttjeneste, som vil styrke tryggheten til sjøs.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til innspill fra IKT-Norge og Den norske turistforening i komiteens budsjett høring,

hvor det ble etterspurt bedre tilgang og lavere priser på kart og geodata. Mens geodata av mange anses som det mest attraktive blant offentlige data, så er det også kjent som tungvint, dyrt, og vanskelig tilgjengelig.

Disse medlemmer har merket seg at IKT-Norge på budsjettøringen pekte på at det er dyrt og vanskelig å få tilgang til data fra Statens kartverk.

Disse medlemmer har videre merket seg at IKT-Norge sier at kartverket sitter på nøkkelen til å utløse innovasjon, nyetableringer og stor verdiskaping, men potensialet er i dag uforløst. Disse medlemmer har også merket seg at IKT-Norge viste til at det finske kartverket nylig har fjernet alle gebyrer/priser på sine data og har kompensert for dette ved en intern effektivisering (ikke nedbemanning). Samtidig har de opplevd en 50-dobling av bruk/nedlasting av data. Dette beviser etter IKT-Norges mening det enorme bruks- og verdiskapingspotensialet som ligger i disse dataene.

Disse medlemmer viser til at det er et ønske fra IKT-Norge, DNT og flere at data fra Statens kartverk blir gratis og fritt tilgjengelige. Dette er data som allerede er finansiert av offentlige midler, og det burde være i kartverkets interesse og samfunnsoppslag å sørge for at flest mulig tar dem i bruk og lager bra tjenester og applikasjoner av dem. Disse medlemmer viser til at IKT-Norge i høringen påpekte at næringslivet løper i flokk til andre aktører for å hente kartdata til bruk i smarttelefon-apper og programvare.

Disse medlemmer mener regjeringen bør utrede konsekvensene av å gjøre kart og geodata fra Statens kartverk gratis og fritt tilgjengelig for allmennheten.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene av å gjøre kart og geodata fra Statens kartverk gratis og fritt tilgjengelig for allmennheten, og rapportere tilbake til Stortinget om resultatet av utredningen i statsbudsjettet for 2014.»

Disse medlemmer viser for øvrig til at IKT-Norge foreslår at kartverket ikke skal være en kommersiell aktør, men overlate verdiskaping til markedet. Dersom de i en periode fortsetter som kommersiell aktør, må de etter IKT-Norges mening skille ut denne aktiviteten i en egen enhet som får samme vilkår og priser på dataene som resten av markedet.

Kap. 4465 Statens kartverk

Komiteen merker seg at prisen på tinglysing av pantedokument i fast eiendom fra 1. januar 2013 blir sett ned fra 1,935 kroner til 1,060 kroner (fra

2,25R til 1,233R), og at det generelle tinglysingsgebyret også blir satt ned fra 1,548 kroner til 1,060 kroner (fra 1,8R til 1,233R). Dette gir en inntektsreduksjon på 385 mill. kroner.

Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt

Det budsjetteres med 257,334 mill. kroner på dette kapitlet for 2013, som er en økning på 4,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Komiteen har merka seg at Norsk Polarinstitutt (NP) er den sentrale statsinstitusjonen for kartlegging, miljøovervaking og forvaltningsretta forskning i Arktis og Antarktis. Norsk Polarinstitutt er også fagleg og strategisk rådgivar for den sentrale forvaltninga og fagleg rådgivar for miljødirektorata og Sysselmannen på Svalbard i polarspørsmål.

Komiteen viser til at Norsk Polarinstitutt har viktige oppgaver i arbeidet med gjennomføring av den heilskaplege forvaltningsplanen for Barentshavet, i tillegg til å sjå til at miljøforvaltninga er aktivt til stades i Arktis.

Komiteen viser til at budsjetta til Norsk Polarinstitutt er stramme, og bør i større grad synleggjere dei framtidige utfordringane som direktoratet vil få, blant anna med klimautfordringar.

Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond

Det foreslås bevilget 12,32 mill. kroner til dette fondet for 2013, som er en økning på 5 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning

Det foreslås bevilget 37,253 mill. kroner for 2013, som er en økning på 0,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2012.

Solid og ny kunnskap om klima og miljø i nord er viktig. Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er derfor tilfreds med økningen til Fram–Nordområdesenter for klima- og miljøforskning.

3. Forslag fra mindretall, rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen styrke Petoro gjennom å sikre en mer fleksibel finansiering enn i dag ved at Petoro finansieres direkte over kontantstrømmen fra

sokkelen fremfor gjennom bevilgninger over statsbudsjettet.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen gjenopprette Friluftsliv som eige resultatområde i Miljøverndepartementet sitt budsjett.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen fremme en sak om statens økonomiske ansvar for arkeologiske utgravninger når dette påkreves på privat grunn.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen lage en handlingsplan for å sikre opptrapping av arbeidet med opprydding av forurensning i fjorder, vassdrag og havner.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene av å gjøre kart og geodata fra Statens kartverk gratis og fritt tilgjengelig for allmennheten, og rapportere tilbake til Stortinget om resultatet av utredningen i statsbudsjettet for 2014.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen invitere IFEs gruppe ved Halden-reaktoren til å få status som FME-senter.

4. Komiteens tilråding

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 12 (Olje og energi)

I

På statsbudsjettet for 2013 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	160 376 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i>	35 845 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum ...	10 700 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	1 000 000	
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	239 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	203 100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	468 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	73 000 000	
	22	Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72	145 300 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	6 000 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72	14 000 000	
	70	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, kan overføres ..	9 000 000	
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60	32 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, kan overføres	120 000 000	
1825		Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi		
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	22 500 000	
	50	Overføring til Energifondet	1 016 000 000	
1830		Forskning		
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling, kan overføres	28 000 000	
	50	Norges forskningsråd	728 000 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, kan overføres	12 950 000	
1832		Internasjonalisering		
	70	Internasjonalisering, kan overføres	21 700 000	
1833		CO ₂ -håndtering		
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	1 165 000 000	
	50	Overføring til fond for CLIMIT ...	80 800 000	
	70	Administrasjon, Gassnova SF	93 000 000	
	71	Forskningstjenester TCM DA, kan overføres	1 882 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Lån, TCM DA, <i>kan overføres</i>	73 000 000	
	73	Tilskudd, CO ₂ -håndtering, inter- nasjonalt, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	7 000 000	
1870		Petoro AS		
	70	Administrasjon	290 700 000	
	71	Unitisering, <i>kan overføres</i>	30 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske enga- sjement i petroleumsvirksomheten		
	30	Investeringer	28 000 000 000	
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	1 800 000	
2490		NVE Anlegg		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-60 000 000	
	2	Driftsutgifter	54 300 000	
	3	Avskrivninger	4 900 000	
	4	Renter av statens kapital	800 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
		Totale utgifter		34 976 271 000
Inntekter				
4800		Olje- og energidepartementet		
	3	Oppdrags- og samarbeids- virksomhet	1 502 000	
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 250 000	
4810		Oljedirektoratet		
	1	Gebyrinntekter	14 700 000	
	2	Oppdrags- og samarbeids- virksomhet	69 400 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	10 700 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Gebyrinntekter	65 500 000	
	2	Oppdrags- og samarbeids- virksomhet	73 000 000	
	40	Flom- og skredforebygging	16 800 000	
4825		Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi		
	85	Fondsavkastning	996 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet		
	50	Overføring fra fondet	149 000 000	
4833		CO ₂ -håndtering		
	80	Renter, TCM DA	165 000 000	
	85	Fondsavkastning	91 800 000	
	86	Avdrag, TCM DA	1 096 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	192 700 000 000	
	2	Driftsutgifter	-32 700 000 000	
	3	Lete- og feltutviklingsutgifter ..	-2 600 000 000	
	4	Avskrivninger	-22 000 000 000	
	5	Renter av statens kapital	-6 400 000 000	129 000 000 000
	30	Avskrivninger		22 000 000 000
	80	Renter av statens kapital		6 400 000 000
5490		NVE Anlegg		
	1	Salg av utstyr mv.	500 000	
		Totale inntekter		160 151 152 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1800 post 21	kap. 4800 post 3
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Kongen i 2013 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved statlig kjøp/salg av aksjeposter, rådgivning samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Statoil ASA.
2. godkjenne utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel og overskride bevilgning

gen med inntil 5 mrd. kroner under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan utgiftsføre uten bevilgning tilskudd til fjerning av innretninger på kontinentalsokkelen under kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen, post 70 Tilskudd.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt udekket ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1825		Energiomlegging og utvikling av energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet	400 mill. kroner

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan:

1. pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging	50 mill. kroner
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging	20 mill. kroner
1830		Forskning	
	22	Forvaltningsrettet forskning og utvikling	10 mill. kroner
1833		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF	20 mill. kroner
1870		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35 mill. kroner
	71	Unitisering	15 mill. kroner

2. pådra staten forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 1833 CO₂-håndtering, post 21 Spesielle driftsutgifter, knyttet til skadeløserklæring i avtaler som berører planlegging og forberedelse av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad.

VII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan gi Gassco AS garanti innenfor en samlet ramme på inntil 1 mrd. kroner for skader og tap ved mottaksterminalene på kontinentet som har oppstått som følge av forsettlige handlinger hos ledende personell i Gassco AS.

VIII

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Statoil ASA.

IX

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2013 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for SDØE sin forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled.

X

Forpliktelser før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt,

herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

XI

Forpliktelser knyttet til petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel

Stortinget samtykker i at:

1. Olje- og energidepartementet i 2013 ved eventuell norsk statlig deltakelse og forberedelse til deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel, kan:
 - a) pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor en total økonomisk ramme på 1,5 mrd. kroner under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, til utgifter som påløper i regnskapene for utvinningstillatelser eller transportanlegg som skal fordeles mellom deltakerne i utvinningstillatelsene etter deltakerandel.
 - b) utgiftsføre uten bevilgning i statsregnskapet for 2013 under kap. 1870 Petoro AS, post 96 Aksjer i Petoro Iceland AS, med inntil 2 mill. kroner til å yte innskuddskapital ved etableringen av et norsk aksjeselskap direkte, eller indirekte eid av den norske stat, med filial på Island som rettighetshaver for utvinningstillatelser og deltaker i aktuelle interessentskap på islandsk kontinentalsokkel.
 - c) utgiftsføre uten bevilgning i statsregnskapet 2013 under kap. 1870 Petoro AS, post 72 Administrasjon, Petoro Iceland AS, med inntil 1 mill. kroner til nødvendige utgifter knyttet til forberedelse, etablering og drift av nevnte aksjeselskap med filial.
2. Petoro AS ved eventuell norsk statlig deltakelse og forberedelse til deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel, kan stille ubegrenset morselskapsgaranti overfor islandske myndigheter for forpliktelser som filialen av selskapets datterselskap pådrar seg som rettighetshaver i tildelte utvinningstillatelser på Island.

XII

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2013 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 10 mrd. kroner.

3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

XIII

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XIV

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

XV

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 i tråd med forutsetningene i St.prp. nr. 41 (2003–2004) kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XVI

Overdragelse av andeler i rørledninger til Gassled

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2013 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger med SDØE-andel i Gassled. Statens andel i Gassled skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XVII

Opphevelse av generalforsamlingsklausulen

Stortinget samtykker i at generalforsamlingsklausulen skal kunne oppheves for gitte tillatelser og erstattes av en vetorett i tråd med konsesjonsdirektivet og petroleumsforskriftens § 2, dersom rettighets- haverne skulle ønske dette. Olje- og energidepartementet skal i så fall godkjenne dette i hvert enkelt tilfelle.

XVIII

Lån til TCM DA

Stortinget samtykker i at lån til TCM DA aktiveres i statens kapitalregnskap.

XIX

Opphevelse av vedtak om brukernes innflytelse i Statnett SF gjennom direkte representasjon i styret

Stortingets vedtak av 8. november 1991 hvor Stortinget ber regjeringen sikre brukernes innflytelse i Statnett gjennom direkte representasjon i styret, oppheves.

Rammeområde 13**(Miljø)**

I

På statsbudsjettet for 2013 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1400		Miljøverndepartementet		
	1	Driftsutgifter	255 387 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	105 203 000	
	61	Framtidens byer og bærekraftig byutvikling, <i>kan overføres</i>	37 000 000	
	62	Den naturlige skolesekken	3 500 000	
	65	Groruddalen, <i>kan overføres</i>	32 000 000	
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	51 213 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	50 783 000	
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	31 150 000	
	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning	11 539 000	
	81	Tilskudd til byutvikling og lokalt miljøvern, <i>kan overføres</i>	14 557 000	
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåking		
	21	Miljøovervåking og miljødata	176 671 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene	163 998 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	190 718 000	
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøvernforskning	6 564 000	
	54	Artsprosjektet mv.	30 000 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	29 288 000	
	72	Tilskudd til GenØk - Senter for biosikkerhet	14 900 000	
	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	9 114 000	
1425		Vilt- og fisketiltak		
	1	Driftsutgifter	15 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 100 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	9 800 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	28 500 000	
1426		Statens naturoppsyn		
	1	Driftsutgifter	134 207 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	9 297 000	
	30	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	65 693 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning		
	1	Driftsutgifter	212 715 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	167 827 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak	173 500 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	44 080 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	9 600 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	222 000 000	
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i>	231 091 000	
	60	Tilskudd til lokalt utviklingsfond ..	6 000 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	30 500 000	
	71	Forvaltningstiltak i verdensarvsområder, <i>kan overføres</i>	16 600 000	
	72	Erstatninger for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	150 755 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	73	Forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltforvaltningen, <i>kan overføres</i>	64 600 000	
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	21 693 000	
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 144 000	
	76	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i> .	43 700 000	
	78	Friluftsområder, interkommunale friluftråd og landsomfattende samarbeidsorgan for friluftsliv, <i>kan overføres</i>	66 595 000	
	81	Verdiskapingsprogrammet for naturen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	15 330 000	
	82	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	33 089 000	
	83	Naturfaglige organisasjoner	3 673 000	
1429		Riksantikvaren		
	1	Driftsutgifter	126 029 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i> .	36 935 000	
	50	Tilskudd til Samisk kulturminnearbeid	3 195 000	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	265 362 000	
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	10 953 000	
	74	Fartøyvern, <i>kan overføres</i>	48 712 000	
	75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	1 100 000	
	77	Verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	8 264 000	
	78	Tilskudd til sikring og forvaltning av arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	8 500 000	
1432		Norsk kulturminnefond		
	50	Til disposisjon for kulturminnetiltak	61 440 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1441		Klima- og forurensningsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	370 594 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	19 473 000	
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	2 025 000	
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i> .	17 162 000	
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i> .	26 250 000	
	71	Grunnstøtte til frivillige miljøorganisasjoner og informasjon og kompetanseformidling om produksjon og forbruk	2 188 000	
	74	Miljømerking, miljøvennlig forbruk og forbruksinformasjon	1 120 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	281 320 000	
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	50 000 000	
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i> .	14 837 000	
1445		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 132 000	
1447		Miljøhensyn i offentlige innkjøp		
	21	Spesielle driftsutgifter	14 000 000	
1448		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter	12 512 000	
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Driftsutgifter	224 504 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	450 890 000	
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund, <i>kan overføres</i>	45 600 000	
1471		Norsk Polarinstitut		
	1	Driftsutgifter	195 712 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	61 124 000	
	50	Stipend	498 000	
1472		Svalbard miljøvernfond		
	50	Overføringer til Svalbard miljøvernfond	12 320 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1474		Fram - Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	4 253 000	
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 70</i>	20 000 000	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 50</i>	13 000 000	
2465		Statens kartverk		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-1 054 000 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 039 090 000	
	3	Avskrivninger	12 538 000	
	4	Renter av statens kapital	2 372 000	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 000 000	
		Totale utgifter		5 452 678 000

Inntekter

4400		Miljøverndepartementet		
	2	Ymse inntekter	370 000	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	1 523 000	
4426		Statens naturoppsyn		
	1	Oppdrag og andre ymse inntekter ..	664 000	
4427		Direktoratet for naturforvaltning		
	1	Ymse inntekter	642 000	
	9	Internasjonale oppdrag	13 250 000	
	54	Gebyrer	4 298 000	
4429		Riksantikvaren		
	2	Refusjoner og diverse inntekter	3 700 000	
	9	Internasjonale oppdrag	1 100 000	
4441		Klima- og forurensningsdirektoratet		
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	2 161 000	
	4	Gebyrer	35 259 000	
	5	Leieinntekter	354 000	
	6	Gebyrer, fylkenes miljøvern-avdelinger	22 000 000	
	7	Gebyrinntekter (Kvotesystemet)	10 600 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	9	Internasjonale oppdrag	6 155 000	
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur		
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	59 000 000	
	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom	604 000 000	
4471		Norsk Polarinstitut		
	1	Salgs- og utleieinntekter	9 699 000	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting .	53 456 000	
	21	Inntekter, Antarktis	11 940 000	
		Totale inntekter		840 171 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2013 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
Kap. 1426 post 1	Kap. 4426 post 1
kap. 1427 post 21	kap. 4427 postene 9 og 54
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9
kap. 1441 post 1	kap. 4441 postene 4, 5, 6 og 9
kap. 1441 post 22	kap. 4441 post 2
kap. 1465 post 1	kap. 4465 post 1
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

2. overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarende regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk, post 49 Salg av anleggsmidler. Ubenyttede inntekter fra slikt salg kan tas med ved utregning av overført beløp.

III

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2013 kan omdisponere inntil 10 mill. kroner mellom kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, og kap. 2465 Statens kartverk, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2013 kan fravike spesifikasjonene under kap. 2465 Statens kartverk, post 24 Driftsresultat, ved bruk av reguleringsfondet.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2013 kan foreta bestillinger:

1. av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1426		Statens naturoppsyn	
	30	Tiltak i verneområder	7,0 mill. kroner
1465		Statens kartverk	
	30	Geodesiobservatoriet i Ny-Ålesund	150,4 mill. kroner

2. av kartgrunnlag ut over gitt bevilgning under kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, post 21 Spesielle driftsutgifter, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 90 mill. kroner.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2013 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	55,00 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	9,90 mill. kroner
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	37,00 mill. kroner
	35	Statlige erverv, nytt skogvern	116,40 mill. kroner
	76	Nasjonalparksentre og andre naturinformasjonssentre	2,00 mill. kroner
	79	Kompensasjon ved flytting av oppdrettsanlegg	2,25 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer	35,00 mill. kroner
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	2,00 mill. kroner
	74	Fartøyvern	12,00 mill. kroner

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2013 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning under kap. 1441 Klima- og for-

urensningsdirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 25 mill. kroner.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 29. november 2012

Erling Sande

leder og ordf. for kap. 1800 og 4800

Per-Willy Amundsen

ordf. for kap. 1830

Bendiks H. Arnesen

ordf. for kap. 1441, 1833, 2442, 4441 og 4833

Nikolai Astrup

ordf. for kap. 1400, 1448 og 4400

Oskar J. Grimstad

ordf. for kap. 1425, 1465, 2465 og 4465

Kjell Ingolf Ropstad

ordf. for kap. 1432, 1447, 2440 og 5440

Bjørn Lødemel

ordf. for kap. 1471 og 4471

Irene Johansen

ordf. for kap. 1410 og 1832

Siri A. Meling

ordf. for kap. 1810, 1870 og 4810

Torstein Rudihagen

ordf. for kap. 1426, 4426 og 4829

Henning Skumsvoll

ordf. for kap. 1429 og 4429

Tor-Arne Strøm

ordf. for kap. 1445, 1472, 1820, 1825, 2490, 4820, 4825 og 5490

Eirin Sund**Lars Egeland**

ordf. for kap. 1427, 1474 og 4427

